

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO
UPROSZCZONYCH PLANÓW URZĄDZENIA
LASU DLA LASÓW NIESTANOWIĄCYCH
WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA NA TERENIE
POWIATU RADOMSKIEGO
Gmina Gózd, Jastrzębia oraz Jedlina Letnisko**

Warszawa, 2020

Spis treści:

1 Wstęp	5
1.1 Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	5
1.2 Wykaz stosowanych skrótów i terminów	7
2 Informacje ogólne	8
2.1 Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu na środowisko	8
2.2 Zawartość i główne cele Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu	10
2.3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	11
2.4 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu	12
2.5 Powiązania Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny	14
2.6 Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	15
3 Opis, analiza i ocena stanu środowiska i celów ochrony	16
3.1 Położenie i ogólna charakterystyka obszaru objętego opracowaniem UPUL	16
3.2 Klimat.....	16
3.3 Charakterystyka lasów na gruntach niestanowiących własności Skarbu Państwa objętych opracowaniem UPUL.....	17
3.4 Aktualny stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	21
3.4.1 Stan środowiska na obszarach objętych uproszczonymi planami urządzenia lasu	21
3.4.2 Stan i zagrożenia powietrza atmosferycznego.....	22
3.4.3 Stan i zagrożenia gleb	23
3.4.4 Stan i zagrożenia wód powierzchniowych i gruntowych.....	23
3.4.5 Zagrożenia dla ekosystemów leśnych	24
3.4.6 Zagrożenia antropogeniczne	27
3.5 Istniejące formy ochrony przyrody w obszarze opracowania UPUL	28
3.5.1 Pomniki przyrody.....	30
3.5.2 Siedliska przyrodnicze poza obszarem Natura 2000.....	31
3.6 Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji UPUL, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	32
3.7 Aktualny stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	33
4 Przewidywane oddziaływanie UPUL na środowisko i Obszary Natura 2000	34
4.1 Przewidywane oddziaływanie UPUL na środowisko.....	34
4.1.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	34
4.1.2 Oddziaływanie na ludzi i zdrowie ludzi.....	34
4.1.3 Oddziaływanie na rośliny, grzyby i zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.....	35
4.1.4 Oddziaływanie na wodę	37

4.1.5	Oddziaływanie na powietrze	38
4.1.6	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	38
4.1.7	Oddziaływanie na krajobraz.....	38
4.1.8	Oddziaływanie na klimat	39
4.1.9	Oddziaływanie na zasoby naturalne	39
4.1.10	Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	40
4.1.11	Zestawienie zbiorcze wpływu realizacji założeń UPUL na środowisko	41
4.2	Przewidywane oddziaływanie UPUL na formy ochrony przyrody.....	42
4.2.1	Przewidywane oddziaływanie na Parki Narodowe.....	42
4.2.2	Przewidywane oddziaływanie na rezerваты przyrody.	42
4.2.3	Przewidywane oddziaływanie na Parki Krajobrazowe.	42
4.2.4	Przewidywane oddziaływanie na Obszary Chronionego Krajobrazu	46
4.2.5	Przewidywane oddziaływania na pomniki przyrody i stanowiska dokumentacyjne 46	
4.2.6	Przewidywane oddziaływania na użytki ekologiczne	47
4.2.7	Przewidywane oddziaływania na Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe	47
4.3	Przewidywane oddziaływanie UPUL na Obszary Natura 2000	47
4.3.1	Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk.....	48
4.3.2	Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków.....	52
4.4	Przewidywane oddziaływanie UPUL na siedliska leśne, potencjalne siedliska przyrodnicze	83
4.5	Przewidywane oddziaływanie na integralność obszarów Natura 2000	84
4.6	Przewidywane skumulowane oddziaływanie UPUL na środowisko.....	84
4.7	Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań UPUL na środowisko	86
4.8	Metody analizy skutków realizacji postanowień UPUL oraz częstotliwość jej przeprowadzania	87
4.9	Rozwiązania alternatywne do zadań ujętych w UPUL	87
5	Spis tabel i wykresów.....	89
6	Literatura	92

1 Wstęp

1.1 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Wykonanie Prognozy oddziaływania na środowisko Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu wynika z art. 46 oraz 47 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283). Przeczytać tam możemy m.in., że: „Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: (...) planów lub programów w dziedzinie (...) leśnictwa (...)”. Szczegółowy zakres prognozy znajduje się w art. 51 wyżej wymienionej ustawy.

Głównym celem opracowanej prognozy było przeanalizowanie zapisów znajdujących się w Uproszczonych Planach Urządzenia Lasu (UPUL) w odniesieniu do ich wpływu na środowisko przyrodnicze. Analiza ta polegała głównie na sprawdzeniu, czy zapisy te nie wpływają negatywnie na środowisko naturalne, a w szczególności na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, gatunków grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną prawną oraz na stan zachowania siedlisk wymienionych, jako cenne z punktu widzenia Unii Europejskiej w Dyrektywach Rady 2009/147/WE (ochrona ptaków oraz ich siedlisk) oraz 92/43/EWG (siedliska przyrodnicze oraz dzika fauna i flora).

Jednym z podstawowych zadań była analiza wpływu realizacji zaprojektowanych w UPUL wskazań gospodarczych na określone prawnie przedmioty ochrony występujące w obszarze lasów prywatnych objętych opracowaniem UPUL. Oceny dokonano na podstawie analiz eksperckich przy użyciu tabel macierzy. Tabele macierzy pozwalają przy pomocy wartości liczbowych określić wpływ projektowanych działań gospodarczych na siedliska przyrodnicze oraz na gatunki podlegające ochronie prawnej.

Opracowanie powstało w zgodzie z wymogami formalno-prawnymi oraz wytycznymi organów opiniodawczych. W pierwszej części dokumentu zawarto ogólne informacje na temat podstawy prawnej i powiązań z innymi dokumentami, krótki opis Uprozczonego Planu Urządzenia Lasu oraz informacje o źródłach danych oraz metodach wykorzystywanych w trakcie sporządzania prognozy.

Kolejny rozdział opracowania zawiera informacje o aktualnym stanie środowiska. W części tej w stopniu ogólnym omówione zostały warunki geograficzne gmin Powiatu Radomskiego, szczegółowo opisano natomiast stan ekosystemów leśnych oraz potencjalne zagrożenia abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne środowiska przyrodniczego. Przytoczono także główne przedmioty ochrony lokalnej przyrody.

Integralną część opracowania stanowi prognoza wpływu zaplanowanych działań z zakresu gospodarki leśnej na stan środowiska. Szczegółowo rozpatrzono potencjalne oddziaływanie zaplanowanych w UPUL zabiegów na chronione rośliny, zwierzęta, siedliska, ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ponadto, przeanalizowano potencjalny wpływ zaplanowanych zabiegów na elementy środowiska oraz na zabytki i dobra kultury.

Wykazano, iż oddziaływanie projektów planów na powietrze, wodę, klimat, rośliny, zwierzęta oraz zabytki i dobra kultury będzie miało charakter neutralny. W odniesieniu do bioróżnorodności, ludzi oraz zasobów naturalnych oddziaływanie będzie miało charakter pozytywny, natomiast w odniesieniu do powierzchni ziemi i krajobrazu – potencjalnie pozytywny.

Ostatni rozdział, analizuje skutki realizacji zadań zaprojektowanych w Uproszczonych Planach Urządzenia Lasu na obszarowe formy ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000. Przeprowadzona analiza wykazuje neutralność takich oddziaływań.

Przeprowadzona analiza jednoznacznie wykazuje, iż zaprojektowane w UPUL zabiegi nie wpłyną negatywnie na stan zachowania środowiska i walorów przyrodniczych na terenie lasów własności prywatnej położonych w analizowanych obszarach Powiatu Radomskiego objętych opracowaniem UPUL. Stosowane dotąd oraz zalecane obecnie metody działań we właściwy sposób zabezpieczają te obiekty, a

różnorodność siedlisk i gatunków na terenach leśnych pozostanie zachowana głównie dzięki prowadzeniu racjonalnej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w myśl zasad przyjętych w dokumentacji urzędniowej.

1.2 Wykaz stosowanych skrótów i terminów

TD – Typ Drzewostanu

NTG – Narada Techniczno Gospodarcza

POP – Program Ochrony Przyrody

POŚ – Program Ochrony Środowiska

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

TSL – typ siedliskowy lasu

Bśw – bór świeży

Bb – bór bagienny

BMw – bór mieszany wilgotny

LMśw – las mieszany świeży

LMb – las mieszany bagienny

Lw – las wilgotny

OIJ – ols jesionowy

Ikl.w. – pierwsza klasa wieku (1-20 lat)

IIkl.w. – trzecia klasa wieku (41-60 lat)

V kl.w. – piąta klasa wieku (81-100 lat)

VIIkl.w. – siódma klasa wieku (121-140 lat)

KO – klasa odnowienia

So – sosna pospolita

Md – modrzew

Jd – jodła

Bk – buk

Dbb – dąb bezszypułkowy

KI – klon pospolity

Wz – wiąz

Gb – grab

Brzo – brzoza omszona

Olsz – olsza szara

Top – topola

Lp – lipa

Czm – czeremcha pospolita

SDF – standardowy formularz danych

GUS – Główny Urząd Statystyczny

OSO – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków

SOO – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Bw – bór wilgotny

BMśw – bór mieszany świeży

BMb – bór mieszany bagienny

LMw – las mieszany wilgotny

Lśw – las świeży

OI – ols

II kl.w. – druga klasa wieku (21-40 lat)

IVkl.w. – czwarta klasa wieku (61-80 lat)

VIkl.w. – szósta klasa wieku (101-120 lat)

VIII kl.w. – ósma klasa wieku (141-160 lat)

KDO – klasa do odnowienia

Soc – sosna czarna

Św – świerk

Dg – daglezja

Dbś – dąb szypułkowy

Dbc – dąb czerwony

Jw – klon jawor

Js – jesion

Brz – brzoza brodawkowata

OI – olsza czarna

Ak – robinia akacjowa

Ksz – kasztanowiec

Czr – czereśnia pospolita

PZO – plan zadań ochronnych

2 Informacje ogólne

2.1 Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu na środowisko

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych, położonych na terenie Gminy Sadowne oraz Gminy Miedzna została wykonana przez Firmę TAXUS UL w Warszawie, na podstawie umowy zawartej pomiędzy Wykonawcą, a Starostą Radomskim.

Podstawą prawną do wykonania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. z 2020 r. poz. 283] zwana dalej Ustawą o OOŚ.

Zawartość prognozy określają art. 51 i 52 ww. Ustawy. Prognoza powinna przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

W myśl art. 46 pkt 2 ww. ustawy, konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m. in. projekty planów w dziedzinie leśnictwa opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji, które wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 roku, poz. 1839), a na podstawie art. 46 pkt 3 - projekty planów, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszary Natura 2000, jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony. Projektowana dokumentacja urzędzeniowa dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych, stanowi podstawę prowadzenia gospodarki leśnej, nie przewiduje zmiany charakteru użytkowania gruntów leśnych i nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).

Starosta Radomski zlecił sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasu i inwentaryzacji stanu lasu nie stanowiących własności Skarbu Państwa dla gmin Gózd, Jastrzębia oraz Jedlina Letnisko wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W związku z tym Starosta Radomski, na podstawie art. 53 ww. Ustawy, uzgodnił z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uproszczonych planów urządzenia lasu dla analizowanych obszarów ewidencyjnych.

Przy opracowaniu prognozy uwzględniono również zapisy następujących aktów:

Prawo krajowe:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody [Dz. U. 2020 r. poz. 55 ze zm.];
- Ustawa z dnia 28 września 1991r. o lasach [Dz. U. 2020 r. poz. 1463 ze zm.];
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. z 2020 r. poz. 283];
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.];
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [Dz. U. 2019 r., poz. 1396 ze zm.];
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [Dz.U. z 2017 r. poz. 1161];
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne [Dz. U. z 20120 r. poz. 310 ze zm.];

- Ustawa z 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [Dz. U. z 2019 r., poz. 1862 ze zm.];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów [Dz. U. z 2014 r. poz. 1408];
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [Dz. U. z 2019 r., poz. 1839];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków [Dz. U. z 2017 r., poz. 1416]
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 [Dz. U. z 2014 r. poz. 1713];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku [Dz. U. z 2019 r. poz. 1383];

Prawo międzynarodowe:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami), zwana w skrócie Dyrektywą Siedliskową;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu;
- Konwencja z Rio de Janeiro o różnorodności biologicznej przyjęta 5 czerwca 1992r., ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996r.;
- Konwencja Paryska w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego przyjęta 16 listopada 1972r. w Paryżu;
- Konwencja Bońska o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona 23 czerwca 1979r. w Bonn; w Polsce weszła w życie w 1996r.;
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, podpisana w Ramsarze 2 lutego 1971 r., w Polsce obowiązująca od 22 marca 1978 r.;
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk sporządzona 19 września 1979r. w Bernie.

2.2 Zawartość i główne cele Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu

Sporządzone Uproszczone Plany Urządzenia Lasu zawierają w szczególności:

- 1) opis ogólny
 - a. warunki przyrodnicze - położenie w regionalizacji przyrodniczo-leśnej oraz gospodarcze typy drzewostanów przyjęte dla poszczególnych typów siedliskowych lasu,
 - b. maksymalną miąższość możliwą do pozyskania, w tym wieki rębności oraz wyliczony etat,
 - c. informacje z zakresu hodowli lasu oraz ochrony przyrody (stan sanitarny lasu, występujące lasy ochronne),
 - d. wymogi ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony gleb i wód (jeżeli takie wymogi istnieją);
- 2) opis taksacyjny wydziałów leśnych, w tym wskazówki gospodarcze (planowane zabiegi) dla każdego wydziału;
- 3) powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku w układzie wg gatunków panujących oraz w układzie wg funkcji lasu;
- 5) rejestr działek leśnych (tabelę właścicieli).

Cele, dla jakich sporządzono Uproszczone Plany Urządzenia Lasu dla lasów własności prywatnej położonych na terenie wspomnianego obszaru, to przede wszystkim: rozpoznanie stanu lasu i zasobów leśnych na podstawie taksacji i inwentaryzacji zapasu, ocena zagrożeń lasu, ustalenie kierunkowych zadań i potrzeb (ochrona lasu i przyrody, ochrona przeciwpożarowa, zagospodarowanie turystyczne), ustalenie wieku drzewostanów (będącego m.in. podstawą do naliczania podatku leśnego) oraz opracowanie materiałów kartograficznych.

2.3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Opracowując Prognozę oddziaływania UPUL na środowisko należało zastosować metody analizy i oceny. Sporządzanie Prognozy przebiegało w dwóch etapach:

1. Zebranie informacji o terenie i danych na temat stanu środowiska.
2. Porównanie zebranych danych w układzie przestrzennym z zaplanowanymi zabiegami gospodarczymi.

Analiza została przeprowadzona w postaci:

- a. Porównań przestrzennych z zastosowaniem technik GIS – wytypowano miejsca występowania gatunków ptaków, siedliska przyrodnicze, obiekty chronione, na to zostały nałożone mapy zaplanowanych zabiegów; zidentyfikowane w ten sposób obszary zostały poddane analizie pod kątem rodzaju zaplanowanego zabiegu i stopnia w jakim wpływa na dany gatunek, siedlisko.
- b. Zestawień danych w formie: tabel, wykresów, map.

Na podstawie przeprowadzonych analiz i uzyskanych zestawień, dokonana została ocena poszczególnych parametrów środowiska oraz wpływu UPUL na te parametry. W ocenie oddziaływania wykorzystano formę macierzy, w której przyjęto następującą skalę:

Ze względu na bezpośredni wpływ środowisko:

+ pozytywny - realizacja zapisów UPUL służy osiągnięciu celów ochrony środowiska, istotnie zwiększając szansę na zachowanie trwałości i ciągłości ekosystemów leśnych.

(+) warunkowo pozytywny - skutki realizacji zapisów UPUL jednoznacznie przeważają nad ewentualnymi skutkami negatywnymi.

0 brak wpływu (neutralny) - nie stwierdzono istotnych oddziaływań na środowisko, pozytywnych jak i negatywnych. Wpływ realizacji zapisów UPUL na środowisko jest zatem znikomy i pomijalny.

(-) warunkowo negatywny - skutki realizacji zapisów UPUL równoważą lub też przewyższają ewentualne skutki pozytywne. W tym wypadku, istnieje możliwość minimalizacji negatywnego wpływu, pod warunkiem jednak zachowania szczególnej ostrożności w trakcie realizacji zapisów UPUL.

- negatywny - skutkiem realizacji zapisów UPUL są niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe, przewyższające w znacznym stopniu potencjalne pozytywne.

Ze względu na szacunkowy czas wpływu zapisów projektu planu na środowisko:

1 krótkookresowy – występujący bezpośrednio podczas wykonywania pojedynczych czynności wynikających z zapisów UPUL (np. ścinka drzewa)

2 średniookresowy – obejmujący kompleksowo czas trwania zabiegów wynikających z zapisów UPUL (np. wykonanie trzebieży, rębni zupełnej itp.)

3 długookresowy – mając na uwadze cykliczność wykonywania UPUL wraz z analizą środowiskową w odstępach 10-letnich, w przedmiotowej Prognozie wpływ długoterminowy odnosi się do całego, 10-letniego okresu obowiązywania przedmiotowego UPUL, w niektórych przypadkach uwzględniając również dłuższą perspektywę czasową.

Dla określenia skutków realizacji zapisów UPUL przyjęto następującą skalę opisową:

Pozytywne – realizacja zapisów UPUL służy osiągnięciu celów ochrony środowiska, istotnie zwiększając szansę na zachowanie trwałości i ciągłości ekosystemów leśnych/gatunków chronionych.

Potencjalnie pozytywne - skutki realizacji zapisów UPUL jednoznacznie przeważają nad ewentualnymi skutkami negatywnymi.

Neutralne – nie stwierdzono istotnych oddziaływań na środowisko, pozytywnych jak i negatywnych. Wpływ realizacji zapisów UPUL na środowisko jest zatem znikomy i pomijalny.

Potencjalnie negatywne – skutki realizacji zapisów UPUL równoważą lub też przewyższają ewentualne skutki pozytywne. W tym wypadku, istnieje możliwość minimalizacji negatywnego wpływu, pod warunkiem jednak zachowania szczególnej ostrożności w trakcie realizacji zapisów UPUL.

Negatywne – skutkiem realizacji zapisów UPUL są niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe, przewyższające w znacznym stopniu potencjalne oddziaływanie pozytywne.

2.4 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu

Prognoza oddziaływania na środowisko oraz stanowiący jej przedmiot Uproszczony Plan Urządzenia Lasu, musi być zgodna ze stosownymi aktami prawnymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym. Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązana została do przestrzegania prawa unijnego. Akty prawne wyznaczające cele, jakie mają osiągnąć państwa członkowskie, przy jednoczesnym pozostawieniu im wyboru środków służących do osiągnięcia tych celów stanowią Dyrektywy. Obowiązkiem Państwa jest przestrzeganie Dyrektyw oraz dostosowanie przepisów prawa krajowego do wymogów Dyrektywy.

Poza aktami prawa wymienionymi w punkcie 2.1., cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym są uszczegółowione przez następujące dokumenty krajowe:

Polityka Leśna Państwa.

Przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 22 kwietnia 1997r. wedle, której celem Państwa jest osiągnięcie i utrzymanie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej (gospodarka zrównoważona ekonomicznie, proekologiczna). Najważniejsze z działań to: zwiększanie lesistości i zasobów drzewnych, poprawa stanu lasu i jego ochrony w celu polepszenia spełnianych przez nie funkcji, zwiększenie bioróżnorodności na wszystkich poziomach (genetyczny, gatunkowy, ekosystemowy), sporządzenie i wdrożenie programu małej retencji, regulowanie stanu zwierzyny tak, by nie stanowiła zagrożenia w hodowli lasu, zapewnienie ochrony wszystkim lasom, szczególnie ekosystemom najcenniejszym oraz rzadkim.

Cele i działania zawarte w Uproszczonym Planie Urządzenia Lasu są spójne z celami Polityki leśnej państwa. Realizacja zadań zaprojektowanych w UPUL przyczyni się do wypełnienia założeń dokumentu, poprawy stanu lasów, zwłaszcza lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz ich ochrony.

Cele i działania zawarte w UPUL wypełniają założenia omawianego dokumentu, głównie poprzez zaprojektowane wskazania dotyczące odnowień w lasach własności prywatnej.

Krajowy program zwiększania lesistości

Program opracowany przez Instytut Badawczy Leśnictwa na zlecenie Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa i zaakceptowany do realizacji przez Radę Ministrów w dniu 23 czerwca 1995 r., a następnie zmodyfikowany w r. 2002, którego głównym celem jest stworzenie warunków do zwiększenia lesistości Polski do 30% w r. 2020 i 33% w 2050 r., zapewnienie optymalnego przestrzenno-czasowego rozmieszczenia zalesień oraz ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz preferencji zalesieniowych gmin.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030.

16 lipca 2019 r. Rada Ministrów przyjęła strategię "Polityka ekologiczna państwa 2030". Dokument został podpisany przez Prezesa Rady Ministrów. Zawiera zapisy na temat stanu wyjściowego obszarów leśnych, średniookresowe cele i kierunki działań. Polityka ekologiczna państwa 2030 jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. W zakresie leśnictwa sprowadza się to do rozwijania trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia retencji wodnej, powiększanie jej przez przywracanie przesuszonych przez meliorację terenów wodno-błotnych, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do siedlisk, zwiększenie różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych. Użytkowanie zasobów leśnych w racjonalny sposób przez kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej oraz zachowanie bogactwa biologicznego.

Krajowa strategia ochrony różnorodności biologicznej.

Utworzenie tego dokumentu jest efektem wdrażania Konwencji z Rio de Janeiro, jego realizację prowadzi się poprzez: branie pod uwagę potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej przy zalesianiu gruntów rolnych, zachowanie pełnej zmienności drzew leśnych, opieranie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych, ochronę i rozważne użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych, kształtowanie ekotonów – strefy przejścia na skraju lasu, ochronę obszarów (w tym górskich) wrażliwych na zmiany sposobu gospodarowania, zwłaszcza w zakresie gospodarki leśnej, umiarkowane użytkowanie i ochrona różnorodności biologicznej w procedurach: urządzenia, zagospodarowania i ochrony lasu, prowadzenie skutecznej edukacji przyrodniczo-leśnej społeczeństwa.

Cele i działania zawarte w UPUL są spójne z celami Polityki Ekologicznej Państwa. Projektowane wskazania gospodarcze przyczyniają się do racjonalnej gospodarki leśnej w lasach własności prywatnej, kształtując ich właściwą strukturę gatunkową i wiekową. Realizacja zapisów UPUL przyczyni się do wypełnienia założeń omawianego dokumentu. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, w odniesieniu do UPUL są uszczegółowione przez następujące dokumenty międzynarodowe:

Konwencja o różnorodności biologicznej Przyjęta 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro, ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r.; mówi o ochronie światowych zasobów różnorodności biologicznej na trzech poziomach: genetyczny, gatunkowy, ekosystemowy.

Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk – utworzona 19 września 1979r. w Bernie.

Konwencja Bońska o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt – sporządzona 23 czerwca 1979r. w Bonn, w Polsce wprowadzona w 1995r.; zawiera listę zwierząt wędrownych oraz sposoby ich ochrony.

Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – sporządzona 2 lutego 1971r. w Ramsarze; porozumienie ma na celu ochronę i utrzymanie w stanie niezmienionym obszarów określanych, jako „wodno-błotne”.

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami), zwana w skrócie Dyrektywą Siedliskową. Głównym celem Dyrektywy Siedliskowej jest „zachowania różnorodności biologicznej przy uwzględnieniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych obszarów o znaczeniu wspólnotowym”. Aby osiągnąć ten cel należy rozpoznać i wyznaczyć miejsca występowania cennych siedlisk przyrodniczych, a następnie należy zachować lub odtworzyć siedlisko przyrodnicze oraz populacje gatunków dzikiej fauny i flory.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią. Głównym celem tej dyrektywy jest „ochrona gatunków dzikiego ptactwa, występujących naturalnie na europejskim terytorium państw członkowskich”, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków wędrownych. Cel ten ma być osiągnięty m.in. poprzez eliminację negatywnego działania człowieka polegającego na niszczeniu i zanieczyszczaniu naturalnych siedlisk ptaków oraz na chwytaniu, zabijaniu i handlu ptactwem przez człowieka.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/35WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu zwana „szkodową”.

Cele i działania zawarte w UPUL są spójne z celami określonymi w większości dokumentów międzynarodowych. Projektowane wskazania gospodarcze przyczyniają się do racjonalnej gospodarki leśnej, kształtując właściwą strukturę gatunkową i wiekową oraz przyczyniając się do zwiększania i ochrony bioróżnorodności lasów własności prywatnej. Ponadto, mając na uwadze wyróżnione na omawianym terenie Obszary Natura 2000, realizacja zapisów UPUL w dużym stopniu przyczyni się do zachowania właściwego stanu siedlisk, w tym również miejsc bytowania i żerowania chronionych gatunków ptaków i ssaków.

2.5 Powiązania Uprozczonego Planu Urządzenia Lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny

Uprozczone Plany Urządzenia Lasu dla na terenie omawianych gmin są w bardzo niskim stopniu powiązane z innymi dokumentami dla tego obszaru. Mogą być pośrednio powiązane z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Biorąc jednak pod uwagę to, że opracowanie UPUL nie przewiduje zmian użytkowania gruntów (np. nowych zalesień), ich realizacja nie spowoduje kolizji pomiędzy ustaleniami obu planów. Realizacja dokumentacji urządzeniowej nie wyznacza obszarów przeznaczanych do zalesienia, a przenosi jedynie ewentualne wcześniejsze ustalenia z MPZP do odpowiednich miejsc w dokumentacji urządzeniowej. Należy jednak zaznaczyć, iż grunty przeznaczone do zalesienia, zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o lasach (Dz. U. z 2020 r., poz. 6 ze zm.) określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Analizując dostępną dokumentację planistyczną dla w/w Gmin można możliwe tereny zalesień/dolesień, stanowiące uzupełnienia już istniejących kompleksów leśnych. Dokumentacja urządzeniowa, jak wspomniano wyżej, nie wyznacza gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz nie zawiera zapisów w tym zakresie i nie będzie kolidowała z zapisami MPZP oraz pod tym kątem nie wyznacza ram dla przedsięwzięć potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko.

■ Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Radom, Dobieszyn, Kozienice oraz Zwolen

Uprozczone plany urządzenia lasów w żaden sposób nie odnoszą się do lasów pozostających w zarządzie Lasów Państwowych. Częściowo sąsiadują z lasami państwowymi. Wskazania zawarte w UPUL nie ingerują bezpośrednio w drzewostany pod zarządem PGL Lasów Państwowych, a zawarte w planie wskazówki nie będą kolidowały z założeniami Planu Urządzenia Lasu dla tego Nadleśnictwa. Projekt UPUL jest opiniowany przez właściwego terenowo nadleśniczego. Wszelkie zabiegi na terenie lasów prywatnych muszą być konsultowane z odpowiednim terenowo leśniczym. Dzięki tym procedurom nad gospodarką prowadzoną na terenie lasów prywatnych czuwają osoby merytorycznie przygotowane do pracy w lesie, a zaprojektowane zabiegi są optymalnie dobrane do potrzeb drzewostanów.

Ze względu na rozplanowane w czasie zabiegi, dostosowany do potrzeb hodowlanych rozmiar pozyskania oraz współpracę właścicieli gruntów z pracownikami Służby Leśnej, skumulowane oddziaływanie krótkoterminowe, średnioterminowe jak i długoterminowe obu planów urządzania lasu nie będzie miało negatywnego wpływu na środowisko. Przyczyni się do zachowania trwałości kompleksów leśnych, ich dobrego stanu zdrowotnego, a tym samym zwiększy odporność na abiotyczne i biotyczne czynniki niszczące.

- Strategia rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, SWM aktualizacja 2014;
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Radomskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025;
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu;

Uproszczone plany urządzania lasu w żaden sposób nie kolidują z założeniami Programów Ochrony Środowiska czy Planów Rozwoju Lokalnego dla Gmin Powiatu Radomskiego, których celem jest przede wszystkim ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, możliwość korzystania z zasobów naturalnych w celach turystycznych czy poprawy stanu ekonomicznego mieszkańców. Strategie rozwoju wskazują mocne strony Gmin i w połączeniu ze zrównoważoną gospodarką wskazują możliwości i pola do rozwoju. Racjonalna gospodarka leśna, mająca na celu utrzymanie stabilności terenów zalesionych przy jednoczesnym umożliwieniu pozyskiwania surowca wpisuje się w cele powyższych strategii.

Racjonalna gospodarka leśna i stosowanie się do zaleceń uproszczonych planów urządzania lasu ma na celu zachowanie dobrej kondycji lasów, a tym samym wpłynie pozytywnie na całokształt stanu środowiska w obszarze wszystkich gmin znajdujących się na opracowywanym terenie.

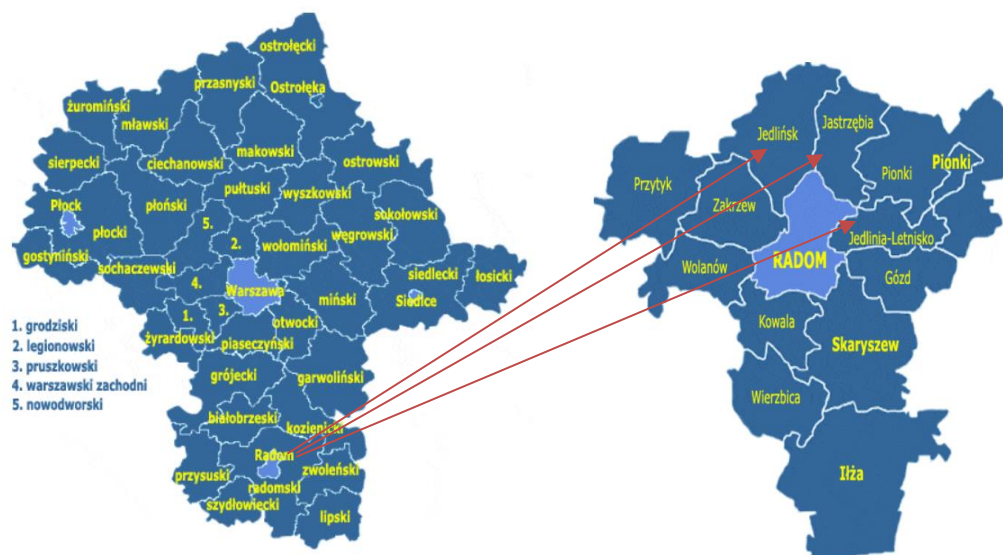
2.6 Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

W przypadku analizowanej gminy nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego.

3 Opis, analiza i ocena stanu środowiska i celów ochrony

3.1 Położenie i ogólna charakterystyka obszaru objętego opracowaniem UPUL

Powiat radomski graniczy z 6 powiatami województwa mazowieckiego: szydłowieckim, przysuskim, białobrzeskim, kozienickim, zwoleńskim, lipskim i z 1 powiatem województwa świętokrzyskiego: starachowickim oraz z miastem na prawach powiatu Radomiem.

Rys. 1 Położenie opracowywanych gmin na tle województwa mazowieckiego oraz powiatu radomskiego (www.osp.org.pl).

3.2 Klimat

Ze względu na przestrzenne zróżnicowanie składników klimatu w granicach powiatu radomskiego można wyodrębnić trzy zasadnicze rejon klimatyczne:

- 1) rejon równin denudacyjnych ze średnimi wartościami temperatur powietrza i średnimi wielkościami opadów atmosferycznych,
- 2) rejon zagłębi i den dolin rzecznych z tendencją do inwersji termicznych, gromadzenia się chłodnych mas powietrza i mgieł.

Natomiast południowe krańce powiatu są kształtowane przez rejon klimatyczny pogórzy świętokrzyskich z niższymi wartościami temperatur powietrza i najwyższymi na tym obszarze opadami atmosferycznymi. Powiat radomski znajduje się pod wpływem łódzko-wieluńskiego regionu klimatycznego. W rejonie Puszczy Kozienickiej występują anomalie, polegające zarówno na wyraźnym podwyższeniu, w stosunku do pozostałego obszaru, opadów, jak i średniej temperatury rocznej.

Klimat województwa mazowieckiego jest przestrzennie zróżnicowany. Wynika to z różnorodności wpływów kształtujących jego właściwości i zróżnicowania czynników geograficznych, takich jak: położenie geograficzne, ukształtowanie powierzchni, wysokość bezwzględna i względna, pokrycie terenu, stopień zurbanizowania.

Klimat gmin można scharakteryzować jako kontynentalny. Wielkość opadów z wielolecia waha się od 550 mm do 600 mm. Średnia temperatura zimowa to 0,5 – 1,0 °C, letnia 14,5 °C. Klimat można scharakteryzować, jako umiarkowany ciepły przejściowy.

3.3 Charakterystyka lasów na gruntach niestanowiących własności Skarbu Państwa objętych opracowaniem UPUL

Sprawy z zakresu nadzoru nad lasami niepaństwowymi reguluje ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000r. 1463 z późn. zm.) Zgodnie ze stanem ustalonym na podstawie geodezyjnej ewidencji gruntów oraz danych zawartych w uproszczonych planach urządzenia lasów niepaństwowych lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa na obszarze powiatu radomskiego statystycznie zajmują 7740 ha, z czego w poszczególnych nadleśnictwach znajdują się powierzchnie:

- Nadleśnictwo Radom - 5958 ha,
- Nadleśnictwo Kozienice - 802 ha,
- Nadleśnictwo Marcule - 980 ha

Aktualnie uproszczonymi operatami objęte jest zaledwie około 30% powierzchni podlegającej obowiązkowi urządzenia. W myśl art. 7 ust. 1 cytowanej ustawy trwale zrównoważoną gospodarkę leśną w lasach prywatnych prowadzi się według uproszczonych planów urządzeniowych, które określają nie tylko stany inwentaryzacyjne poszczególnych działek leśnych i zadania gospodarczo - hodowlane, ale również zawierają szczegółowe programy dot. zalesień gruntów przeznaczonych na ten cel w planach zagospodarowania przestrzennego gmin.

Sprawowanie nadzoru nad lasami niepaństwowymi poza czynnościami administracyjnymi wymaga bieżącej lustracji i kontroli przeprowadzanych na powierzchniach leśnych.

Opracowaniem Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu w obrębach analizowanych gminy objęte zostały grunty o łącznej powierzchni ok. 2 500,7204 ha. Nadzór nad gospodarką leśną na tym terenie sprawuje Nadleśnictwo Radom, Dobieszyn, Kozienice oraz Zwoleń

Tabela 1 Regionalizacja przyrodniczo-leśna w poszczególnych gminach objętych opracowaniem

Kraina	Mezoregion	Nadleśnictwo
Gmina Gózd		
VI - Małopolska	3 - Równiny Radomsko-Kozienickiej	Radom, Zwoleń
Gmina Jedlnia Letnisko		
VI - Małopolska	3 - Równiny Radomsko-Kozienickiej	Radom, Zwoleń
Gmina Jastrzębia		
VI - Małopolska	3 - Równiny Radomsko-Kozienickiej	Radom, Dobieszyn, Kozienice

Tabela 2 Zestawienie powierzchni objętych opracowaniem w poszczególnych gminach

Gmina	Nazwa	Nazwa	pow. [ha]
Gózd (022)	Podgóra	0001	68,186
	Karszówka	0002	45,5646
	Lipiny	0003	150,5354
	Piskornica	0004	54,9001
	Małęczyn	0005	26,7944
	Kiedrzym	0006	1,8262
	Grzmucin	0007	76,6187
	Gózd	0009	87,7119
	Wojślawice	0010	52,3328
	Drożanki	0011	111,2644
	Klwatka	0012	36,9527
	Kuczki	0014	65,212
	Niemianowice	0015	10,4227
	Kolonia Kuczki	0016	8,7065
	Kolonia Kłonówek	0017	16,2412
	Kłonów	0018	95,8571
	SUMA		909,1267

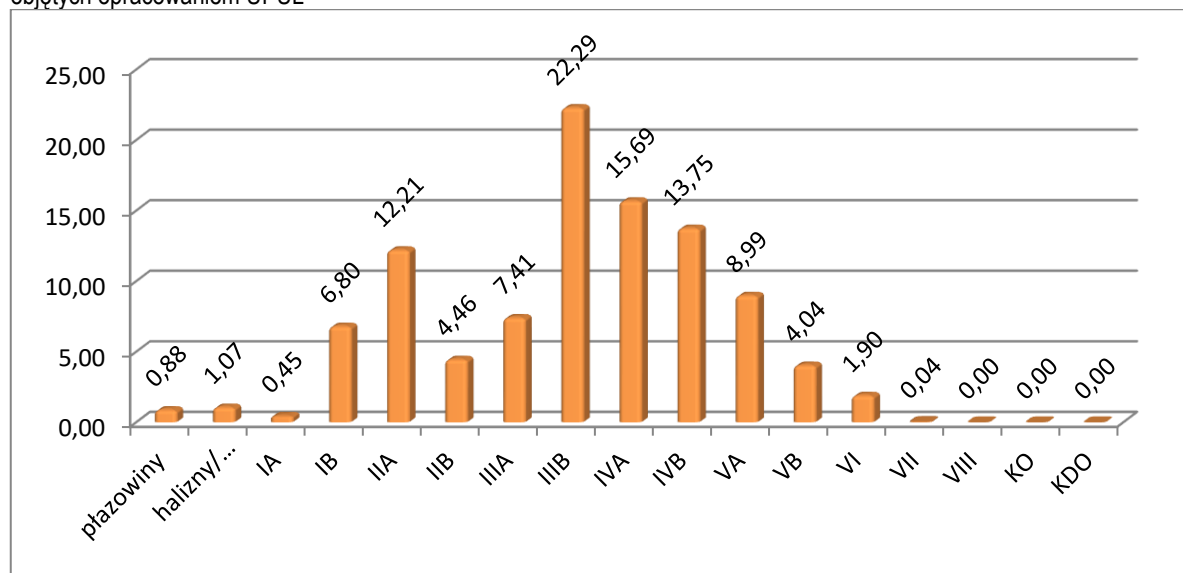
Gmina	Nazwa	Numer	pow. [ha]
Jedlnia-Letnisko (062)	Aleksandrów	0001	22,8885
	Antoniówka	0002	16,0954
	Cudnów	0003	59,6886
	Dawidów	0004	8,8212
	Groszowice	0005	19,3417
	Gzowice	0006	12,7167
	Gzowice Kolonia	0007	48,9854
	Gzowice Folwark	0008	1,2585
	Jedlnia Letnisko	0009	18,4885
	Lasowice	0010	4,4897
	Maryno	0011	17,5898
	Myśliszewice	0012	24,1765
	Natolin	0013	1,0100
	Piotrowice	0014	4,1393
	Rajec Poduchowny	0015	8,8559
	Rajec Szlachecki	0016	1,8517
	Sadków	0017	2,3122
	Słupica	0018	58,3298
	Siczki	0019	24,1327
	Kolonka	0020	0,4423
	Wrzosów	0021	49,7503
SUMA			405,3647

Gmina	Nazwa	Nazwa	pow. [ha]
Jastrzębia (042)	Bartodzieje	0001	84,8057
	Brody	0002	125,2267
	Dąbrowa Jastrzębska	0003	28,9553
	Dąbrowa Kozłowska	0004	70,4702
	Goryń	0005	114,5436
	Jastrzębia	0006	135,8135
	Kozłów	0007	129,3983
	Lesiów	0008	42,3498
	Lewaszówka	0009	4,4805
	Mąkosy Stare	0010	81,3103
	Mąkosy Nowe	0011	46,6816
	Olszowa	0012	32,5737
	Lewaszówka Brzozowice	0013	0,0671
	Owadów	0014	71,4159
	Wola Goryńska	0015	80,8031
	Wolska Dąbrowa	0016	57,6859
	Wojciechów	0017	24,6498
	Wólka Lesiowska	0018	19,4733
	Wola Owadowska	0019	35,5247
SUMA			1186,2290

Dane na temat drzewostanów na terenie opracowywanym, dotyczące wieku, zapasu oraz udziału siedlisk dla terenu opracowywanego:

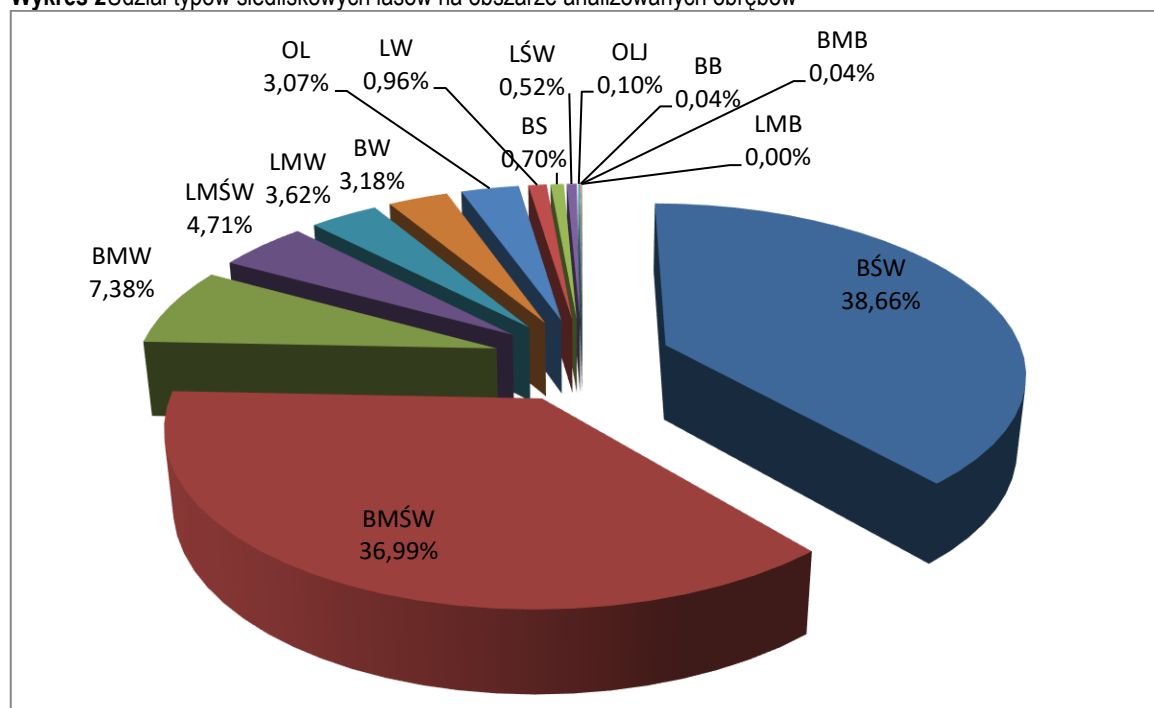
- dla analizowanej gminy średni wiek drzewostanów na gruntach objętych opracowaniem UPUL wynosi 54 lata. Przeciętny zapas drzewostanów kształtuje się na poziomie 214 m³/ha.
- udział drzewostanów liściastych to 31 %
- udział drzewostanów iglastych to 69 %

Wykres 1 Udział procentowy powierzchni gruntów leśnych w poszczególnych podklasach wieku dla drzewostanów objętych opracowaniem UPUL

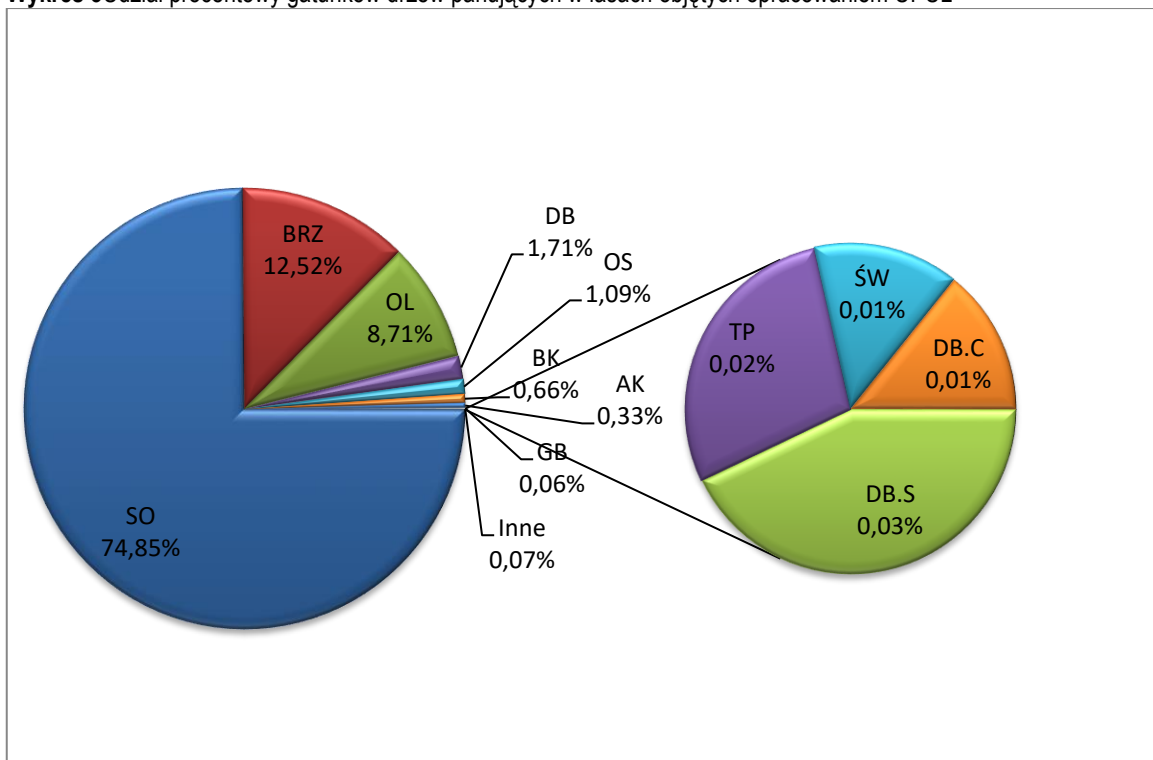
Jak widać na wykresie rozkład w poszczególnych klasach wieku prezentuje się bardzo równomiernie (wg. rozkładu normalnego). Silnie zaznaczona się grupa drzewostanów III klasy wieku (51 – 60) oraz IV klasy wieku (61 – 80 lat). Pozostałe wartości prezentują naturalną strukturę kompleksów leśnych ze niewielkim udziałem bardzo młodych i bardzo starych drzewostanów.

Wykres 2 Udział typów siedliskowych lasów na obszarze analizowanych obrębów

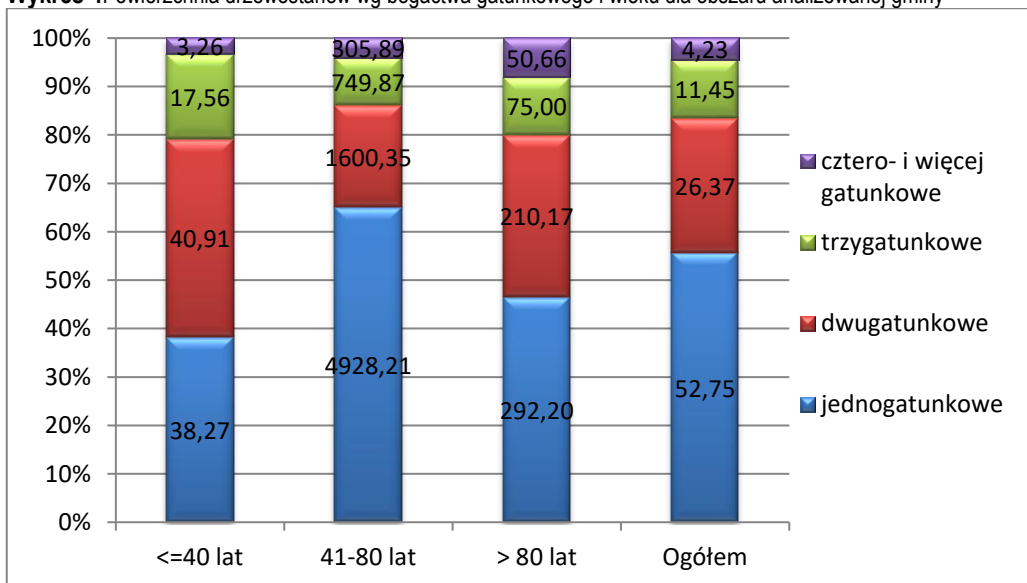
Udział gatunków liściastych to 31 % a gatunków iglastych 69 %. W lasach dominują zdecydowanie siedliska borowe jednak są to siedliska mieszane świeże lub świeże. Wszelkie typy „skrajne” zajmują sumarycznie 3,4% powierzchni.

Wykres 3 Udział procentowy gatunków drzew panujących w lasach objętych opracowaniem UPUL

Spośród gatunków panujących, dominujących w składzie danej warstwy lasu pod względem zajmowanej powierzchni, miąższości lub liczebności, największy udział ma sosna 74,85% pozostałe gatunki zajmują powierzchniowo ok 10% to brzoza (12,52%) oraz olsza (8,71%), wszystkie pozostałe udział poniżej 2% - DB, OS, BK, AK, GB, DB.S, TP, ŚW, DB.C) zajmują powierzchniowo 3,92 %. Co związane jest z rodzajem siedlisk o największym udziale – bory.

Wykres 4 Powierzchnia drzewostanów wg bogactwa gatunkowego i wieku dla obszaru analizowanej gminy

Drzewostany objęte opracowaniem UPUL nie wykazują bardzo dużego zróżnicowania pod względem bogactwa gatunkowego. W młodszych grupach widać większy udział drzewostanów jedno- i dwu i trzy-czterogatunkowych, co może być spowodowane zmianą podejścia do gospodarki leśnej, gdzie bioróżnorodność jest częścią składową właściwej gospodarki leśnej. Drzewostany cztero- i więcej gatunkowe stanowią ogółem prawie 4,23 % wszystkich lasów objętych UPUL. Największą powierzchnię we wszystkich klasach wieku zajmują jednak drzewostany jednogatunkowe. Sytuacja zwiększania się udziału d-stanów wielogatunkowych powinna się utrzymywać w przypadku zachowania zapisów dokumentacji UPUL w związku z nowocześniejszym podejściem do gospodarki leśnej, które traktuje bioróżnorodność jako część składową właściwie zadbanego drzewostanu. Widoczne będzie zwiększanie się udziału wielogatunkowych siedlisk, które oparte są o zapisy planu, przewidujące w każdym przypadku możliwie najbardziej różnorodny skład gatunkowy. Jednak zapisy planu będą umożliwiały sytuowanie gatunków rzadszych a jednocześnie zgodnych z typem siedliskowym co wspomagać będzie właściwe i bardziej naturalne procesy kształtowania kompleksów leśnych

3.4 Aktualny stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

3.4.1 Stan środowiska na obszarach objętych uproszczonymi planami urzędu lasu

Przedstawiając aktualny stan środowiska na terenie objętym opracowaniem UPUL, największy nacisk położono na potencjalne zagrożenia zarówno dla ekosystemów jak i dla człowieka. Należy mieć na uwadze, że w środowisku przyrodniczym istnieje cały szereg powiązań między poszczególnymi jego elementami, a zachwianie równowagi prowadzi nieuchronnie do bardzo poważnych konsekwencji, zarówno dla ekosystemów jak i dla człowieka.

Zagrożenie środowiska przyrodniczego wynika ze stałego, równoczesnego oddziaływania wielu czynników powodujących w nim niekorzystne zjawiska i zmiany. Negatywnie oddziałujące czynniki, określane jako stresowe, można sklasyfikować uwzględniając ich:

- Pochodzenie, jako: abiotyczne, biotyczne, antropogeniczne;
- Charakter oddziaływania, jako: fizjologiczne, mechaniczne, chemiczne;
- Długość oddziaływania, jako: okresowe, ciągłe;
- Rolę, jaką odgrywają w procesie degradacji, jako: predysponujące, inicjujące, współuczestniczące.

Oddziaływanie czynników stresowych na środowisko przyrodnicze ma charakter złożony. Z wieloletnich badań i obserwacji wynika, że równoczesne działanie różnych czynników stresowych osłabia odporność biologiczną poszczególnych ekosystemów powodując stałą, wysoką ich podatność na procesy destrukcyjne spowodowane okresowym nasileniem się choćby jednego z tych czynników.

Stan środowiska na terenie Gminy objętych opracowaniem UPUL w powiecie Radomskim określono na podstawie danych:

1. Raportu o stanie środowiska w województwa Mazowieckiego w 2016 roku - BMŚ Warszawa 2017,
2. Program Ochrony Środowiska dla powiatu Radomskiego;
3. Wyniki Monitoringu elementów środowiska pozyskane ze strony www.gios.gov.pl
4. Raport o stanie powiatu Radomskiego w 2018 r.

3.4.2 Stan i zagrożenia powietrza atmosferycznego

Tereny leśne Gmin objęte opracowaniem znajdują się **mazowieckiej strefie oceny o kodzie (PL1404)**.
Substancje zanieczyszczające powietrze i źródła ich pochodzenia:

- pyły (spalanie paliw, unos pyłu przez wiatr, pojazdy procesy, technologiczne),
- dwutlenek siarki (spalanie paliw zawierających siarkę, procesy technologiczne),
- tlenek azotu (spalanie paliw i procesy technologiczne przy wysokiej temperaturze, transport),
- dwutlenek azotu (spalanie paliw i procesy technologiczne, transport),
- tlenek węgla (powstaje podczas niepełnego spalania),
- ozon (powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń (utleniaczy))

Ocena ze względu na ochronę zdrowia

Ze względu na ochronę zdrowia ludzi strefa mazowiecka o kodzie PL1404 – została zaliczona do klasy A pod względem SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, Pb, As, Cd oraz Ni, pod względem pyłów PM₁₀ oraz PM_{2,5} a także benzo(A)pirenu i ozonu strefę zaliczono do klasy C. W województwie mazowieckim poziomy celu długoterminowego dla ozonu zostały przekroczone dla wszystkich czterech stref w przypadku ochrony zdrowia.

O zaliczeniu stref do niekorzystnej klasy D2 zadecydowały w przypadku klasyfikacji ze względu na ochronę zdrowia maksymalne stężenia 8-godzinne ozonu – wyniki modelowania krajowego. Zachowanie trwałości i stabilności, dobrego stanu sanitarnego obszarów leśnych przyczynić się może do zmniejszenia zapylenia, poprzez wpływ na mikroklimat oraz zmniejszenie erozji gleb.

Ocena ze względu na ochronę roślin

Na obszarze strefy mazowieckiej występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń średniorocznych w zakresie stężenia NO_x i SO₂ oraz O₃, z tego względu strefę zaliczono do klasy C. Na terenie analizowanych Gmin głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są zanieczyszczenia komunikacyjne i komunalne. Badania jakości powietrza potwierdzają, iż emisja antropogeniczna jest głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza w województwie mazowieckim. Lokalnie na stan czystości powietrza oddziałują przede wszystkim zanieczyszczenia z palenisk domowych tzw. niska emisja rozproszona komunalno - bytowa (emisja powierzchniowa) oraz ze środków transportu (emisja liniowa). Znaczny udział w zanieczyszczeniu powietrza mają zanieczyszczenia z procesów spalania paliw tzw. zanieczyszczenia energetyczne oraz zanieczyszczenia technologiczne (emisja punktowa). Wzmożona emisja, a tym samym wzrost stężenia w atmosferze pyłów i gazów emisyjnych obserwowany jest w okresie jesienno-zimowym i ma charakter w głównej mierze lokalny, pochodzi przede wszystkim z procesów energetycznego spalania paliw dla celów grzewczych oraz procesów technologicznych. Analizowany obszar jest obszarem o charakterze typowo rolniczym, z tego względu głównym źródłem zanieczyszczenia powietrze jest emisja ze źródeł zachodzących w procesach produkcji np. drobiarskiej, chowu trzody chlewnej. Podobnie jak w przypadku klas pod kątem zdrowia ludzi w przypadku klasy stref

uzyskanych w ocenie rocznej za 2016 r. wg. kryteriów ochrony roślin Ozon w kryterium celu długoterminowego osiągnął klasę D2.

3.4.3 Stan i zagrożenia gleb

Na obszarze gmin obserwowane jest duże rozprzestrzenienie utworów lekkich (głównie piasków luźnych i słabo gliniastych). Dlatego też nie występują tu gleby bardzo dobre, a gleby dobre i średnio dobre zajmują zaledwie 6% (klasa II i III). Największe rozprzestrzenienie mają gleby orne średniej jakości (klasa IVa i IVb), zajmują one ponad 40% ich całości. Dość duży obszar stanowią gleby słabe (klasa V ok. 34%) i bardzo słabe (klasa VI ok. 20%)

Substancje szkodliwe obecne w środowisku to pozostałości pestycydów i związki metali ciężkich, zwłaszcza ołowiu, cynku i kadmu, a także miedzi, arsenu i chromu. Szczególnie poważne jest skażenie gleby metalami ciężkimi na skutek występowania zjawiska ich migracji i kumulacji, także w roślinach pastewnych trwałych użytków rolnych położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych, które nasila się w miarę wzrostu ilości pojazdów spalinowych. Dotyczy to obszarów gruntów użytkowanych rolniczo jako trwałe użytki zielone i grunty orne, na których uprawia się rośliny pastewne dla bydła – głównie dla krów mlecznych. Zawarte w glebie metale ciężkie są pobierane przez rośliny, a za ich pośrednictwem przez zwierzęta, przedostając się w związku z tym do produktów spożywczych¹.

Zagrożenie dla gleb może stanowić również erozja, osuwiska, odpady, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, wprowadzanie do gleby nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych, a także postępująca urbanizacja i zwiększająca się ilość odpadów i ścieków. W związku z lokalizacją terenów górniczych na terenie Powiatu Radomskiego, rzeźba terenu i krajobraz naturalny mogą być narażone na negatywne skutki eksploatacji kopalin z których najbardziej rozległe mogą być przekształcenia hydrologiczne i hydrogeologiczne (obniżenie poziomu wód gruntowych, przesuszenie gleb), deformacje geomechaniczne oraz zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i wód.

3.4.4 Stan i zagrożenia wód powierzchniowych i gruntowych

Na obszarze gminy ujmowane są dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i górnokredowy. Poziom wód holoceoskich, stanowiących część wód poziomu czwartorzędowego, zasilany głównie drogą infiltracji wód opadowych, co powoduje sezonowe wahania poziomu wód. Należy również pamiętać iż poziom ten ma kontakt z wodami cieków, co znajduje odzwierciedlenie w ich jakości w zależności od stanu sanitarnego cieku. Wydajność plejstoceoskiego poziomu wód jest mała i może mieć znaczenie jako źródło zaopatrzenia dla osób fizycznych. Większe zapotrzebowanie pokrywane jest ze studni wierconych do poziomów kredowych.

Występujące poniżej czwartorzędowego poziomu wodonośnego wody trzeciorzędowe są na ogół mniej od nich zmineralizowane. Wody z utworów kredy są średniej twardości, z nadmierną ilością związków żelaza. Poziom ten zasilany jest poprzez przesączanie i przepływ w oknach hydrogeologicznych z odległych poziomów w osadach kenozoicznych. Głównym źródłem wód podziemnych jest infiltracja wód powierzchniowych pochodzących min. Z opadów atmosferycznych czego konsekwencją może być ich zanieczyszczenie typowymi dla zagospodarowanych terenów. Gminy znajduje się także w granicach jednego udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 405 Niecka Radomska (część centralna i południowa) oraz jednego GZWP nieudokumentowanego nr 215 Subniecka warszawska. GZWP to zbiorniki wydzielone ze względu na ich szczególne znaczenie regionalne dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia ludności w wodę.

Aktualna wersja podziału jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) obejmuje 172 części i obowiązuje od 2016 roku. Obszar gminy Jastrzębia znajduje się w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych, są to: JCWPd nr 74, 86 i 87. Oceny stanu chemicznego JCWPd w punktach badawczych dokonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896).

Na terenie Gmin nie ma zlokalizowanych punktów monitoringu jakości wód podziemnych prowadzonych przez WIOŚ. Natomiast badania JCWPd nr 74 i 87 na terenie powiatu radomskiego wykazały, iż wody podziemne są dobrej jakości w pięciu na sześć punktach badawczych. Jedynie w punkcie pomiarowym w miejscowości Słupica (gm. Jedlnia-Letnisko) przyznano V klasę wód ze względu na niedotrzymanie norm zawartości azotanów i potasu.

Na terenach rolniczych, istotne zagrożenie stanowią zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego, głównie bogate w azot nawozy oraz chemiczne środki ochrony roślin, w szczególności ich niewłaściwe magazynowanie, nieumiejętne przygotowywanie cieczy roboczych oraz nieprawidłowa utylizacja niezużytych środków chemicznych. Ponadto potencjalne zagrożenie dla jakości wód na terenie Gminy mogą stanowić nieczynne lub niewłaściwie zabezpieczone studnie wiercone, stanowiące źródło bakteriologicznego skażenia warstwy wodonośnej. Znaczący wpływ na stan wód powierzchniowych ma spływ substancji do rzek, drzewostany nadrzeczne stanowią barierę utrudniającą bezpośredni spływ i wymywanie szkodliwych substancji – przeciwdziałają erozji i umożliwiają oczyszczanie wód opadowych/spływowych.

3.4.5 Zagrożenia dla ekosystemów leśnych

Zagrożenia abiotyczne

Zagrożenia abiotyczne wynikają przede wszystkim z położenia geograficznego danego obszaru. Związane są one z występowaniem anomalii pogodowych (wyrażających się w naszej szerokości geograficznej występowaniem ekstremalnych temperatur, opadów czy wiatrów), okresowym obniżeniem zwierciadła wód gruntowych, związanym z długim okresem suszy lub okresowym zalewaniem, podtapianiem terenu w związku z obfitymi opadami, czy napływem wód roztopowych. Istotnym zagrożeniem mogą być również przymrozki zarówno wiosenne jak i wczesnojesienne.

Spośród zagrożeń abiotycznych występujących na terenie Gminy analizowanej zagrażających bezpośrednio utrzymaniu właściwego stanu ekosystemów leśnych należy wymienić:

- *Gwałtowne wiatry i krótkotrwałe wiatry o charakterze huraganu*

Silne i bardzo silne wiatry występują najczęściej zimą i stanowią szczególne zagrożenie dla drzewostanów przerzedzonych, zaniedbanych pod względem pielęgnacyjnym. Szczególnie narażone są drzewostany pogradacyjne i uszkodzone, szczególnie przez korniki. W obrębie lasów objętych opracowaniem uszkodzenia od wiatru występują głównie w drzewostanach świerkowych zaatakowanych przez korniki.

Aby zniwelować powstanie szkód, należy przede wszystkim dbać o właściwy stan sanitarny i dobrą kondycję lasów.

W trakcie prac terenowych prowadzonych przez Firmę TAXUS UL stwierdzono uszkodzenia drzewostanów przez wiatr w powiecie Radomskim

Tabela 3 Zastawienie uszkodzeń drzewostanów po silnych powiewach wiatru w powiecie Radomskim

Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Informacje dodatkowe	Proponowana zabieg
Gmina Jastrzębia				
W250420006-1005 -j -00	D-STAN	0,7151	szkody od wiatru na 5% pow.	IB
W250420006-1002 -l -00	D-STAN	1,6115	szkody od wiatru na 5% pow.	TP
W250420015-1001 -t -00	D-STAN	1,0885	na 20% pow. szkody od wiatru	TP
W250420015-1001 -bx -00	D-STAN	0,3583	na 40% pow. d-stan	TW

Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Informacje dodatkowe	Proponycja zabiegu
			uszkodzony	
W250420012-1001 -fx -00	D-STAN	0,1888	wywroty w części E	TP
W250420012-1003 -r -00	D-STAN	0,1484	wywroty So	TP
W250420012-1003 -s -00	D-STAN	0,123	wywroty So	TP
W250420012-1004 -b -00	D-STAN	1,0037	wywroty So w części S	TP
W250420015-1002 -a -00	D-STAN	0,3	złomy/wywroty Brz	TW
W250420015-1002 -dx -00	D-STAN	0,4548	złomy/wywroty So oraz Brz	TP
W250420015-1003 -m -00	D-STAN	1,58	złomy/wywroty Brz	TP
W250420015-1003 -t -00	D-STAN	2,7562	złomy/wywroty So i Brz	TP
W250420015-1003 -x -00	D-STAN	1,908	złomy/wywroty Brz	TW
W250420007-1013 -p -00	D-STAN	0,2786	uszkodzenia od wiatru	TW
Gmina Gózd				
W250220009-1004 -bx -00	D-STAN	0,702 6	liczne złomy/wywroty Brz	TW
W250220007-1002 -n -00	D-STAN	0,878 9	na 10% pow. szkody od wiatru	IB

- Okiść śniegowa*

Występuje podczas długotrwałych opadów mokrego śniegu. Szkody od okiści mają charakter uszkodzeń mechanicznych – łamanie gałęzi, wierzchołków, przyginięcie, a nawet wywracanie drzew. Szczególnie podatne na szkody są młode, przerzedzone drzewostany, rosnące na słabszych siedliskach borowych.

Na terenie obrębów objętych opracowaniem stwierdzono występowanie szkód od okiści w gminie Gózd

Tabela 4 Zastawienie uszkodzeń od okiści na terenie gminy Gózd

Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Informacje dodatkowe	Proponycja zabiegu
W250220003-1002 -kx -00	D-STAN	0,1031	na 40% pow. szkody od okiści	TW

- Zakłócenie gospodarki wodnej*

Istotnym zagrożeniem, w szczególności dla lasów, powodującym osłabienie naturalnej odporności drzewostanów jest niedobór wody, spowodowany obniżaniem się poziomu zalegania wód gruntowych. Rezultatem tego zjawiska jest zwiększona podatność na działalność szkodników ze świata zwierząt.

- Zmrozowiska*

Są to najczęściej niewielkie, bezodpływowe zagłębienia terenu, w których gromadzi się zimne powietrze. Utrudniony przepływ powietrza sprzyja powstawaniu przymrozków, stanowiących szczególne zagrożenie dla młodego pokolenia drzewostanu. Długo utrzymująca się niska temperatura powietrza i gleby na zmrozowisku powodują zaburzenia bilansu wodnego roślin, opóźniają ich wzrost i rozwój. Na terenie powiatu potencjalne miejsca zalegania chłodnego powietrza, zagrożone występowaniem zmrozowisk występują w bocznych dolinkach niewielkich cieków wodnych.

- *Osuwiska*

W obrębie objętym UPUL ze względu na nizinny charakter obszaru zagrożenie osuwiskami jest znikome obejmujące jedynie strome zbocza, jary, doliny potoków.

Zagrożenia biotyczne

W trakcie prac terenowych prowadzonych przez Firmę TAXUS UL stwierdzono uszkodzenia drzewostanów ze strony szkodników owadzych (kornika ostrozębnego) oraz uszkodzeń owadzych.

Tabela 5 Zastawienie uszkodzeń owadzych na terenie gminy Gózd

Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Informacje dodatkowe	Proponycja zabiegu
W250220003-1005 -h -00	D-STAN	0,1062	na 30% pow. szkody od owadów	TW

Tabela 6 Zastawienie uszkodzeń owadzych na terenie gmin Jedlina Letnisko

Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Informacje dodatkowe	Proponycja zabiegu
Jedlina Letnisko				
W250620007-1001 -c -00	D-STAN	0,4887	występuje kornik	IB
W250620001-1002 -k -00	D-STAN	0,3797	d-stan w złej kondycji, kornik	IB
W250620007-1003 -b -00	D-STAN	0,2773	szkody od kornika na 5% pow.	TP
W250620007-1003 -fx -00	D-STAN	0,1329	szkody od wiatru na 5% pow.	TW
W250620006-1002 -p -00	PLAZ	0,2518	występuje kornik	AGROT
W250420011-1005 -hx -00	D-STAN	0,0846	występuje kornik	TP

Kornik ostrozębny często zasiedla drzewa osłabione w wyniku różnych zjawisk (susza, pożar, zanieczyszczenia przemysłowe, itp.). Szkodnik ten atakuje głównie górne partie drzew z cienką korą i grubsze gałęzie. Jego działalność prowadzi do szybkiego zamierania drzew. Jest jednym z najgroźniejszych szkodników atakujących osłabione sosny.

W celu skutecznego ograniczenia kornika ostrozębnego istotne jest, aby wszyscy właściciele lasów (w tym lasów prywatnych i innych własności oraz Lasy Państwowe) solidarnie zwalczali w swoich drzewostanach tego groźnego szkodnika. Zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach [Dz. U. 2020 r. poz. 1463 ze zm.] Art. 9. 1. W celu zapewnienia powszechnej ochrony lasów właściciele lasów są obowiązani do kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów, a w szczególności do: zapobiegania, wykrywania i zwalczania nadmiernie pojawiających się organizmów szkodliwych.

W Uproszczonych Planach Urządzenia Lasu w wydzieleniach, gdzie zinwentaryzowano drzewostany zaatakowane przez kornika mają przypisaną pilność wykonania zabiegu.

Nie stwierdzono znaczących gospodarczo szkód od patogenów grzybowych. Osobnym problemem jest występowanie zjawiska zamierania Olszy oraz nadmiernego wydzielania się posuszu w ramach tego gatunku. Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę płową (zgryzanie, spalowanie) występują głównie w drzewostanach młodszych klas wieku (uprawy, młodniki), ze względu jednak na niewielkie powierzchnie uszkodzeń, zagrożenie od zwierzyny płowej w lasach własności prywatnej objętych przedmiotowym opracowaniem jest nieznaczne.

W trakcie prac terenowych prowadzonych przez Firmę TAXUS UL stwierdzono posusz drzewostanów w gminie Sadowne w obrębach Bojewo 0001, Grabiny 0002, Kolonia Złotki 0005.

Tabela 7 Zastawienie występowania posuszu na terenie powiecie Radomskim

Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Informacje dodatkowe	Propozycja zabiegu
Jedlina Letnisko				
W250620019-1002 -h -00	D-STAN	0,1836	posusz Brz	TP
W250620021-1001 -b -00	D-STAN	0,8201	posusz	IVD
W250620021-1001 -i -00	D-STAN	0,4694	posusz	IVD
Gmina Gózd				
W250220009-1001 -y -00	D-STAN	1,5736	występuje posusz	TP

Zagrożenie pożarowe

Realnym zagrożeniem obszarów leśnych są pożary, szczególnie w okresie wczesnej wiosny oraz długotrwałych okresów suszy w sezonie letnim. Stan zagrożenia pożarowego obszarów leśnych jest przede wszystkim wynikiem wzrastającej ich penetracji przez ludność i nieostrożnym obchodzeniem się z ogniem w lesie lub na gruntach sąsiadujących z lasami. W okresie wiosennym ponadto duże zagrożenie stanowi wypalanie łąk i pastwisk sąsiadujących z gruntami leśnymi. Od zarządcy lasów objętych opracowaniem UPUL wymaga się, by w zlokalizowanych przy drogach publicznych dokonano uprzątnięcia pasa szerokości 30 m od skraju drogi z posuszu oraz odpadów komunalnych. Zagrożenie pożarem lasów własności prywatnej w dużej mierze zależy od stanu sanitarnego lasów, stąd bardzo ważna jest realizacja wskazań gospodarczych zapisanych w UPUL w sposób zadowalający.

W trakcie prac terenowych prowadzonych przez Firmę TAXUS UL nie stwierdzono terenów po pożarze na terenie opracowywanych gmin w powiecie Radomskim

3.4.6 Zagrożenia antropogeniczne

Całokształt planowych i bezplanowych, bezpośrednich i pośrednich oddziaływań ludzkich wywołujących zmiany w środowisku i szacie roślinnej nazywamy antropopresją. O zagrożeniach antropogenicznych mówimy, gdy oddziaływania te wpływają znacząco negatywnie na przyrodę i środowisko. Pośrednie oddziaływanie ma wpływ na zanieczyszczenia wód, gleby czy powietrza. Z kolei bezpośrednio negatywne działanie człowieka przejawia się głównie w szkodnictwie leśnym.

Hałas

Zagrożenie hałasem charakteryzuje się dużą powszechnością występowania i najczęściej jest pochodną szeregu niekorzystnych czynników, takich jak m.in. urbanizacja, duże zagęszczenie tras komunikacyjnych, czy intensywny rozwój ośrodków przemysłowych.

W powiecie Radomskim hałas pochodzi głównie z komunikacji drogowej, w znacznie mniejszym stopniu z innych źródeł. Hałas komunikacyjny, w szczególności drogowy, stanowi najbardziej powszechny czynnik degradacji klimatu akustycznego środowiska – zarówno ze względu na zasięg terytorialny, jak i liczbę narażonej ludności.

Monitoring oddziaływania akustycznego prowadzony przez GDDKiA analizowanych odcinków dróg w obrębie powiatu radomskiego obejmował gminy: Gózd, Jedlińsk, Jedlnia Letnisko, Kowala oraz Wolanów.

Dopuszczalne normy hałasu dla dróg i linii kolejowych, w zależności od rodzaju terenu, przez który przebiegają wynoszą: LDWN – 50-65 dB, LN- 45-55 dB. Uzyskane podczas monitoringu wyniki wskazują na przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu. W celu realizacji zapisów zawartych w dokumentach o znaczeniu ponadlokalnym obowiązujących na terenie powiatu (Program ochrony

środowiska przed hałasem), przewiduje się podejmowanie inwestycji budowy i modernizacji dróg, prowadzenie przeglądów stanu dróg czy kontroli przestrzegania przepisów dotyczących prędkości ruchu. Programem ochrony środowiska przez hałasem objęte są DW 737, DW 740) tereny zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej oraz mieszkaniowo usługowej.

Hałas przemysłowy w ramach obszarów objętych UPUL może dotyczyć stref przemysłowych zlokalizowanych w pobliżu zakładów przemysłu włókienniczego, drzewnego, przetwórstwa, obszarów gastronomicznych i rozrywkowych, jednak emitowany hałas nie ma dużego natężenia, a przekroczenie norm jest nieznaczne i raczej sporadyczne. Większe przekroczenia mogą dotyczyć obszarów miast. Jednak niewielka liczba zakładów przemysłowych wpływa na stan obszaru dając wynik jednego z najczystszych w kraju.

Pole elektromagnetyczne (PEM)

Głównymi źródłami sztucznych pól elektromagnetycznych są: linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, stacje przekątnikowe, stacje radiolokacyjne i obiekty radiokomunikacyjne takie jak stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowych a także komputery, telewizory, lodówki itp.

Zakres dopuszczalnych częstotliwości jest ściśle określony dla różnych miejsc dostępnych dla ludzi i terenów mieszkalnych wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 30.10.2003 r. (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Pomiary wykonywane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. (Dz. U. nr 221, poz. 1645).

Na podstawie monitoringu prowadzonego przez WIOŚ wynika, że występujące w środowisku na terenie województwa mazowieckiego poziomy pole elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych (dopuszczalny poziom w zależności od częstotliwości wynosi od 7 V/m do 20 V/m). W punkcie zlokalizowanym na terenie Radomia wartość PEM nie przekracza 2 V/m. Według wyników monitoringu PEM, prowadzonego przez WIOŚ (2016 rok) nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji fal elektromagnetycznych pochodzących z linii energetycznych i nadajników telefonii komórkowej w miejscach dostępnych dla ludność.

3.5 Istniejące formy ochrony przyrody w obszarze opracowania UPUL

Na terenie Powiatu Radomskiego występuje wiele zróżnicowanych form ochrony przyrody. Istniejące obszary chronione analizowano pod kątem wpływu zapisów dokumentacji urzędniczej, ze względu na ograniczone powierzchnie wydzieleń oraz zalecenia dotyczące konkretnych powierzchni, istnieje możliwość występowania formy ochrony przyrody w granicach administracyjnych gminy ale bez występowania w jej granicach wydzieleń z UPUL. Mnogość form ochrony przyrody powoduje, iż wiele spośród nich pokrywa się pod względem granic, analiza dotyczyć będzie wpływu na poszczególne obszary/formy w związku z przedmiotami ochrony. Spośród obszarowych form ochrony przyrody, w granicach Gmin Gózd, Jastrzębia oraz Jedlina Letnisko w obrębach objętych UPUL wyróżnimy:

PARKI NARODOWE:

Brak tej formy ochrony przyrody na analizowanym terenie.

Ze względu na ograniczoną powierzchnię oraz zalecenia dotyczące konkretnych powierzchni wydzieleń, a także charakter prac, zapisy planu nie powinny mieć wpływu na formy ochrony przyrody położone poza zasięgiem wydzieleń.

REZERWATY:

~ **Rezerwat „Jedlnia”** – jest to rezerwat leśny, częściowy o powierzchni 86,42 ha. Utworzony został w 1982r. w nadleśnictwie Radom, obrębie i leśnictwie Jedlnia w gminie Jedlnia Letnisko, w celu zachowania

w stanie naturalnym starego drzewostanu dębowo – sosnowego na siedliskach z gromadnym odnowieniem samosiewek tych dwu gatunków drzew. Teren rezerwatu jest lekko pofalowany z niewielkimi pagórkami opadającymi w stronę zalewu. Gleby brunatne i bielcowe z piasków pylastogliniastych na glinie zwałowej stwarzają dobre warunki rozwojowe dla drzewostanów mieszanych. Panującymi zespołami są bory mieszane sosnowo – dębowe i grądy z fragmentami świetlistej dąbrowy. Drzewostany mieszane 100 – 200 letnie z panującą sosną oraz dębem szypułkowym i bezszypułkowym, z domieszką brzozy, osiki i grabu, należą do najcenniejszych w puszczy. Na szczególną uwagę zasługują piękne gonne sosny o grubości do 100 cm i wysokości do 30 m. Wielogatunkowy podrost przekraczający 10m wysokości o zróżnicowanym wieku stanowią: dąb szypułkowy i bezszypułkowy, sosna, jodła i buk (wprowadzony sztucznie) z domieszką brzozy, grabu i olszy. W podszycie występują m.in.: kruszyna, trzmielina, dzika jabłoń, dereń, tarnina. Do najciekawszych gatunków roślin zielnych rezerwatu należą: buławnik czerwony, lilia złotogłów, lędźwian czarny, miodunka wąskolistna.

Żadne z analizowanych wydziałów nie leży w granicach Rezerwatu przyrody „Mokry Jedlnia”. Granice tej formy ochrony przyrody jedynie znajdują się w analizowanym obszarze ewidencyjnym (Siczki 0019 gmina Jedlina Letnisko). W związku z powyższym wpływ na rezerwat przyrody oceniono jako neutralny.

KORYTARZE EKOLOGICZNE:

Przez niewielką część terenu podlegającego analizie przebiega korytarz ekologiczny: Dolina Pilicy Północ.

PARKI KRAJOBRAZOWE:

Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną – jako jeden z pierwszych parków krajobrazowych w Polsce utworzony został Uchwałą Nr XV/70/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28.06.1983 r. z późn. zm., obecnie już w powiększonym zasięgu terytorialnym Rozporządzeniem Nr 38 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 stycznia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 11, poz. 107 z 29.01.2001 r. z późn. zm. Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 41, poz. 937 z 14.02.2002 r., Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 58 z 16.03.2004 r. i Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 208, poz. 5581 z 19.08.2004 r.) dla zachowania charakterystycznego, lokalnego krajobrazu przyrodniczo-geograficznego oraz znacznych obszarów naturalnych lasów Puszczy Kozienickiej z bogatą roślinnością zielną i ciekawym ukształtowaniem terenu. Park obejmuje powierzchnię 26233,83 ha Puszczy z najcenniejszymi drzewostanami o charakterze naturalnym. Celem zabezpieczenia go przed zniekształceniem oraz stworzenia warunków dla rozwoju turystyki i wypoczynku wokół Parku utworzono otulinę o powierzchni 36009,62 ha wypełnioną przez obszary leśne i polne.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU:

Brak tej formy ochrony przyrody na analizowanym terenie.

Ze względu na ograniczoną powierzchnię oraz zalecenia dotyczące konkretnych powierzchni wydziałów, a także charakter prac, zapisy planu nie powinny mieć wpływu na formy ochrony przyrody położone poza zasięgiem wydziałów.

OBSZARY NATURA 2000:

~ **specjalny obszar ochrony siedlisk Puszcza Kozienicka PLH140035** – Uchwalony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny

region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/ UE) L 33 str. 146. Aktualnym aktem prawnym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Puszcza Kozienicka (PLH140035) (Dz.U. z 2018 r., poz. 1504). Posiada Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035 oraz zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035.

~ **specjalny obszar ochrony ptaków Ostoja Kozienicka** - Obowiązujący akt prawny: dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. 2007 nr 179 poz. 1275). Posiada Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie Posiada Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB140013.

ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE:

Brak tej formy ochrony przyrody na terenie analizowanym.

Ze względu na ograniczoną powierzchnię oraz zalecenia dotyczące konkretnych powierzchni wydzielen, a także charakter prac, zapisy planu nie powinny mieć wpływu na formy ochrony przyrody położone poza zasięgiem wydzielen.

UŻYTKI EKOLOGICZNE:

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2020 r. poz. 55 ze zm.) użytki ekologiczne to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej — naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Gmina Jedlina Letnisk:

Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz.2005.175.5572) oraz rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz.2007.138.3651) na terenie gminy Jedlina Letnisko ustanowił 2 użytki ekologiczne. Celem szczególnym ochrony to:

- **użytek 128: 0.89 ha** w obrębie ewidencyjnym Siczki
- **użytek 133: 0.71 ha** w obrębie ewidencyjnym Gzowice Kolonia

Żadne z analizowanych wydzielen nie leży w granicach wyżej wymienionych użytków ekologicznych. Granice tej formy ochrony przyrody jedynie znajdują się w analizowanych gminach. W związku z powyższym wpływ na użytki ekologiczne oceniono jako neutralny.

3.5.1 Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy

gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie (wg. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie analizowanej gminy występuje kilkadziesiąt pomników przyrody. Dominującą liczbę pomników przyrody powiatu stanowią stare okazy drzew, zarówno pojedyncze o pięknym pokroju, jak i grupy drzew skupione w alejach lub kępach.

Tabela 8 Zastawienie występowania pomników przyrody na analizowanym terenie

Gmina	Obręb	Obiekt	Nazwa gatunku	Kod
Gózd	Piskornica 0004	drzewo	Buk pospolity	PL.ZIPOP.1393.PP.1425022.2464
			Dąb szypułkowy	PL.ZIPOP.1393.PP.1425022.2453
Jedlina Letnisko	Siczki 0019	Drzewo		PL.ZIPOP.1393.PP.1425062.2478

W dokumentacji urzędzeniowej zawarto informacje o występujących pomnikach przyrody oraz wprowadzono zapisy o pozostawieniu kęp ekologicznych – nadzorowanie oraz działanie zgodnie z zapisami UPUL daje gwarancje zachowania pomników przyrody na terenach analizowanych.

Projektowana dokumentacja nie obejmuje swoim zakresem działań związanych z ochroną zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego. W obszarze opracowywanym znajdują się zabytki wpisane do Rejestru zabytków nieruchomych województwa Mazowieckiego, jednak wskazania gospodarcze, w przypadku wydzieleń które położone są np. na terenie parku/terenu parkowego wpisanego do Rejestru Zabytków, są ograniczone do zalecenia niewykonywania (braku) zabiegów. Zapisy dokumentacji jasno określają proponowaną gospodarkę bez rębni, z zaznaczeniem, w informacji dodatkowej dla danego wydzielenia, konieczności konsultacji zabiegów z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Ograniczona powierzchnia (do obszaru wydzielenia) powoduje brak wpływu na inne obiekty dziedzictwa kulturowego. (patrz rodz. 4.1.10)

3.5.2 Siedliska przyrodnicze poza obszarem Natura 2000

Na terenie gruntów leśnych niestanowiących własności Skarbu Państwa w obrębach ewidencyjnych objętych opracowaniem UPUL, nie zainwentaryzowano płatów siedlisk przyrodniczych poza obszarem Natura 2000. Analizowano również warstwy inwentaryzacyjne siedlisk przekazanych przez RDOŚ Warszawa.

Waloryzacja przyrodnicza nie jest przedmiotem prowadzonych prac taksacyjnych, jednak ze względu na charakter przedmiotów chronionych dokumentacja zakłada potencjalne występowanie płatów siedlisk lub możliwość ich wykształcenia w przyszłości przy właściwym działaniu zgodnym z typem siedliskowym. Określenie obecności leśnych siedlisk przyrodniczych wymaga znacznie szerszego zakresu danych i analiz w związku z tym przyjmuje się wykonane przez specjalistyczne jednostki inwentaryzacje przyrodnicze wraz z możliwą interpolacją na grunty osób prywatnych (w przypadkach braku ich określenia na własności prywatnej).

Niemniej jednak możliwe jest występowanie potencjalnych płatów siedlisk przyrodniczych. Lasy prywatne objęte opracowaniem UPUL mogą również sąsiadować z siedliskami przyrodniczymi z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG), na terenie lasów będących w zarządzie PGL Lasów Państwowych.

Ze względu na brak rębni wprowadzony w granicach użytku oraz prowadzenie pozostałych działań gospodarki leśnej z ograniczeniem do powierzchni wydzielenia, przewiduje się neutralne oddziaływanie na tę formę ochrony przyrody.

Zastosowanie rębni IB zostały zaprojektowane przede wszystkim w drzewostanach, gdzie las osiągnął wiek rębności a rodzaj rębni zagwarantuje najlepsze efekty odnowienia – np. w obszarach których wymagana jest przebudowa ze względu na obecność gatunków niezgodnych z siedliskiem lub wystąpiła możliwość zagłuszenia nowego pokolenia w przypadku odnowienia naturalnego. Należy pamiętać iż dokumentacja urzędzeniowa przewiduje zrzęb ale również, w ciągu 10-ciu lat obowiązywania dokumentacji, odnowienie powierzchni zgodnie z typem siedliskowym z wyznaczonymi udziałami poszczególnych gatunków. Działanie zgodnie z planem powinno zatem zapewnić ciągłość powierzchni leśnej.

3.6 Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji UPUL, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Uproszczone Plany Urządzenia Lasu w obrębach ewidencyjnych Gmin Gózd, Jastrzębia oraz Jedlina Letnisko, powstały przede wszystkim przez pryzmat potrzeb gospodarczo- pielęgnacyjnych ekosystemu leśnego. Zapisy umieszczone w UPUL mają zapewnić racjonalną gospodarkę leśną na terenach własności prywatnej. Formułowane są w sposób mający zapewnić zminimalizowanie kolizji pomiędzy ochroną przyrody a gospodarką w lasach. Niemniej jednak, podczas prowadzenia prac nad projektem przedmiotowych planów, główny problem z punktu widzenia ochrony przyrody, stanowiło wypracowanie kompromisu pomiędzy potrzebą zapewnienia właścicielom lasów możliwości użytkowania rębego, a koniecznością pełnienia przez lasy funkcji ekologicznych. Zjawisko to szczególnie nasila się w przypadku lasów własności prywatnej pozostających w zasięgu obszarowych form ochrony przyrody, w szczególności drzewostanów zlokalizowanych na terenie Obszarów Natura 2000.

Ustalone dla lasów niepaństwowych wieki rębności gatunków są niższe niż w przypadku lasów państwowych. Ponadto, przyjmuje się dla gatunku głównego drzewostanu minimalny wiek wyrębu wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 roku, w *sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu* (Dz. U. z 2020r., poz. 6 ze zm.) w wysokości znacznie niższej niż ma to miejsce w lasach państwowych: So, Św, Lp – 80 lat, Brz, Ol – 60 lat, Bk-100 lat, Db, Js, Wz – 120 lat, Os – 40 lat, Tp – 30 lat.

Problem dla ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do wydzieleni pozostających w granicach obszarowych form przyrody takich jak Obszary Natura 2000, stanowić może planowanie użytkowania naruszającego strukturę wiekową czy gatunkową danego drzewostanu. W przypadku wydzieleni objętych opracowaniem UPUL na omawianym terenie problem ten jest jednak nieznaczący, gdyż projektowane zalecenia nie naruszają w stopniu znaczącym struktury drzewostanów.

Problemem istotnym z punktu widzenia realizacji zapisów UPUL może być nadmierna eksploatacja runa leśnego, czy też bezprawny wyręb i kradzież drewna w lasach objętych opracowaniem. Pierwsze dwa działania, stanowić mogą bezpośrednie zagrożenie dla zachowania płatów roślin chronionych oraz zasobów drzewnych na terenie lasów własności prywatnej. Samowola w eksploatacji zasobów leśnych zarówno przez właścicieli, jak i osoby obce powoduje, iż ochrona przyrody na terenach, dla których zaprojektowano przedmiotowy plan, pomimo szeregu zaleceń dla gospodarki leśnej, może niemal nie funkcjonować. Rabunkowa gospodarka leśna, brak kontroli nad wielkością pozyskania, nieosiągnięcie przez d-stany wymaganego wieku, odnowienia niezgodne z typami siedliskowymi oraz wprowadzanie gatunków obcych geograficznie – również stwarzają zagrożenie dla kompleksów leśnych ich ciągłości i trwałości a tym samym dla fauny korzystającej z zasobów leśnych.

Bardzo ważne z punktu widzenia realizacji zapisów UPUL wydają się być również problemy związane z rozpoznaniem walorów przyrodniczych i wynikającym z nich właściwym planowaniem ochrony przyrody na urządzanych terenach. Przejawia się to głównie w niekompletnej wiedzy o rozmieszczeniu i zasobach gatunków i siedlisk przyrodniczych na terenach własności prywatnej.

3.7 Aktualny stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Obecny stopień przekształcenia środowiska naturalnego przez człowieka, zanieczyszczenie środowiska powoduje konieczność prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, która przede wszystkim nastawiona jest na zapewnienie ciągłości istnienia lasów oraz maksymalizację ich stabilności.

Realizacja wskazań gospodarczych zawartych w UPUL ma szczególne znaczenie w przypadku lasów własności prywatnej. W lasach własności prywatnej od dziesięcioleci gospodarka leśna nastawiona jest w dużej mierze na pozyskiwanie drewna. Aktualnie, zachowanie właściwego stanu lasów prywatnych uzależnione jest od prowadzenia planowej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, równoważącej potrzeby eksploatacyjne z ochroną cennych przyrodniczo fragmentów lasu, opartej o Uproszczone Plany Urządzenia Lasu.

Potencjalne odstępianie od przeprowadzenia zabiegów zaplanowanych w UPUL, może być zagrożeniem dla trwałości lasów, powodując zły stan sanitarny lasów, zestarzenie się drzewostanów i całkowity ich rozpad, co z kolei doprowadzić może do nieodwracalnych zmian w biotopie. Zachowanie czy odtwarzanie możliwości w zakresie bioróżnorodności obszarów leśnych wiąże się z wprowadzeniem zunifikowanej, szeroko i nowocześnie rozumianej gospodarki leśnej, opartej na kontrolowanym pozyskaniu drewna, popartym szacunkami oraz z odniesieniem do zapisów prawa, zarówno z dziedzin gospodarki leśnej jak i ochrony przyrody. Odstąpienie od działań gospodarczych będzie zatem skutkowało utrwalaniem zniekształceń, co w konsekwencji doprowadzić może do zaniku właściwych siedlisku zbiorowisk roślinnych, pociągając za sobą stopniowe zanikanie na danym terenie chronionych gatunków roślin czy zwierząt. Wykonywanie zapisów dokumentacji urzędniowej przyczynia się również do zwiększania wiedzy właścicieli w zakresie gospodarki leśnej.

Podsumowując, brak realizacji zapisów projektu planu, może spowodować:

- utratę kontroli nad stanem sanitarnym i zdrowotnym lasu,
- zagrożenie trwałości lasu, w przypadku zbyt dużego, niekontrolowanego pozyskania drewna nie popartego szacunkami inwentaryzacyjnymi zapasu i przyrostu spodziewanego,
- nieplanowaną, rabunkową gospodarkę leśną, przyczyniającą się do zubożenia bioróżnorodności,
- zubożenie siedlisk oraz ich niekorzystne przekształcenie,
- pogorszenie możliwości rozwoju młodego pokolenia,
- stworzenie bazy żerowej dla patogenów w wyniku pozostawienia nadmiernych ilości martwego drewna w drzewostanie.

4 Przewidywane oddziaływanie UPUL na środowisko i Obszary Natura 2000

4.1 Przewidywane oddziaływanie UPUL na środowisko

W środowisku przyrodniczym istnieje cały szereg powiązań między poszczególnymi jego elementami, a zachwianie równowagi prowadzi nieuchronnie do bardzo poważnych konsekwencji, zarówno dla ekosystemów jak i dla człowieka. Zagrożenie środowiska przyrodniczego wynika ze stałego, równoczesnego oddziaływania wielu czynników powodujących w nim niekorzystne zjawiska i zmiany.

Realizacja dokumentacji urządzeniowej ma na celu zachowanie trwałości i dobrej kondycji drzewostanów jako jednego z elementów środowiska naturalnego. Ma wpływ na czystość powietrza między innymi przez możliwość asymilacji dwutlenku węgla, zwiększanie retencji i polepszanie jakości wody, ochronę gleby przed erozją poprzez wskazywanie odpowiednich terminów prowadzenia zabiegów oraz odnowienia. Las (i jego długotrwałe istnienie w dobrej formie zdrowotnej) może także wspomagać funkcje akustyczne i osłony od wiatru.

4.1.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Mając na uwadze definicję bioróżnorodności, oddziaływanie powinno rozpatrywać się na trzech poziomach: genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym.

Zapisy UPUL propagują wprowadzanie składów gatunkowych zgodnych z siedliskowym typem lasu, gdzie przewidziane jest miejsce na gatunki domieszkowe ważne z punktu widzenia bioróżnorodności, stosowanie projektowanych składów odnowieniowych upraw, wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk, wprowadzając na te niewielkie powierzchnie właściwe im gatunki. Ponadto, poprzez właściwy dobór składów gatunkowych, wspierają wzrost udziału rodzimych gatunków, zróżnicowanie struktury gatunkowej w obrębie drzewostanu. Na etapie tworzenia planów brana jest pod uwagę ochrona cennych starodrzewów, a także pojedynczych drzew czy biotopów, co przekłada się na zróżnicowanie biologiczne świata zwierzęcego. Dokumentacja urządzeniowa zawiera ogólne zalecenia co do kęp starodrzewów, drzew pomnikowych i dziuplastych oraz ich zachowania. W związku z ogólnymi zaleceniami w trakcie wykonania zapisów dokumentacji organ nadzorujący oraz wykonawczy (leśnik wyznaczający np. drzewa do wycinki) bierze pod uwagę zapisy dot. ww. cennych obszarów czy pojedynczych drzew. Występujące kępy (wyróżniające się wiekiem ale zbyt małe do wyodrębnienia - zarówno młodsze jak i starsze) są opisywane w UPUL w Opisie Taksacyjnym wraz z powierzchnią, lokalizacją, gatunkiem i wiekiem.

Zaplanowane w UPUL zabiegi wpłyną potencjalnie pozytywnie na zachowanie stanu siedlisk, minimalizując stopień ich przekształcania oraz wymierania stanowiących o bioróżnorodności gatunków. Ryzyko zmniejszenia różnorodności biologicznej może wystąpić jedynie w przypadku nieprzestrzegania zawartych w UPUL zaleceń.

4.1.2 Oddziaływanie na ludzi i zdrowie ludzi

Trwale zrównoważona gospodarka leśna oraz udostępnianie lasu umożliwia społeczeństwu rekreację, wypoczynek oraz edukację przyrodniczą, zapewniając jednocześnie pożądaną przez prywatnych właścicieli lasów możliwość pozyskania surowca drzewnego.

Realizacja uproszczonych planów urządzenia lasu ma na celu zachowanie trwałości i dobrej kondycji drzewostanów jako jednego z elementów środowiska naturalnego. Szata roślinna wpływa pozytywnie na stan środowiska. Jest ściśle związana z zachowaniem równowagi w środowisku. Ma wpływ na czystość powietrza między innymi przez możliwość asymilacji dwutlenku węgla, zwiększa retencję wody przez co poprawia mikroklimat oraz jakość wody, a także może pełnić funkcje ekranów akustycznych i osłony od wiatru. Zachowanie równowagi w środowisku przyrodniczym i tworzenie naturalnych barier ochronnych warunkuje dobry stan środowiska życia i tym samym zmniejsza ryzyko wystąpienia epidemii. Dodatkowo umożliwienie korzystania z zasobów przyrody jakim jest między innymi pozyskiwanie drewna daje szansę na polepszenie warunków życia. Dlatego też racjonalne gospodarowanie lasami poprzez pozytywny wpływ na środowisko, ma również pozytywny wpływ na zdrowie ludzi.

4.1.3 Oddziaływanie na rośliny, grzyby i zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione

Rośliny i grzyby

W trakcie przeprowadzonych prac taksacyjnych, na gruntach objętych opracowaniem UPUL nie stwierdzono występowania gatunków roślin chronionych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409). Prace wykonywane były w roku 2020 w okresie wiosennym/wiosenno-letnim. Analizując dane wektorowych z lokalizacją roślin naczyniowych warstw inwentaryzacji flory Powiatu Radomskiego pozyskanych z zasobów Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, stwierdzono, że na analizowanych wydzielanych nie występują rośliny cenne dla Wspólnoty.

Żadne stanowisko roślin chronionych nie znajduje się w granicach wydzieleń objętych dokumentacją urządzeniową.

W celu ochrony gatunków roślin i grzybów, potencjalnie mogących występować na terenach analizowanych, dokumentacja urządzeniowa zaleca prowadzenie **prac gospodarczych ograniczać do okresu zimowego**. Zapisy zalecają stosowanie dobrej praktyki leśnej, która mówi o wykonywaniu zabiegów w okresie zimowym przy pokrywie śnieżnej. Prowadzenie prac w okresie zimowym przy pełnej pokrywie śnieżnej jest jednym z istotnych elementów minimalizacji potencjalnie negatywnego, krótkotrwałego oddziaływania cięć pielęgnacyjnych i rębnych, ze względów zarówno hodowlanych jak i ochronnych. Działania te zapewnią znaczne zmniejszenie uszkodzenia płatów z roślinnością. Bezpośrednie oddziaływanie UPUL na rośliny potencjalnie występujące na terenach objętych opracowaniem oceniono, zatem jako neutralne.

Zasięg działań przewidzianych w UPUL i ich realizacja nie mają rozległego charakteru, odnoszą się jedynie do konkretnych wydzieleń. Wszelkie zabiegi zapisane w UPUL nie wpływają na działania prowadzone na terenach sąsiadujących lub pozostających w nieznaczonej odległości, a tym samym na znajdujące się na tych terenach rośliny, w szczególności potencjalne rośliny chronione. Należy pamiętać, że ze względu na rodzaj własności i różnowiekowość drzewostanów sąsiadujących prace z zakresu gospodarki leśnej będą prowadzone na niewielkich powierzchniach i w różnym czasie, co również zmniejsza potencjalne negatywne oddziaływanie.

Projektowane działania i zabiegi nie będą generowały potencjalnie negatywnych skutków w odniesieniu do roślin, w tym także gatunków chronionych, zlokalizowanych w sąsiedztwie gruntów leśnych objętych opracowaniem UPUL.

Oddziaływanie UPUL na rośliny runa występujące na terenie objętym opracowaniem oceniono jako neutralne.

Zwierzęta

Na podstawie warstwy inwentaryzacji fauny dla Powiatu Radomskiego pozyskanych z zasobów Generalnej Dyrekcji Środowiska nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt w analizowanych obrębach ewidencyjnych. Należy zaznaczyć iż w trakcie prac taksacyjnych na gruntach osób prywatnych nie zainwentaryzowano przypadków gatunków wymagających specjalnego wyznaczenia stref ochronnych (ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania itd.). Na etapie tworzenia dokumentacji brane były pod uwagę uwarunkowania konieczne do zachowania stanowiska w stanie niepogorszonym, zastosowanie się do dokumentacji zapewni właściwy stan ochrony bez konieczności ujawniania dokładnego położenia danego „siedliska gatunku”.

W trakcie prac taksacyjnych nie zainwentaryzowano obecności czy śladów bytowania gatunków ptaków cennych przyrodniczo po za obszarami Natura 2000, mających szczególne znaczenie dla wspólnoty. **Mimo tego, że na analizowanych gminach po za obszarami Natura 2000 nie występują Ptaki cenne dla Wspólnoty dokumentacja urządzeniowa zawiera szereg dobrych praktyk związanych z czynną ochroną ptaków zgodnie z zachowaniem zasady zapobiegania i przezorności**. Zgodnie z wytycznymi odnośnie zarządzania obszarami występowania ptaków chronionych w trakcie realizacji cięć rębnych, przed rębnych i sanitarnych zaleca się pozostawianie drzew biocenotycznych oraz pozostałości zrębowych i po trzebieżowych do ich naturalnego rozkładu z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz

odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Zaprojektowane zabiegi pod warunkiem spełnienia obostrzeń w zakresie terminu ich wykonania **t.j. poza okresem lęgowym**, nie wpłyną negatywnie na życie i funkcjonowanie chronionych w strefie ptaków. Charakter zabiegów nie wpłynie również w istotny sposób na zmianę krajobrazu w najbliższym otoczeniu gniazd. W uproszczonych planach urządzenia lasu zawarto zalecenie o dążeniu do pozostawienia martwego drewna, wydzielającego się naturalnie, w ilości co najmniej 5% miąższości drzewostanu, ze względu na ochronę miejsc lęgowych ptaków, a także zapewnienie miejsc bytowania popielicowatych, nietoperzy oraz płazów i gadów. Zgodnie z dobrymi praktykami zawartymi w Zasadach hodowli lasu, przy wykonaniu rębni na powierzchni powyżej 1 ha zaleca się projektowanie kęp ekologicznych w formie biogrup do naturalnego rozpadu, stanowiących min. 5% powierzchni manipulacyjnej. Ponadto nie stosuje się wykonywania rębni w okolicach źródlisk, jezior, rzek. W tych miejscach wskazane jest pozostawienie stref ochronnych, tzw. "ekotonów" bez cięć. Zaleca się zachowanie stref ekotonu o szerokości ok. 30m (jedna wysokość drzewostanu). Ochrona ptaków, zwłaszcza tych grup, które stale związane są z gruntami leśnymi podobnie jak w przypadku ssaków będzie polegać na kontroli powierzchni roboczej **przed rozpoczęciem prac pod kątem obecności ptaków należy zwracać szczególną uwagę na drzewa dziuplaste z gniazdami, ponadto pozostawianie drzew dziuplastych martwych oraz obumierających w lesie powinno zapewnić ochronę tej grupie zwierząt, tak jak i prowadzenie prac poza okresami lęgowymi ptaków**. Należy pamiętać, iż planowane działania gospodarcze podlegają ograniczeniu poprzez szereg wytycznych i zasad sprzyjających pozostawianiu siedlisk stanowiących ich potencjalne miejsca bytowania. Technologia prac w leśnictwie powoduje, że są one wykonywane w różnych okresach czasu. Przede wszystkim należy przestrzegać terminów wykonywania cięć, ograniczając je do miesięcy poza okresem lęgowym ptaków w zależności od gatunku, zapewniając zachowanie potencjalnych populacji ptaków na danym terenie.

W obrębie opisywanej gminy odnotowane może być występowanie gatunków zwierzyny łownej związanej z terenami leśnymi oraz półotwartymi: sarny, lisy czy zające korzystają z siedlisk leśnych, unikając kontaktu z człowiekiem. Lasy objęte UPUL rzadko tworzą zwarte rozległe kompleksy. Niejednokrotnie są to izolowane niewielkie powierzchnie leśne wzdłuż gruntów innego rodzaju oraz grunty leśne położone w większych kompleksach leśnych innej własności, głównie PGL LP Lasy Państwowe. Z punktu widzenia ochrony gatunków drapieżnych ważne jest przed rozpoczęciem prac potwierdzenie, że powierzchnia nie jest wykorzystywana stale lub czasowo jako miejsca zimowania lub rozrodu. W przypadku zasiedlenia habitatu należy prace odłożyć w czasie.

Kolejną grupą ssaków objętych ochroną, a które związane są z gruntami leśnymi są wydra i bóbr. Gatunki te związane są ze środowiskiem wodnym, wpływ zabiegów przy utrzymaniu zasady ochrony naturalnego charakteru siedlisk bytowania należy uznać za neutralny.

Dla nietoperzy lasy są głównie miejscem żerowania, niezasiedlone dziuple mogą stanowić miejsca dziennego spoczynku – ochrona drzew dziuplastych w trakcie realizacji zaplanowanych zabiegów nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na tą grupę zwierząt. Dodatkowo w dokumentacji urządzeniowej znajdują się informacje o występowaniu obszarów Natury 2000, w których nietoperze wymieniane są jako gatunek cenny, zapisy zawierają wskazania do kierowania się w gospodarce leśnej zapisami planów zadań ochronnych dla Obszarów oraz w przypadku braku planów do ochrony i zachowania obecnego stanu siedlisk (również siedlisk będących miejscem bytowania gatunków) przyrodniczych, będących przedmiotem ochrony w Naturze 2000.

Wpływ na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze a związane ze środowiskiem wodnym (wydra, gatunki ryb, płazów czy owadów) będzie neutralny. Stosowanie zapisów ujętych w rozdziale ochrona przyrody UPUL zapewni odpowiedni stan żerowisk oraz miejsc lęgowych dla grup zwierząt będących celem ochrony w ramach tego obszaru, np. poprzez realizowanie zapisu nie wykonywania rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior, rzek.

Wpływ zabiegów na populacje gatunków bytujących w obszarach związanych z siedliskami drzewostanowymi – nietoperze, bóbr – powinien pozostać neutralny w związku z brakiem w obrębie obszaru wydzieleń stwierdzonego występowania tych gatunków. W przypadku dobrej praktyki leśnej stosowanej w dokumentacji urządzeniowej nie stosuje się wykonywania rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior i rzek,

pozostawiane są kępy starodrzewów oraz – co pozwoli na zachowanie obszarów bytowania gatunków związanych z terenami kompleksów leśnych. Ponadto każdorazowo przed rozpoczęciem prac należy przeprowadzić lustrację terenu pod kątem obecności chronionych gatunków zwierząt. Z punktu widzenia ochrony terenu lęgów ptaków, prace na omawianym obszarze należy prowadzić w okresie zimowym, stosownie do zawartych w UPUL zapisów, w rozdziale ochrona przyrody. Zaobserwowane na omawianym terenie gniazda dużych drapieżników niezwłocznie zgłosić do odpowiednich służb, a teren wyłączyć z użytkowania.

Z punktu widzenia wpływu zabiegów zaprojektowanych w UPUL istotne są zapisy ochrony mikrosiedlisk, ponadto nadzór leśny powinien uczulić właścicieli lasu na utrzymywanie w niezmienionym stanie dróg z koleinami w okresie rozrodczym lub też nie dopuszczanie do powstawania kolein. W odniesieniu do leśnych gatunków ptaków należy pamiętać, iż planowane działania gospodarcze podlegają ograniczeniu poprzez szereg wytycznych i zasad sprzyjających pozostawianiu siedlisk stanowiących ich potencjalne miejsca bytowania. Technologia prac w leśnictwie powoduje, że są one wykonywane w różnych okresach czasu. Konieczność działań takich jak m.in.: pozostawianie w drzewostanach martwego drewna, kęp starodrzewów, drzew dziuplastych czy pozostawianie stref nieużytkowanych cięciami zupełnymi wokół zbiorników wodnych, rzek i jezior zgodne są z zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Zabiegi projektowane w ramach UPUL dla lasów własności prywatnej Analizowanych obszarach Powiatu Radomskiego są zgodne zarówno z zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jak i zasadami hodowli lasu. Z tego względu oddziaływanie na stan populacji gatunków zwierząt, w tym potencjalnych, migrujących gatunków chronionych oceniono jako neutralny. W przypadku wszystkich wydzieleń, brak jest pokrycia powierzchni opisywanych z miejscami występowania zwierząt cennych i chronionych, zarówno ssaków jak i płazów, owadów czy innych.

Zasięg działań przewidzianych w UPUL i ich realizacja nie mają charakteru rozległego i dalekosiężnego. Wszelkie zabiegi zapisane w UPUL dotyczą jedynie wydzieleń objętych opracowaniem, nie wpływają na działania prowadzone na terenach sąsiadujących lub pozostających w nieznaczej odległości, a tym samym na znajdujące się na tych terenach zwierzęta, w szczególności potencjalne zwierzęta chronione. Projektowane działania i zabiegi nie będą, zatem generowały potencjalnie negatywnych skutków ich realizacji w ujęciu średnioterminowym i długoterminowym w odniesieniu do zwierząt, w tym także gatunków chronionych, zlokalizowanych w sąsiedztwie gruntów leśnych objętych opracowaniem UPUL. W ujęciu krótkoterminowym negatywne oddziaływanie zapisanych w UPUL zabiegów dotyczyć będzie jedynie prac z zakresu pielęgnacji lasu i pozyskania drewna i opierać się będzie na wzmożonej i intensywnej penetracji lasu w czasie ich wykonywania. Negatywne oddziaływanie dotyczyć będzie przede wszystkim płoszenia zwierzyny z ich miejsc bytowania.

4.1.4 Oddziaływanie na wodę

W UPUL nie zaplanowano działań znacząco wpływających na stan zasobów wodnych. Zabiegi pielęgnacyjne nie wpłyną negatywnie na zdolność retencyjną drzewostanów. Zachowanie trwałości i dobrego stanu sanitarnego drzewostanów w aspekcie długoterminowym może przyczynić się do utrwalenia również zdolności retencyjnej w skali mikro. Zapisy dokumentacji urzędzeniowej już na etapie projektowania zachowują zasady zrównoważonego gospodarowania zasobami leśnymi. W kontekście zachowania stabilności warunków mikrosiedlisk, zgodnie z zasadami dobrych praktyk leśnych, tworzone są strefy ekotonowe przy zbiornikach, jeziorach oraz rzekach w celu zachowania ciągłości siedlisk oraz warunków retencji i spływu, co pozytywnie oddziałuje na czystość rzek (ochrona przed nadmiernym dopływem biogenów ze spływu powierzchniowego) oraz stabilizację obszarów wodno-błotnych. Zachowanie ciągłości i trwałości drzewostanów, która jest przewidziana w planach uproszczonych może zachować również stabilny poziom małej retencji. Dokumentacja nie przewiduje nowych zalesień i bierze pod uwagę siedliska użytkowane jako łąki, zawiera informacje o istniejących terenach podmokłych czy bagnach. UPUL nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych oraz nie planuje zabiegów melioracyjnych.

Ze względu na długi okres wykonania oraz rozdrobnienie własnościowe, wykonanie zapisów planów będzie przebiegało w zróżnicowanym tempie i nieznacznych powierzchniach, ewentualne negatywne oddziaływania będą małoskalowe oraz krótkotrwałe. Wpływ realizacji zapisów UPUL na wodę jest zatem znikomy i pomijalny, a skutki realizacji zadań wynikających z UPUL mają charakter neutralny.

4.1.5 Oddziaływanie na powietrze

Działania zapisane w UPUL nie będą wpływać negatywnie na powietrze. Zabiegi wykonywane są miejscowo, przy niewielkim użyciu ciężkiego sprzętu (stosuje się głównie pilarki, kosy spalinowe, ciągniki rolnicze lub leśne). Spaliny wprowadzane są w rozproszeniu czasowym (prace z zakresu pozyskania drewna – około 2 tygodni w jednym wydzieleniu, prace hodowlane – kilka godzin) i przestrzennym.

Wpływ zabiegów zapisanych w projekcie planu na powietrze należy uznać za nieznaczący i niezauważalny. Skutki realizacji zadań zaplanowanych w UPUL będą neutralne.

4.1.6 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Rozpatrując wpływ projektowanego planu w ujęciu krótkoterminowym zauważa się negatywny wpływ zapisów UPUL na powierzchnię ziemi, a w szczególności na pokrywę gleby. Związane jest to z pracami wykonywanymi przy pozyskiwaniu drewna zwłaszcza w użytkowaniu rębny oraz przygotowaniem powierzchni do odnowienia. W perspektywie długoterminowej, będzie miało pozytywny wpływ na utrzymanie pokrywy roślinnej, co z kolei sprzyjać będzie zachowaniu naturalnej pokrywy glebowej zabezpieczając ją przed erozją.

Mając na uwadze przewagę pozytywnych aspektów oddziaływania nad negatywnymi, skutki realizacji zaplanowanych w UPUL wskazań, w odniesieniu do powierzchni ziemi będą miały charakter potencjalnie pozytywny.

4.1.7 Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja zapisów UPUL stwarza możliwość kształtowania strefy przejściowej między lasem, a terenem otwartym, co korzystnie wpłynie będzie na zachowanie dotychczasowego krajobrazu.

Rozpatrując skutki realizacji UPUL w ujęciu długoterminowym, będą one miały charakter potencjalnie pozytywny. Uzasadnieniem oceny jest fakt, iż kształtowanie ekotonu oraz utrzymywanie ciągłości trwania lasów w krajobrazie analizowanej gminy przeważa zdecydowanie nad krótkotrwałym wpływem cięć w drzewostanach, koniecznych do stworzenia dogodnych warunków wzrostu młodemu pokoleniu lasu. Zastosowane rębnie IB zostały zaprojektowane przede wszystkim w drzewostanach, w których wymagana jest przebudowa ze względu na obecność gatunków niezgodnych z typem siedliskowym lub obszarach gdzie utrudnione byłoby odnowienie naturalne i na niewielkich powierzchniach gdzie stosowanie rębni złożonych nie przyniosłoby odpowiedniego efektu zachowania stanu siedliska i jego odnowienia zgodnie z wymaganiami. Zastosowanie rębni gniazdowej (IIIA) będzie skutkowało przebudową drzewostanów monogatunkowych, a także osłonięciem nowego pokolenia przed negatywnymi skutkami działań zewnętrznych np. wiatru. W przypadku zastosowania rębni stopniowej udoskonalonej (IVD) w odniesieniu do drzewostanów rębnych będzie ona korzystnie wpływać na krajobraz otoczenia. Zaproponowana rębnia sprzyja wykształcaniu przez drzewostany różnowiekowej wielogatunkowej oraz złożonej przestrzennie i wysokościowo struktury o wysokich walorach krajobrazowych. Jak wspomniano wcześniej, duży wpływ na rodzaj oddziaływania zapisów UPUL ma rozdrobnienie własnościowe – w większości przypadków powierzchnia manipulacyjna przypadająca na jednego właściciela to ok. 0,30 ha, dodatkowo w znacznym rozproszeniu powierzchniowym (wykonywane zabiegi są rozpoczynane w innym czasie i w oddaleniu od siebie). Taki rodzaj gospodarki leśnej ma znikomy wpływ na krajobraz, ale również mniej znacząco wpływa na klimat w obszarze (4.1.8).

4.1.8 Oddziaływanie na klimat

Wpływ lasu na klimat wynika głównie z intensywnej transpiracji drzew, która możliwa jest m. in. dzięki zatrzymywaniu dużej ilości wody opadowej w glebie leśnej, co jest z kolei następstwem retencyjnych właściwości lasu. Oddziaływania klimatyczne, wynikające ze zwiększonej wilgotności powietrza nad lasem (temperatura, opady, promieniowanie), w warunkach środkowoeuropejskich obserwuje się na odległość do kilkudziesięciu km od większych kompleksów leśnych. Dlatego też wycinanie dużych połaci drzewostanów może wypłynąć na mikroklimat. Realizacja zadań zawartych w UPUL nie spowoduje takich zmian. Zabiegi przeprowadzane w lasach, potencjalnie mogą wpływać jedynie na krótkoterminową zmianę mikroklimatu lokalnego. Oddziaływanie UPUL na klimat można określić, jako nieznaczące i niezauważalne, stąd w końcowej ocenie skutki realizacji zadań wynikających z UPUL w odniesieniu do klimatu będą miały charakter neutralny.

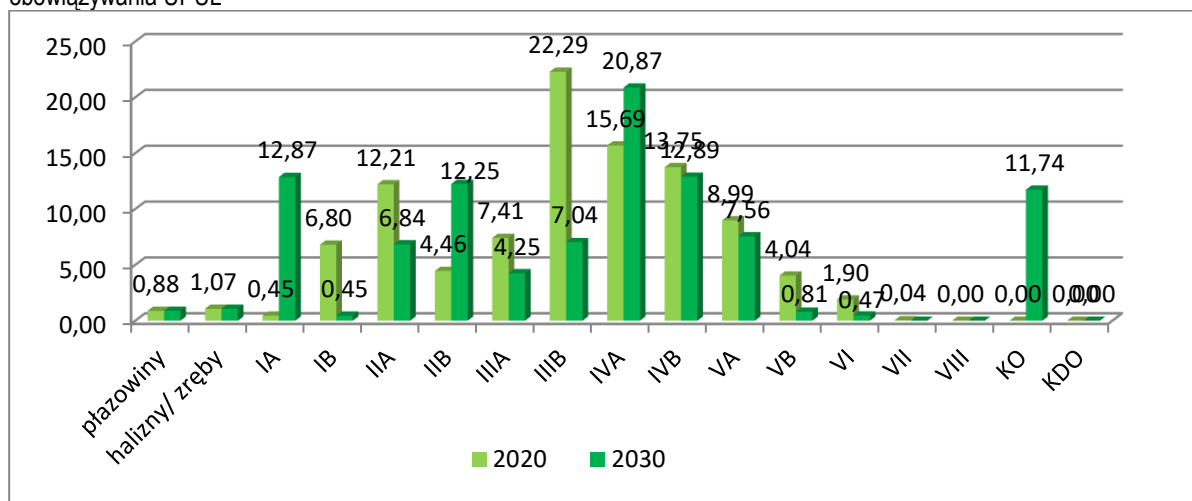
4.1.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Uprozczone plany urządzenia lasu wyznaczają ramy do prowadzenia gospodarki na zasadach zachowania i powiększania zasobów drzewnych oraz trwałości lasu. Zapisane są w nim etaty użytkowania wyliczone są na podstawie algorytmów matematycznych. Etaty użytkowania są wielkościami które pozwalają wnioskować, czy zasoby drzewne nie zostaną zmniejszone oraz będą zachowane wszelkie możliwe funkcje lasów.

Etat cięć w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębny wynikający z potrzeb pielęgnacyjnych oraz stanu sanitarnego lasu nie powinien przekraczać miąższości wskazanej w UPUL. Etat cięć w drzewostanach rębnych wynika natomiast z potrzeb hodowlanych. W użytkowaniu przedrębnym możliwość pozyskania jest ograniczona % pozyskania z aktualnej miąższości, dla analizowanych terenów wynosi 20 % zapasu. W lasach własności prywatnej w/w gmin ilość drewna do pozyskania w wyniku użytkowania rębego została dostosowana optymalnie do potrzeb hodowlanych i stanu sanitarnego lasu. Dla rębni złożonych przyjmowano również ograniczenie pozyskania od 25 do 40 % w zależności od zastosowanych zabiegów i koniecznego odnowienia.

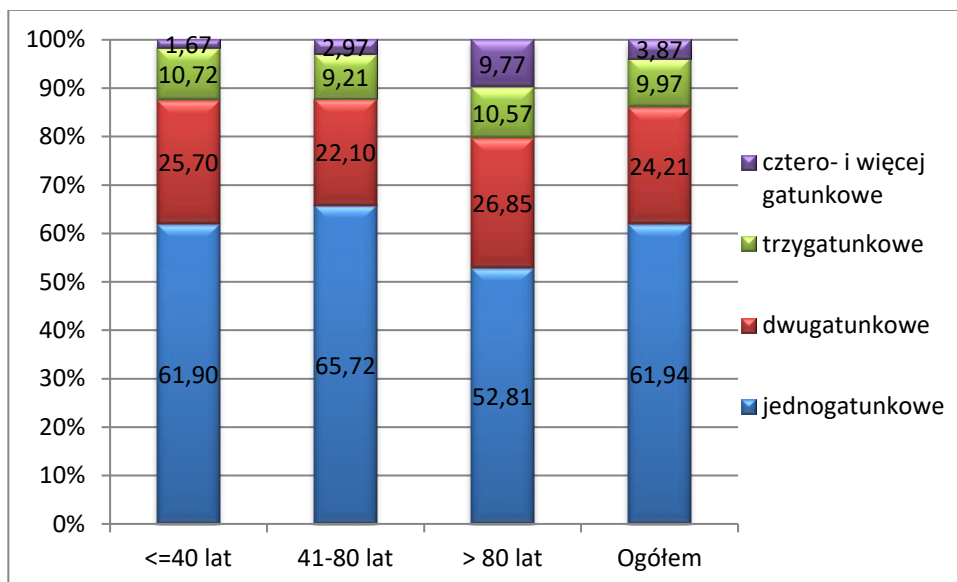
W wyniku realizacji zadań zaplanowanych dla lasów własności prywatnej w UPUL, średni wiek drzewostanów ulegnie zmianie, pod koniec obowiązywania UPUL wynosił będzie 56 lat, średni zapas będzie kształtował się na poziomie ok. 182 m³/ha. Nieznacznie zmieni się rozkład powierzchni drzewostanów w poszczególnych klasach wieku. Zmniejszy się udział drzewostanów w najstarszych klasach wieku, co warunkowane jest wzrostem ogólnego wieku drzewostanów i ich dojrzałością. Wykonanie zapisów planu zapoczątkuje powstanie odnowień w drzewostanach (klasa odnowienia), co sprzyjać będzie trwałości drzewostanów.

Wykres 5 Zestawienie przewidywanego procentowego udziału powierzchniowego klas wieku na początku i pod koniec obowiązywania UPUL

W związku z wykonaniem zapisów UPUL można zauważyć zmianę struktury pod kątem bogactwa gatunkowego. Zaznacza się wyrównanie udziału drzewostanów trzy- i więcej gatunkowych we wszystkich grupach wiekowych gatunków, będzie to prowadziło do stabilizacji sytuacji w której we wszystkich grupach występuje znaczący udział drzewostanów bardziej różnorodnych.

Wykres 6 Powierzchnia drzewostanów wg bogactwa gatunkowego i wieku pod koniec okresu obowiązywania UPUL

Skutkiem realizacji zadań wynikających z UPUL będzie przede wszystkim zachowanie ciągłości trwania lasów własności prywatnej oraz maksymalizacja ich stabilności na terenie objętym opracowaniem. Z tego względu, skutki realizacji zapisów UPUL w odniesieniu do zasobów naturalnych będą pozytywne.

4.1.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

Realizacja zapisów UPUL nie wpływa bezpośrednio lub pośrednio na zabytki i dobra kultury zlokalizowane w sąsiedztwie drzewostanów objętych opracowaniem.

Tabela 9 Zabytki nieruchome znajdujące się na opracowanych wydzieleniach w UPUL.

Rodzaj zabytku	Numer w rejestrze zabytków
Gmina Jedlina Letnisko	
park	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_14_ZZ.50945
Gmina Jastrzębia	
park	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_14_ZZ.52443

Żadne z analizowanych wydzieleni nie leży w granicach wyżej wymienionych zabytków. Granice tej formy ochrony przyrody jedynie znajdują się w analizowanych gminach. W związku z powyższym wpływ na zabytki dobra kultury materialne oceniono jako neutralny.

Wskazania gospodarcze w przypadku wydzieleni położonych w parkach (oraz innych zabytkach związanych z drzewostanami) wpisanych do Rejestru Zabytków są ograniczone do zalecenia niewykonywania (braku) zabiegów. Zapisy dokumentacji jasno określają proponowaną gospodarkę jako – BZ – bez zabiegu z zaznaczeniem, w informacji dodatkowej dla danego wydzielenia, konieczności konsultacji ewentualnych zabiegów z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zapisy UPUL nie odnoszą się zarówno bezpośrednio jak i pośrednio do zabytków architektury ustanowionych na terenie analizowanym. Czynności wynikające z założeń UPUL nie obejmują także działań w zabytkowych parkach. Z tego względu, skutki realizacji zaplanowanych wskazań gospodarczych na zabytki i dobra kultury materialnej będą miały charakter neutralny.

4.1.11 Zestawienie zbiorcze wpływu realizacji założeń UPUL na środowisko

Tabela 10 Przewidywane oddziaływanie UPUL na środowisko

Lp.	Elementy środowiska	Okres oddziaływania	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie na elementy środowiska					Łączna ocena planowanych czynności i zadań gospodarczych
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe, stopniowe i przebudowa	Rębnie zupełne	
1.	Różnorodność biologiczna	krótkoterminowe	bz	0	0	-	-	+
		średnioterminowe	bz	+	0	0	(+)	
		długoterminowe	bz	+	+	+	(+)	
2.	Ludzie	krótkoterminowe	bz	+	+	+	+	+
		średnioterminowe	bz	+	0	0	(+)	
		długoterminowe	bz	+	0	0	(+)	
3.	Zwierzęta	krótkoterminowe	bz	(+)	0	0	(-)	0
		średnioterminowe	bz	(+)	0	0	0	
		długoterminowe	bz	(+)	0	0	0	
4.	Rośliny	krótkoterminowe	bz	(+)	0	0	(-)	0
		średnioterminowe	bz	(+)	0	0	0	
		długoterminowe	bz	(+)	(+)	(+)	(+)	
5.	Woda	krótkoterminowe	bz	0	0	0	0	0
		średnioterminowe	bz	0	0	0	0	
		długoterminowe	bz	0	0	0	0	
6.	Powietrze	krótkoterminowe	bz	0	0	(-)	(-)	0
		średnioterminowe	bz	0	0	0	0	
		długoterminowe	bz	0	0	0	0	
7.	Powierzchnia ziemi	krótkoterminowe	bz	-	0	-	-	(+)
		średnioterminowe	bz	0	0	0	0	
		długoterminowe	bz	+	+	0	0	
8.	Krajobraz	krótkoterminowe	bz	0	0	0	-	(+)
		średnioterminowe	bz	0	0	0	(+)	
		długoterminowe	bz	+	0	0	(+)	
9.	Klimat	krótkoterminowe	bz	0	0	0	0	0
		średnioterminowe	bz	0	0	0	0	
		długoterminowe	bz	0	0	0	0	
10.	Zasoby naturalne	krótkoterminowe	bz	0	0	0	(-)	+
		średnioterminowe	bz	+	0	0	0	
		długoterminowe	bz	+	+	0	0	
11.	Zabytki i dobra materialne	krótkoterminowe	bz	0	0	0	0	0
		średnioterminowe	bz	0	0	0	0	
		długoterminowe	bz	0	0	0	0	

Oznaczenia: + pozytywny, (+) warunkowo pozytywny, 0 brak wpływu, - negatywny, (-) warunkowo negatywny, bz- brak zabiegu

4.2 Przewidywane oddziaływanie UPUL na formy ochrony przyrody

Zgodnie z Rozdziałem 2 art. 6 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2020 r. poz. 55 ze zm.) za formy ochrony przyrody uznaje się:

- 1) parki narodowe;
- 2) rezerваты przyrody;
- 3) parki krajobrazowe;
- 4) obszary chronionego krajobrazu;
- 5) obszary Natura 2000;
- 6) pomniki przyrody;
- 7) stanowiska dokumentacyjne;
- 8) użytki ekologiczne;
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

4.2.1 Przewidywane oddziaływanie na Parki Narodowe.

Na terenie analizowanej gminy, w obrębach objętych opracowaniem, nie występują granice parków narodowych. Ze względu na ograniczoną do granic wydziałów, powierzchnię i ingerencję zabiegów zapisanych w dokumentacji urzędniczej, wpływ na tę formę ochrony przyrody uznano za **neutralny**.

4.2.2 Przewidywane oddziaływanie na rezerваты przyrody.

Na terenie analizowanej gminy, w obrębie ewidencyjnym Siczki 0019 w gminie Jedlina Letnisko objętych opracowaniem, występuje jeden **rezerваты przyrody Mokry „Jedlnia”** (rozdz. 3.5). Żadne wydzielenie nie znajduje się w granicach analizowanych obszarów leśnych. Jedno z wydzieleni graniczy z Rezerwatem Przyrody w celu zachowania tzw. „zasada przezorności” ochrony tej formy ochrony przyrody w dokumentacji urzędniczej dodano informację „pas przy ścianie rezerwatu pozostawić BZ”.

Tabela 11 Powierzchnie graniczące z opracowanymi wydzieleniami w UPUL.

Adres leśny	Pow. [ha]	Dodatkowe Informacje	Zabieg
W250620019-1001 -a -00	0,093	pas przy ścianie rezerwatu pozostawić BZ	TP

Za względu na dodatkowy zapis dotyczący pozostawienia pasu przy granicy rezerwatu przyrody BZ, który będzie widoczny w planie UPLU, czyli zachowywana jest tzw. „zasada przezorności” i nie są proponowane inwazyjne zabiegi gospodarki leśnej. Wpływ na tę formę ochrony przyrody uznano za **neutralny**.

4.2.3 Przewidywane oddziaływanie na Parki Krajobrazowe.

Część powiatu Radomskiego znajduje się na obszarze **Kozienicki Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny**, utworzony został Uchwałą Nr XV/70/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28.06.1983 r. z późn. zm., obecnie już w powiększonym zasięgu terytorialnym Rozporządzeniem Nr 38 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 stycznia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 11, poz. 107 z 29.01.2001 r. z późn. zm. Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 41, poz. 937 z 14.02.2002 r., Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 58 z 16.03.2004 r. i Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 208, poz. 5581 z 19.08.2004 r.) dla zachowania charakterystycznego, lokalnego krajobrazu przyrodniczo-geograficznego oraz znacznych obszarów naturalnych lasów Puszczy Kozienickiej z bogatą roślinnością zielną i ciekawym ukształtowaniem terenu. Park obejmuje powierzchnię 26233,83 ha Puszczy z najcenniejszymi drzewostanami o charakterze naturalnym. Celem zabezpieczenia go przed zniekształceniem oraz stworzenia warunków dla rozwoju turystyki i wypoczynku wokół Parku utworzono otulinę o powierzchni 36009,62 ha wypełnioną przez obszary leśne i polne.

Największym walorem Puszczy jest jej naturalne bogactwo fauny i flory. Znaczną jej część porastają starodrzewia dębowe i jodłowe. Walory przyrodnicze chronione są w 7 rezerwatach leśnych, jednym rezerwacie krajowym i jednym rezerwacie torfowiskowym. W celu zapewnienia odpowiedniej ochrony terenu przylegającego do Pionek, obszar o powierzchni 45,535 ha uznano za Kozienicki Park Krajobrazowy. W otulinie tego Parku znajdują się dogodne miejsca do wypoczynku. Walory przyrodnicze terenu stwarzają możliwość rozwoju specjalistycznych form turystyki, organizowania zielonych szkół, obozów badawczych dla dzieci i młodzieży, obozów treningowych dla sportowców. Położenie miasta przy Puszczy Kozienickiej umożliwiło wytyczenie szlaków leśnej turystyki pieszej i rowerowej z licznymi walorami turystyczno-krajobrazowymi. Bogata szata roślinna, niepowtarzalne krajobrazy przyciągają uwagę znawców turystyki. Na terenie miasta są 2 szlaki turystyki pieszej: żółty 24 km przez Puszcę Kozienicką, zielony Pionki-Radom oraz jedna ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza w rezerwacie Pionki. Do turystyki wodnej wykorzystywany jest "Staw Górny" na rzece Zagożdżonca.

Ssaki reprezentowane są przez 58 gatunków w tym 29 chronionych. Żyją tu: łosie, daniiele, sarny, borsuki, lisy, dziki, kuny. znajduje się 25 obiektów zabytkowych- kościoły, cmentarze, parki, zespoły pałacowe i budynki gospodarcze. W norach, na stromych nadbrzeżnych skarpach, gnieźdzą się zimorodek i kolonijnie jaskółka brzegówka. Nad wodami pospolita jest czapla siwa, a we wsiach – bocian biały. Zapisu UPUL nie będą miły negatywnego wpływu na gatunki ptaków związanych z terenami wodnymi.

Spśród ptaków leśnych występuje orlik krzykliwy, zimorodek, rybołów, batalion. W opracowaniach UPUL w rozdziale ochrony przyrody znajdują się szczegółowe wskazówki w przypadku wystąpienia gatunków cennych przyrodniczo ptaków.

Wydzielenia znajdujące w Kozienickim Parku Krajobrazowym w obrębach ewidencyjnych w gminie Gózd:

- 0001 Podgóra
- 0003 Lipiny
- 0004 Piskornica
- 0009 Gózd

Tabela 12 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Kozienickiego Parku Krajobrazowego w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Gózd

Planowane zabiegi gospodarcze [ha]										
Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu Kozienickim PK	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEW
		CW	CP	TW	TP					
272,45	3,8	0,048	1,77	44,99	119,64	0,00	59,71	38,58	3,32	1,00

Tabela 13 Szczegółowe zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Kozienickiego Parku Krajobrazowego w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Letnisko:

Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Skrócony opis	Zabieg
W250620019-1001 -a -00	D-STAN	0,093	6SO90	TP
W250620019-1001 -b -00	D-STAN	0,0925	8SO70	TP
W250620019-1001 -c -00	D-STAN	0,4794	9SO22	TW
W250620019-1001 -d -00	D-STAN	0,5126	4DB65	TP
W250620003-1007 -a -00	D-STAN	0,4737	10SO70	TP
W250620003-1007 -c -00	D-STAN	0,2172	10SO95	IB
W250620003-1007 -b -00	D-STAN	0,6947	10SO80	IB
W250620003-1007 -d -00	D-STAN	0,4344	6SO50	TP
W250620003-1007 -f -00	D-STAN	1,41	10SO80	IIA
W250620003-1007 -g -00	D-STAN	1,3	8SO95	IIA
W250620018-1001 -b -00	HAL	0,1043		AGROT

Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Skrócony opis	Zabieg
W250620011-1001 -d -00	D-STAN	2,4837	4OS50	IIIA
W250620011-1001 -f -00	D-STAN	0,3459	5BRZ60	IB
W250620011-1001 -i -00	D-STAN	1,0004	8SO45	TP
W250620018-1003 -n -00	D-STAN	0,2	10SO20	TW

Wydzielenia znajdujące w otulinie Kozienickiego Parku Krajobrazowego znajdują się w obrębach ewidencyjnych w gminie Jastrzębia:

- 0003 Dąbrowa Jastrzębska
- 0004 Dąbrowa Kozłowska
- 0006 Jastrzębia
- 0007 Kozłów
- 0009 Lewaszówka
- 0010 Mąkosy Stare
- 0011 Mąkosy Nowe
- 0017 Wojciechów
- 0018 Wólka Lesiowska

Tabela 14 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach otuliny Kozienickiego Parku Krajobrazowego w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jastrzębia

Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu otuliny Kozienickiego PK	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]									
	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEW
		CW	CP	TW	TP					
452,02	12,56	1,08	16,81	84,01	256,72	0,00	35,22	17,31	25,48	2,70

Wydzielenia znajdujące w otulinie Kozienickiego Parku Krajobrazowego znajdują się w obrębach ewidencyjnych w gminie Jedlina Letnisko:

- 0001 Aleksandrów
- 0002 Antoniówka
- 0003 Cudnów
- 0005 Groszowice
- 0007 Gzowice Kolonia
- 0009 Jedlina Letnisko
- 0011 Maryno
- 0018 Słupica
- 0019 Siczki
- 0020 Kolonka
- 0021 Wrzosów

Tabela 15 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach otuliny Kozienickiego Parku Krajobrazowego w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Letnisko

Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu otuliny Kozienickiego PK	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]									
	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEW
		CW	CP	TW	TP					
222,04	6,22	0,00	2,79	19,03	84,80	0,00	72,09	32,01	3,62	0,58

Jako cele szczególne dla ochrony Parków dotyczące ekosystemów leśnych wymienia się przeważnie:

- zachowanie w stanie niezmienionym ekosystemów leśnych o najwyższym poziomie naturalności i wartości funkcji krajobrazowych oraz ochronnych w stosunku do elementów środowiska i biocenozy;
- dalsza ekologizacja gospodarki leśnej jako warunku spełniania funkcji społeczno-gospodarczej;
- odtworzenie i wzbogacenie walorów przyrodniczo-krajobrazowych lasu poprzez osiągnięcie zgodności gatunkowo-siedliskowej drzewostanów;
- zapewnienie trwałości lasów jako najważniejszego czynnika równowagi ekologicznej i siedliska życia roślin i zwierząt;
- ograniczanie zewnętrznej presji na ekosystemy leśne poprzez przyjazne lasom zagospodarowanie terenów przyległych;
- zwiększanie biologicznej odporności i przeciwdziałanie procesom zamierania lasów dla zachowania i wzmacniania zdolności samoregulacyjnych ekosystemów leśnych;
- prowadzenie wielofunkcyjnej i zrównoważonej gospodarki leśnej umożliwiającej:
 1. minimalizowanie konfliktów między funkcjami gospodarczymi a ekologicznymi,
 2. integrowanie celów gospodarki leśnej z celami ochrony przyrody i krajobrazu

W dokumentacji urzędzeniowej gospodarka leśna dostosowana jest do potrzeb siedliska, a składy odnowieniowe wskazane w planach dają wskazówkę do właściwego, zgodnego z typem siedliskowym odnowienia powierzchni leśnych. Ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki leśnej, polega na utrzymaniu ciągłości i trwałości oraz zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych, w tym leśnych. W celu ochrony ekosystemów leśnych ustala się utrzymanie ciągłości i trwałości kompleksów leśnych, sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów, zwiększanie różnorodności biologicznej, pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, dziuplastych oraz części drzew obumarłych a także zachowanie cieków, mokradeł, polan muraw, siedlisk wilgotnych i bagiennych – zachowanie bioróżnorodności siedlisk. Wartościowe siedliska żyzne oraz leżące w strefie jezior czy rzek zostają pozostawione bez rębni zupełnych, co wspomaga utrzymanie ich naturalnego charakteru.

Na terenach leśnych własności prywatnej, wchodzących w skład PK oraz jego otuliny nie planuje się działań gospodarczych mogących znacząco negatywnie wpłynąć na ustanowione cele ochrony oraz obecny stan ekosystemów obszaru. Wytyczne do planowanych działań, oparte są o model trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Wykonanie zaplanowanych w UPUL zabiegów warunkować będzie odpowiedni skład gatunkowy drzewostanów uwzględniający zróżnicowanie STL oraz stabilność drzewostanów w przyszłości. Co spełni wymóg zachowania trwałości drzewostanów – siedlisk leśnych. Zabiegi pielęgnacyjne, w szczególności cięcia trzebieżowe umożliwią eliminację z siedliska gatunków niepożądanych oraz gatunków geograficznie obcych, wpływać będą również na utrzymanie właściwego stanu sanitarnego drzewostanów, poprzez m.in. terminowe usuwanie z drzewostanów drzew chorych i zasiedlonych przez szkodniki owadzie, co w konsekwencji działań zapewni utrzymanie ciągłości ekosystemów leśnych, o znacznej różnorodności, wspomagając zachowanie równowagi pomiędzy trwałością lasów i możliwością ich użytkowania przez właścicieli. Zastosowanie rębni IB zostały zaprojektowane przede wszystkim w drzewostanach, gdzie las osiągnął wiek rębności a rodzaj rębni zagwarantuje najlepsze efekty odnowienia – np. w obszarach których wymagana jest przebudowa ze względu na obecność gatunków niezgodnych z siedliskiem lub wystąpiła możliwość zagłuszenia nowego pokolenia w przypadku odnowienia naturalnego. Należy pamiętać iż dokumentacja urzędzeniowa przewiduje zrab ale również, w ciągu 10-ciu lat obowiązywania dokumentacji, odnowienie powierzchni zgodnie z typem siedliskowym z wyznaczonymi udziałami poszczególnych gatunków. Działanie zgodnie z planem powinno zatem zapewnić ciągłość powierzchni leśnej.

Ważnym aspektem, o którym należy wspomnieć jest samo wykonanie zabiegów, ze względu na formę własności znaczne rozdrobnienie – działania w zakresie gospodarki leśnej będą wykonywane w okresie 10-ciu lat na średniej powierzchni wydzielenia wynoszącej ok. 0,4931 ha, średnia powierzchni wydzielenia rębne go to 0,3296 ha – obie powierzchnie ulegają dodatkowemu podziałowi ze względu na dodatkowe podziały działek należących do różnych właścicieli, którzy zabiegi wykonują w różnym czasie – co zmniejsza negatywne

oddziaływania. Zastosowanie rębni IIA w drzewostanach sosnowych dotyczy przebudowy drzewostanów. Cięcia częściowe ulegają wtedy uproszczeniu i powinny być podejmowane w oparciu o potrzeby świetlne wprowadzanych podsadzeń (lub spontanicznych odnowień samosiewnych) gatunków docelowych. Rębnia częściowa wielkopowierzchniowa jest szczególnie potrzebna w przypadku drzewostanów, które ze względu na duże tempo zamierania muszą być szybko przebudowane. Zastosowanie rębni gniazdowej (IIIA) będzie skutkowało przebudową drzewostanów monogatunkowych, a także osłonięciem nowego pokolenia przed negatywnymi skutkami działań zewnętrznych np. wiatru. W przypadku zastosowania rębni stopniowej udoskonalonej (IVD) w odniesieniu do drzewostanów rębnych będzie ona korzystnie wpływać na krajobraz otoczenia. Zaproponowana rębnia sprzyja wykształcaniu przez drzewostany różnowiekowej wielogatunkowej oraz złożonej przestrzennie i wysokościowo struktury o wysokich walorach krajobrazowych.

Wykonanie działań z zakresu gospodarki leśnej, zaprojektowanych w UPUL nie będzie w istotny sposób ingerować w cele ochrony sformułowane dla tego obszaru. Utrzymanie trwałych ekosystemów leśnych o znacznej różnorodności, sprzyjać będzie występowaniu dziko żyjących zwierząt, co przyczyni się do realizacji szczegółowych celów sformułowanych, w zakresie ochrony zwierząt. Zapisy planu dotyczące pozostawiania martwego drewna oraz kęp ekologicznych spełnią wymóg sprzyjania zróżnicowaniu biologicznemu w kompleksach objętych dokumentacją UPUL.

Usystematyzowana gospodarka leśna wraz z zaprojektowanymi wskazaniem gospodarczymi wpłyną pozytywnie na stan lasów i ich trwanie w przyszłości. Z tego względu wpływ realizacji zabiegów zapisanych w UPUL oceniono na potencjalnie pozytywny na obszarach Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny.

4.2.4 Przewidywane oddziaływanie na Obszary Chronionego Krajobrazu

Brak tej formy ochrony przyrody na analizowanym terenie. Ze względu na ograniczoną powierzchnię oraz zalecenia dotyczące konkretnych powierzchni wydzieleni, a także charakter prac, zapisy planu nie powinny mieć wpływu na formy ochrony przyrody położone poza zasięgiem wydzieleni.

4.2.5 Przewidywane oddziaływania na pomniki przyrody i stanowiska dokumentacyjne

Zgodnie z analizowanymi warstwami (warstwy ze strony GDOŚ - <https://www.gdos.gov.pl/>) na terenie analizowanej gminy występuje:

Gmina Gózd: W poniższej tabeli wypisano pomnik przyrody, który występują na analizowanych wydzieleniach.

Tabela 16 Pomniki przyrody znajdujące się na opracowanych wydzieleniach w UPUL w Gminie Gózd.

Rodzaj pomnika	Numer w rejestrze	obręb	zabieg	Adres leśny
Gmina Gózd				
drzewo	PL.ZIPOP.1393.PP.1425022.2464	0004 Piskornica	TP	W250220004-1003 -a -00

W dokumentacji urządzeniowej zawarto informacje o występujących pomnikach przyrody oraz wprowadzono zapisy o pozostawieniu kęp ekologicznych – nadzorowanie oraz działanie zgodnie z zapisami UPUL daje gwarancje zachowania pomników przyrody na terenach analizowanych.

Zapisy dokumentacji jasno określają proponowaną gospodarkę bez rębni, z zaznaczeniem, w informacji dodatkowej dla danego wydzielenia, konieczności konsultacji zabiegów z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

4.2.6 Przewidywane oddziaływania na użytki ekologiczne

W obrębach ewidencyjnych objętych analizą występują formy ochrony przyrody pod postacią użytków ekologicznych. Zgodnie z definicją Ministerstwa Środowiska użytkowaniem ekologicznym możemy nazwać pozostałości ekosystemów zasługujące na ochronę ze względu na duże znaczenia dla zachowania różnorodności biologicznej, mogą nimi być kępy roślinności, oczka wodne, stanowiska rzadkich roślin czy grzybów, bagna czy torfowiska. Wszystkie użytki znajdują się poza terenami wydziałów ujętych w dokumentacji urzędniczej.

Tabela 17 Zestawienie użytków ekologicznych znajdujących się w gminach objętych analizą (na podstawie danych www.crfop.gdos.gov.pl)

Lp.	KOD	Nazwa użytku	Występowanie
Gmina Jedlina Letnisko			
1	PL.ZIPOP.1393.UE.1425062.132	Użytek 133	Nie występują na analizowanych wydziałach jedynie z nimi graniczą
2	PL.ZIPOP.1393.UE.1425062.127	Użytek 1238	

W granicach analizowanych wydziałów nie znajdują się wyżej wymienione użytki ekologiczne. Proponowane zabiegi nie wpłyną negatywnie na obszary, ze względu na ograniczenie powierzchni manipulacyjnych do granic wydziałów oraz stosowaniu zasady przeczności nie powinny wystąpić negatywne skutki.

Respektując zasadę zapobiegania i przeczności negatywnego oddziaływania na środowisko w przypadku wydziałów graniczących z Użytkami ekologicznymi stanowiącymi jeziora zostanie zachowana strefa ekotonu o szerokości ok. 30m (jedna wysokość drzewostanu), w której nie będą stosowane rębnie. Ze względu na brak rębni wprowadzony w granicach użytku oraz prowadzenie pozostałych działań gospodarki leśnej z ograniczeniem do powierzchni wydziału, przewiduje się neutralne oddziaływanie na tę formę ochrony przyrody.

4.2.7 Przewidywane oddziaływania na Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe

Wg ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r. poz. 55) Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy jest to forma ochrony przyrody w Polsce. Bieżąca ustawa o ochronie przyrody definiuje je jako „fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe i estetyczne”.

Na terenie analizowanej gminy, w obrębach objętych opracowaniem, nie występują granice zespołów Przyrodniczo-Krajobrazowych. Ze względu na ograniczoną do granic wydziałów, powierzchnię i ingerencję zabiegów zapisanych w dokumentacji urzędniczej, wpływ na tę formę ochrony przyrody uznano za **neutralny**.

4.3 Przewidywane oddziaływanie UPUL na Obszary Natura 2000

Nie ma zasadniczej sprzeczności między ideą Natura 2000 a zrównoważoną wielofunkcyjną gospodarką leśną. W przypadku zdecydowanej większości leśnych siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony na obszarach Natura 2000, ich zachowanie w dobrym stanie jest możliwe także wtedy, gdy kontynuuje się ich dotychczasowe użytkowanie. Zachowanie siedlisk gatunków jest zwykle (choć nie zawsze) w tych warunkach również możliwe. Oczywiście wymaga to niekiedy pewnej modyfikacji form prowadzonej gospodarki, np.

dostosowania składów gatunkowych drzewostanów, typów rębni, ilości i struktury drewna pozostawianego w lesie do naturalnego rozkładu co jest istotą tworzenia Uproszczonych Planów Urządzania Lasu.

Poniżej przedstawiona została charakterystyka wyznaczonych i potencjalnych obszarów Natura 2000 występujących w opracowanych obrębach. Opis obszarów przygotowano na podstawie standardowych formularzy danych (SDF) oraz udostępnionych informacji o środowisku na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) pozyskanych z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Rozpatrując możliwe oddziaływanie na obszary Natura 2000 brano pod uwagę ocenę ogólną A-doskonałą, B – dobrą oraz C -znaczącą wartości obszaru dla zachowania danego typu siedliska. W ocenie pominięto siedliska i gatunki z motywacją „D”, czyli te, które występują w granicach obszaru, ale dla ich zachowania w skali Wspólnoty, regionu biogeograficznego czy kraju obszar nie ma znaczenia.

Plany urządzenia lasu odnoszą się wyłącznie do terenów leśnych dlatego też z opracowania zostały wyłączone siedliska i gatunki występujące na terenach nieleśnych.

Dla siedlisk leśnych dokumentacja urządzeniowa zawiera zapisy dotyczące dobrej praktyki leśnej przejawiającej się np. poprzez niestosowanie rębni zupełnych w okolicach źródeł, jezior, rzek – co zminimalizuje oddziaływanie na siedliska na obszarach podmokłych czy wzdłuż rzek, będące cennymi siedliskami przyrodniczymi. Przy występowaniu terenów bagien lub mokradeł stosowany jest brak zabiegów lub złagodzone i ograniczone pozyskanie np. trzebieże z maksymalnym pozyskaniem 20% zapasu.

4.3.1 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk

~ **specjalny obszar ochrony siedlisk Puszcza Kozienicka PLH140035** – Uchwalony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/ UE) L 33 str. 146. Aktualnym aktem prawnym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Puszcza Kozienicka (PLH140035) (Dz.U. z 2018 r., poz. 1504). Posiada Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035 oraz zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035.

Tabela 18 Siedliska nieleśne zidentyfikowane dla obszaru wg PZO

Przedmiot Ochrony	Ogólna ocena
2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiskowymi	B
3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> ;	C
6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	C
6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	C
6430 ziołorośla górskie	A
6510 nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	B
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	A
7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	B
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria</i> / <i>Caricetea</i>)	A
7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku	A

Rhynchosporion	
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C

Wpływ wykonania zapisów dokumentacji na nieleśne siedliska przyrodnicze ze względu na ograniczoną powierzchnię oraz wskazania terminów wykonania zabiegów w okresie zimowym, powinien pozostać neutralny. Zabiegi dotyczą siedlisk leśnych i nie wykraczają poza ich teren, w przypadku użytków leśnych od dłuższego czasu pozostawionych bez drzewostanu dla powierzchni nie przewiduje się zabiegów. Dokumentacja urzędniowa nie przewiduje zalesień na obszarach łąk czy pastwisk, na pozostałych obszarach jej zapisy przyczynią się do utrzymania siedlisk oraz mozaiki biotopowej w trwałej formie, nie kolidując z działaniami ochronnymi. Dodatkowo stosuje się zasadę stref buforowych wokół torfowisk oraz bagien – nie zapisując cięć rębných w celu zachowania stabilności hydrologicznej w skali mikro.

Tabela 19 Siedliska leśne zidentyfikowane dla obszaru wg PZO

Przedmiot Ochrony	Ogólna ocena	Występowanie na analizowanych siedliskach
9170 Grąd środkowoatlantycki i subkontynentalny,	A	
91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi</i> - <i>Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi</i> - <i>Pinetum</i> , <i>Pino</i>)	C	
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	A	
91F0 Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe	B	
91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti</i> - <i>petraeae</i>)	B	
91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	A	
91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	B	

Gatunki zwierząt oraz roślinności cennych dla Wspólnoty (wg PZO):

- Ptaki:
 - 1188 Kumak nizinny
 - 1166 Traszka grzebieniasta
- Ssaki:
 - 1337 Bóbr europejski
 - 1324 Nocek duży
 - 1323 Nocek Bechsteina
 - 1335 Wydra
 - 1308 Mopek
- Gady:
 - 1220 Żółw błotny
- Bezkręgowce:
 - 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
 - 4038 Czerwończyk fioletek
 - 6177 modraszek telejus
 - 1014 Poczwarówka zwężona
 - 1016 Poczwarówka jajowata
 - 1084 Pachnica dębowa
 - 1086 Zgniotek cynobrowy
 - 4056 Zatozeczek łamliwy

- Rośliny
- 1477 Sasanka otwarta

Na podstawie analizy pozyskanych warstw z zasobów Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie stwierdzono występowanie siedliska bytowania wydry.

Tabela 20 Zestawienie powierzchniowe siedliska wydry oraz zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną

Obręb ewidencyjny	Gatunek	Zabieg
Gmina Jedlnia Letnisko		
Siczki 0019	Wydra	BZ, TP
Jedlnia Letnisko 0009		BZ
Antoniówka 0001		TP
Słupica 0018		IB

Wydra zasiedlają obszar naszego kraju jest uzależniona od zbiorników wodnych i cieków zasobnych w odpowiedni skład oraz masę ryb, a także innych zwierząt stanowiących potencjalny pokarm tego drapieżnika. Przede wszystkim w ciągu całego roku uzależniona jest od śródleśnych rzek. Rębna IB została zastosowana tam, gdzie siedlisko wydry oddziela jezdnią dwupasmowa od rzeka. Mało prawdopodobne jest aby gatunek ten, który preferuje siedliska wodne znalazł się w terenie oddalonym o ok 20 m od rzeki oddzielonego jezdnią. Dlatego też należy uznać, że zastosowane zabiegi nie wpłyną negatywnie na ww gatunek.

Tabela 21 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLH140035 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlnia Letnisko

Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu N2000	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]									
	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEW
		CW	CP	TW	TP					
34.39	1.29	0.00	1.36	1.44	17.61	0.00	7.36	5.00	0.21	0.00

Tabela 22 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLH140035 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jastrzębia

Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu N2000	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]									
	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEŹ
		CW	CP	TW	TP					
25,27	0,46	0,29	0,66	9,69	11,90	0,00	1,67	0,00	0,55	0,00

Tabela 23 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLH140035 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Gózd

Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu N2000	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]									
	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEW
		CW	CP	TW	TP					
18,84	0,41	0,00	0,18	6,98	8,79	0,00	0,00	2,17	0,30	0,00

Dla całego obszaru Natury 2000 nie stosowano zabiegów rębni zupełnych. Jedynie w przypadku d-stanu monogatunkowego na niewielkiej powierzchni zaproponowano rębnię IB **średnia powierzchni wydzielenia rębne go to 0,34 ha** – powierzchni ulega dodatkowemu podziałowi ze względu na dodatkowe podziały działek należących do różnych właścicieli, którzy zabiegi wykonują w różnym czasie – co zmniejsza negatywne oddziaływania. Zastosowanie rębni IIA w drzewostanach sosnowych dotyczy przebudowy drzewostanów. Cięcia częściowe ulegają wtedy uproszczeniu i powinny być podejmowane w oparciu o potrzeby świetlne wprowadzanych podsadzeń (lub spontanicznych odnowień samosiewnych) gatunków docelowych. Rębna częściowa wielkopowierzchniowa jest szczególnie potrzebna w przypadku drzewostanów, które ze względu na duże tempo

zamierania muszą być szybko przebudowane. Zastosowanie rębni gniazdowej (IIIA) będzie skutkowało przebudową drzewostanów monogatunkowych, a także osłonięciem nowego pokolenia przed negatywnymi skutkami działań zewnętrznych np. wiatru. W przypadku zastosowania rębni stopniowej udoskonalonej (IVD) w odniesieniu do drzewostanów rębnych będzie ona korzystnie wpływać na krajobraz otoczenia. Zaproponowana rębnia sprzyja wykształcaniu przez drzewostany różnowiekowej wielogatunkowej oraz złożonej przestrzennie i wysokościowo struktury o wysokich walorach krajobrazowych.

Przy zachowaniu zapisów UPUL i właściwym nadzorze powinna zostać utrzymana równowaga funkcji ochronnej dla ciągłości i trwałości obszarów leśnych (wraz zachowaniem stosunków wodnych) jak i potrzeb właścicieli. Właściwa realizacja rębni złożonych dostosuje intensywność zabiegów hodowlanych do wymogów ochrony ciągłości i trwałości kompleksów. Do zadań nadzoru na terenach lasów osób fizycznych i wspólnot gruntowych będzie należało jak najlepsze spełnienie zapisów dokumentacji urządzeniowej – dostosowanie zabiegów do naturalnych faz rozwojowych drzewostanu, zróżnicowanie nawet w obrębie jednego drzewostanu, ograniczenie czynności odnowieniowych do pewnych stref w drzewostanie, wyznaczeniu granic transportu i rozpoczynaniu od nich prac odnowieniowych, a także prowadzeniu wszystkich cięć oraz zrywki w sposób zapewniający maksymalną ochronę istniejących odnowień i drzew stojących. Dla rębni złożonych możliwe jest zastosowanie różnych wariantów w zależności od występowania gatunków domieszkowych, konieczności osłonięcia młodszego pokolenia, zwarcia czy zdrowotności drzew. Ograniczenie pozyskania maksymalnie do 30% zapasu w przeciągu 10-ciolecia dodatkowo ogranicza możliwe potencjalne negatywne oddziaływanie – propagując pozostawianie drzew starszych, osłaniających. Rezultatem stosowania rębni IVD jest często urozmaicenie składu gatunkowego drzewostanów, co w perspektywie długoterminowej zwiększa różnorodność w drzewostanie, zwiększając jego stabilność i zdrowotność a także atrakcyjność dla zwierzyny.

Zgodnie z poradnikiem „Natura 2000 i inne wymagania europejskiej ochrony przyrody – NIEZBĘDNIK LEŚNIKA” nie stosowano rębni zupełnych – wyrąb całości d-stanu na całej powierzchni wydzielienia – a zaproponowano rębnie częściowe z wydłużonym okresem odnowienia oraz możliwością dopasowania odnowienia do siedliska oraz ograniczonym pozyskaniem.

Zgodnie z poradnikiem „Natura 2000 i inne wymagania europejskiej ochrony przyrody – NIEZBĘDNIK LEŚNIKA” nie stosowano rębni zupełnych – wyrąb całości d-stanu na całej powierzchni wydzielienia – a zaproponowano rębnie częściowe z wydłużonym okresem odnowienia oraz możliwością dopasowania odnowienia do siedliska oraz ograniczonym pozyskaniem.

W kontekście zachowania stabilności warunków mikrosiedlisk, zgodnie z zasadami dobrych praktyk leśnych, tworzone są strefy ekotonowe przy zbiornikach, jeziorach oraz rzekach w celu zachowania ciągłości siedlisk oraz warunków retencji i spływu, co pozytywnie oddziałuje na czystość rzek (ochrona przed nadmiernym dopływem biogenów ze spływu powierzchniowego) oraz stabilizację obszarów wodno-błotnych. Ponadto nie stosuje się wykonywania rębni w okolicach źródlisk, jezior, rzek. W tych miejscach wskazane jest pozostawienie stref ochronnych, tzw. "ekotonów" bez cięć. Zaleca się zachowanie stref ekotonu o szerokości ok. 30m (jedna wysokość drzewostanu). Informacje te znajdują się w dokumentacji urządzeniowej w rozdziale „ochrona przyrody”.

W obszarze Natury 2000 nie zaplanowano zabiegów, które zbyt negatywnie mogą wpłynąć na spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano Obszar. Usystematyzowanie gospodarki leśnej, ułatwić może kontrolowanie i nadzór nad lasami niepaństwowymi, zminimalizuje błędy w prowadzeniu gospodarki leśnej w obszarach chronionych oraz może zwiększyć świadomość użytkowników obszarów leśnych. W ramach zapisów ochrony przyrody w zaleca się pozostawianie grup starodrzewia oraz kęp ekologicznych. Zapisy planów mogą wspomóc utrwalenie ciągłości drzewostanów poprzez minimalizację złego gospodarowania obszarami leśnymi niepopartymi wiedzą czy niezgodnymi z Zasadami Hodowli Lasu, przewidującymi dla odpowiednich siedlisk

najlepszą metodę ich zachowania w dobrej formie. W celu należytego zachowania występujących na terenach leśnych chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów -zaleca się stosowanie dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, przejawiającej się m. in. przez:

~ Przeprowadzenie oględzin, przed przystąpieniem do prac leśnych w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych (uwzględnić należy gniazda, nory, dziuple, legowiska, tokowiska itp).

~ Prowadzenie prac z zakresu pozyskania drewna, w miarę możliwości, przy występowaniu pokrywy śnieżnej i zamarzniętej glebie.

Po przeanalizowaniu zaprojektowanych zabiegów gospodarczych w odniesieniu do celów oraz zadań ochronnych dla tego obszaru biorąc również pod uwagę znikomy udział powierzchniowy terenu objętego UPUL oraz rozkład planowanych zabiegów w czasie, a także średnią powierzchnię wydzielienia można uznać wpływ zabiegów jako neutralny.

Gospodarka leśna prowadzona jest na zasadzie działań mających na celu zachowanie stanowisk cennych gatunków owadów. W zakres tych czynności wchodzi między innymi pozostawianie drzew biocenotycznych, które nie są usuwane w ramach prac gospodarczych, jak też celowe działania nastawione na ochronę konkretnych gatunków lub ich grup. Wpływ na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze a związane ze środowiskiem wodnym (wydra, gatunki ryb, płazów czy owadów) będzie neutralny. Stosowanie zapisów ujętych w rozdziale ochrona przyrody UPUL zapewni odpowiedni stan żerowisk oraz miejsc lęgowych dla grup zwierząt będących celem ochrony w ramach tego obszaru, np. poprzez realizowanie zapisu nie wykonywania rębni zupełnych w okolicach źródeł, jezior, rzek. W opisie ogólnym, w rozdziale dotyczącym ochrony przyrody, zawarto wskazania dotyczące wykonywania zabiegów poza okresem rozrodczym i lęgowym, zawarto również informacje o dążeniu do pozostawiania naturalnie wydzielającego się martwego drewna w celu ochrony bioróżnorodności. Wspomaga to zachowanie siedlisk bytowania czy żerowania wspomnianych gatunków ptaków, ssaków czy nietoperzy.

Należy również mieć na uwadze iż powierzchnie, gdzie następuje rębnia, zapisy rębni zupełnej to również powierzchnie związane z koniecznością usuwania drzew pod liniami energetycznymi oraz uprzątnięcie powierzchni pohuraganowych.

4.3.2 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków

~ **specjalny obszar ochrony ptaków Ostoja Kozienicka** - Obowiązujący akt prawny: dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. 2007 nr 179 poz. 1275). Posiada Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie Posiada Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB140013.

Tabela 24 Gatunkami zidentyfikowane dla obszaru wg PZO

Kod i nazwa gatunku	Ogólna ocena
A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	C
A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i>	C
A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	B
A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias nigier</i>	C
A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	B
A231 Kraska <i>Coracias garrulus</i>	B
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	C
A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	C
A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	C
A099 Kobuz <i>Falco subbuteo</i>	C
A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	C

Kod i nazwa gatunku	Ogólna ocena
A233 Krętogłów Jynx torquilla	C
A338 Gąsiorek Lanius collur	C
A340 A340 Srokosz Lanius excubitor	C
A156 Rycyk Limosa limosa	C
A246 Lerka Lullula arborea	C
A199 Kropiatka Porzana porzana	C
A307 Jarzębka Sylvia nisoria	C
A165 Samotnik Tringa ochropus	C
A162 Krwawodziób Tringa totanus	C
A232 Dudek Upupa epops	C

Tabela 25 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLB140013 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Letnisko

Planowane zabiegi gospodarcze [ha]										
Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu N2000	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEW
		CW	CP	TW	TP					
219,24	5,88	0,00	3,07	19,93	83,25	0,00	71,23	31,92	3,34	0,58

Tabela 26 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLB140013 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Jastrzębia

Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu N2000	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]									
	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEW
		CW	CP	TW	TP					
524.85	13.58	1.23	20.13	92.14	301.20	0.00	48.14	20.40	24.95	3.06

Tabela 27 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLB140013 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Gózd

Pow. lasów [ha] objętych opracowaniem UPUL w zasięgu N2000	Planowane zabiegi gospodarcze [ha]									
	Odnów.	Czyszczenia		Trzebieże		Cięcia sanitarne	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu	DRZEW
		CW	CP	TW	TP					
272,88	3,80	0,05	1,77	44,99	119,65	0,00	59,71	38,58	3,32	1,00

Dla całego obszaru Natury 2000 nie stosowano zabiegów rębni zupełnych. Jedynie w przypadku d-stanu monogatunkowego na niewielkiej powierzchni zaproponowano rębnię IB **średnia powierzchni wydzielenia rębne go to 0,33 ha** – powierzchni ulegą dodatkowemu podziałowi ze względu na dodatkowe podziały działek należących do różnych właścicieli, którzy zabiegi wykonują w różnym czasie – co zmniejsza negatywne oddziaływania. Zastosowanie rębni IIA w drzewostanach sosnowych dotyczy przebudowy drzewostanów. Cięcia częściowe ulegają wtedy uproszczeniu i powinny być podejmowane w oparciu o potrzeby świetlne wprowadzanych podsadzeń (lub spontanicznych odnowień samosiewnych) gatunków docelowych. Rębnia częściowa wielkopowierzchniowa jest szczególnie potrzebna w przypadku drzewostanów, które ze względu na duże tempo zamierania muszą być szybko przebudowane. Zastosowanie rębni gniazdowej (IIIA) będzie skutkowało przebudową drzewostanów monogatunkowych, a także osłonięciem nowego pokolenia przed negatywnymi skutkami działań zewnętrznych np. wiatru. W przypadku zastosowania rębni stopniowej udoskonalonej (IVD) w odniesieniu do drzewostanów rębnych będzie ona korzystnie wpływać na krajobraz otoczenia. Zaproponowana rębnia sprzyja wykształcaniu przez drzewostany różnowiekowej wielogatunkowej oraz złożonej przestrzennie i wysokościowo struktury o wysokich walorach krajobrazowych.

W trakcie prac taksacyjnych nie zainwentaryzowano obecności lub śladów bytowania gatunków ptaków cennych przyrodniczo, mających szczególne znaczenie dla wspólnoty. Na podstawie analizy pozyskanych warstw z zasobów Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie stwierdzono występowanie stanowisk następujących gatunków cennych dla Wspólnoty na analizowanych wydzieleniach po za obszarami Natura 2000:

Tabela 28 Stanowska gatunków ptaków występujących w analizowanych wydzieleniach

Obręb ewidencyjny	Propozycja zabiegu	Kod*
Gmina Jastrzębia		
Jastrzębia 0006	TP, CP	251
Kozłów 0007		
Lewaszówka 0009		
Dąbrowa Kozłowska 0004	TP	404
Jastrzębia 0006		
Mąkosy Stare 0010	IVD, TP	220
Kozłów 0007		
Dąbrowa Kozłowska 0004		
Mąkosy Nowe 0011	TW, CP, TP	219
Dąbrowa Kozłowska 0004		
Kozłów 0007		
Jastrzębia 0006	TP, DRZEW	96
Kozłów 0007		
Dąbrowa Kozłowska 0004		
Wólka Lesiowska 0018	IVD	217
Kozłów 0007	AGROT	420
Jastrzębia 0006	TP	217
Mąkosy Nowe 0011	TP	442
Gmina Jedlnia Letnisko		
Siczki 0019	TP	404
Siczki 0019	IVD	172
Siczki 0019	IIA, TW, TP	251
Cudów 0003		
Maryno 0011		
Aleksandrów 0001	IIA, TW	219
Słupica 0018		
Cudów 0003		
Słupica 0018	IVD	217
Słupica 0018	TP	437
Słupica 0018	TW	177
Cudów 0003	TP	372
Maryno 0011	TP	153
Gmina Gózd		
Lipny	BZ	96
	TP	163

* Standard wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych

Podczas prac terenowych oraz na podstawie pozyskanych warstw z RDOS Warszawa nie odnaleziono gniazd gatunków ptaków mających szczególne znaczenie dla wspólnoty.

Wszelkie działania gospodarcze ujęte w projektach UPUL mają na celu zachowanie i odtworzenie lasów w możliwie jak najlepszym stanie, utrzymanie istnienia i dobrej kondycji drzewostanów, co sprzyja utrzymaniu populacji ptaków związanych z lasami w stanie niezmienionym. Zaplanowane w poszczególnych pododdziałach zabiegi trzebieżowe oraz rębnie będą miały niewielki wpływ na ptaki związane z lasem, podobnie jak zdarzenia losowe. W projektach UPUL nie wyznacza się do usunięcia drzew dziuplastych, wręcz przeciwnie - w części zaleca się ich pozostawienie.

Prowadzona zrównoważona gospodarka leśna na podstawie obowiązującego UPUL stwarza odpowiednie warunki do zachowania i odtworzenia siedlisk życia ptaków. Jednocześnie nie jest możliwe prowadzenie gospodarki leśnej na ograniczonej powierzchni (np. w jednym wyłączeniu) w sposób zapewniający optymalne warunki dla życia, rozrodu i stworzenia bazy żerowej dla wszystkich gatunków ptaków w tym samym czasie. W każdym ekosystemie występują nisze, które zapełniane są różnymi gatunkami. I tak biotop życia i rozrodu jednego gatunku jest nieodpowiedni dla drugiego, a dla kolejnego stanowi bazę żerową. Wszystkie zabiegi gospodarcze wykonane zgodnie z zapisami w projektach UPUL stwarzają mozaikę krajobrazu leśnego z różnymi fazami rozwojowymi drzewostanu. Biorąc pod uwagę różnorodność zabiegów zaplanowanych w projektach UPUL oraz ich charakter i zasięg działania, stwierdza się, iż wpływ na ptaki będzie neutralny.

W zasadzie niemożliwym jest przeanalizowanie wystąpienia potencjalnych miejsc gniazdowania dla gatunków bezpośrednio, czy też pośrednio związanych ze środowiskiem leśnym. Domniemywać jedynie można, przy założeniu, że nie wystąpią na omawianym terenie niespodziewane katastrofy ekologiczne (huraganowe wiatry, śniegi, przymrozki, gradacje owadów itd.), iż struktura drzewostanów nie ulegnie większym zmianom, nastąpi przesunięcie klas wieku, a w miejscach gdzie zaplanowano rębnie w przeciągu 10-lecia zmniejszy się ilość starych drzew. Biorąc jednak pod uwagę fakt stosunkowo niewielkiej powierzchni gruntów ujętych w projektach UPUL, średnią powierzchnię wydzielania, ilość kompleksów, a także bezpośrednie sąsiedztwo dużych kompleksów leśnych w zarządzie nadleśnictw, przyjąć należy, że to właśnie sąsiadujące tereny staną się dużo bardziej atrakcyjne pod wieloma względami jako miejsca gniazdowania, pobytu dla gatunków ptaków związanych ze środowiskiem leśnym.

UPUL nie zajmuje się prowadzeniem działań gospodarczych na terenach wodnoblotnych. Ze względu na ten fakt analiza wpływu UPUL na ptaki związane wyłącznie z siedliskami wodno-błotnymi wskazuje na brak takiego oddziaływania.

Uproszczony Plan Urządzenia Lasu nie zajmuje się planowaniem zabiegów gospodarczych na gruntach nieleśnych tworzących użytki rolne. Ze względu na ten fakt projekty UPUL na ptaki związane wyłącznie z siedliskami łąk i pól wskazuje na brak takiego oddziaływania.

W analizowanych gminach na podstawie pozyskanych warstw stwierdzono siedliska ptaków cennych dla Wspólnoty. Dokumentacja urzędniowa zawiera szereg wytycznych dobrych praktyk związanych z czynną ochroną ptaków zgodnie z zachowaniem zasady zapobiegania i przestrogi. Zgodnie z wytycznymi odnośnie zarządzania obszarami występowania ptaków chronionych w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych i sanitarnych zaleca się pozostawianie drzew biocenotycznych oraz pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Zaprojektowane zabiegi pod warunkiem spełnienia obostrzeń w zakresie terminu ich wykonania **t.j. poza okresem lęgowym**, nie wpłyną negatywnie na życie i funkcjonowanie chronionych w strefie ptaków. Charakter zabiegów nie wpłynie również w istotny sposób na zmianę krajobrazu w najbliższym otoczeniu gniazd. W uproszczonych planach urządzenia lasu zawarto zalecenie o dążeniu do pozostawienia martwego drewna, wydzielającego się naturalnie, w ilości co najmniej 5% miąższości drzewostanu, ze względu na ochronę miejsc lęgowych ptaków, a także zapewnienie miejsc bytowania popielicowatych, nietoperzy oraz płazów i gadów. Zgodnie z dobrymi praktykami zawartymi w Zasadach hodowli lasu, przy wykonaniu rębni na powierzchni powyżej 1 ha zaleca się projektowanie kęp ekologicznych w formie biogrup do naturalnego rozpadu, stanowiących min. 5% powierzchni manipulacyjnej. Ponadto nie stosuje się wykonywania rębni w okolicach źródeł, jezior, rzek. W tych miejscach wskazane jest pozostawienie stref ochronnych, tzw. "ekotonów" bez cięć. Zaleca się zachowanie stref ekotonu o szerokości ok.

30m (jedna wysokość drzewostanu). Ochrona ptaków, zwłaszcza tych grup, które stale związane są z gruntami leśnymi podobnie jak w przypadku ssaków będzie polegać na kontroli powierzchni roboczej **przed rozpoczęciem prac pod kątem obecności ptaków należy zwracać szczególną uwagę na drzewa dziuplaste z gniazdami, ponadto pozostawianie drzew dziuplastych martwych oraz obumierających w lesie powinno zapewnić ochronę tej grupie zwierząt, tak jak i prowadzenie prac poza okresami lęgowymi paków**. Należy pamiętać, iż planowane działania gospodarcze podlegają ograniczeniu poprzez szereg wytycznych i zasad sprzyjających pozostawianiu siedlisk stanowiących ich potencjalne miejsca bytowania. Technologia prac w leśnictwie powoduje, że są one wykonywane w różnych okresach czasu. Przede wszystkim należy przestrzegać terminów wykonywania cięć, ograniczając je do miesięcy poza okresem lęgowym ptaków w zależności od gatunku, zapewniając zachowanie potencjalnych populacji ptaków na danym terenie.

Dokumentacja urzędniowa zawiera szereg wytycznych dobrych praktyk związanych z czynną ochroną ptaków. Jako główne działania ochronne wymieniane są te mające na celu utrzymanie aktualnej mozaiki biotopowej oraz siedlisk gatunków, właściwego stanu siedlisk lęgowych i żerowiskowych, ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych i zahamowanie ich zarastania. Większość celów działań ochronnych skupia się na obszarze lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie i dotyczy terenów poza drzewostanami. Dla wszystkich chronionych gatunków celem jest utrzymanie warunków bytowania i ochrony. Dokumentacja urzędniowa nie przewiduje zalesień na obszarach łąk czy pastwisk, na pozostałych obszarach jej zapisy przyczynią się do utrzymania siedlisk oraz mozaiki biotopowej w trwałej formie, nie kolidując w przyszłości z działaniami ochronnymi.

Z punktu widzenia ochrony terenu lęgów ptaków, prace na omawianym obszarze należy prowadzić okresie zimowym, stosownie do zawartych w UPUL zapisów, w rozdziale ochrona przyrody. Zaobserwowane na omawianym terenie gniazda dużych drapieżników czarnego niezwłocznie zgłosić do odpowiednich służb, a teren wyłączyć z użytkowania.

Dla gatunków występujących na (związanych z obszarami leśnymi) obszarach leśnych najczęściej wymienianymi zadaniami ochronnymi, związanymi z drzewostanami czy gospodarką leśną są:

- pozostawienie w ramach każdej rębni, na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni starodrzewu (drzewostanu macierzystego);
- pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, na obszarach w użytkowaniu rębnym takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych;

W uproszczonych planach urządzenia lasu wprowadzono zapisy o dążeniu do pozostawienia martwego drewna, wydzielającego się naturalnie, w ilości co najmniej 5% miąższności drzewostanu, ze względu na ochronę miejsc lęgowych ptaków, a także zapewnienie miejsc bytowania gatunków ptaków oraz innych zwierząt związanych z lasem poprzez bazę bytową lub pokarmową.

Zapisy dotyczące dobrych praktyk (Zasady Hodowli Lasu), przy wykonaniu rębni na powierzchni powyżej 1 ha zalecają projektowanie kęp ekologicznych w formie biogrup do naturalnego rozpadu, stanowiących min. 5% powierzchni manipulacyjnej oraz niestosowania rębni w okolicach źródeł, jezior, rzek. Ochrona ptaków, zwłaszcza tych grup, które stale związane są z gruntami leśnymi podobnie jak w przypadku ssaków będzie polegać na kontroli powierzchni roboczej przed rozpoczęciem prac pod kątem obecności ptaków należy zwracać szczególną uwagę na drzewa dziuplaste z gniazdami, ponadto pozostawianie drzew dziuplastych martwych oraz obumierających w lesie powinno zapewnić ochronę tej grupie zwierząt, tak jak i prowadzenie prac poza okresami lęgowymi paków. Należy pamiętać, iż planowane działania gospodarcze podlegają ograniczeniu poprzez szereg wytycznych i zasad sprzyjających pozostawianiu siedlisk stanowiących ich potencjalne miejsca bytowania. Technologia prac w leśnictwie powoduje, że są one wykonywane w różnych okresach czasu. Przede wszystkim należy przestrzegać terminów wykonywania cięć, ograniczając je do miesięcy poza okresem lęgowym ptaków w zależności od gatunku, zapewniając zachowanie potencjalnych populacji ptaków na danym terenie.

Ponadto w ramach zapisów ochrony przyrody w zaleca się pozostawianie grup starodrzewia oraz kęp ekologicznych. Zapisy planów mogą wspomóc utrwalenie ciągłości drzewostanów poprzez minimalizację złego gospodarowania obszarami leśnymi niepopartymi wiedzą czy niezgodnymi z Zasadami Hodowli Lasu, przewidującymi dla odpowiednich siedlisk najlepszą metodę ich zachowania w dobrej formie.

Dokumentacja urzędzeniowa zawiera zapisy dotyczące dobrej praktyki leśnej przejawiającej się np. poprzez niestosowanie rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior, rzek – co zminimalizuje oddziaływanie na siedliska na obszarach podmokłych czy wzdłuż rzek, będące cennymi siedliskami przyrodniczymi (np. siedlisko 91E0).

Zachowanie siedlisk bytowania gatunków ptaków (oraz innych zwierząt) powinno utrzymać się na dobrym poziomie **pod warunkiem stosowania zapisów upul**, powierzchnie manipulacyjne wydzieleń dzielą się dodatkowo na powierzchnię działek co w połączeniu z rozdrobnieniem własnościowym powoduje rozkład planowanych zabiegów w okresie obowiązywania dokumentacji – brak wielkopowierzchniowych działań oraz przypisane dla drzewostanów zabiegi z ograniczonym pozyskaniem w ciągu dziesięciolecia, powinny zapewnić zachowanie siedlisk w stanie wystarczającym dla neutralnego oddziaływania na ptaki chronione. Zastosowanie zapisów dot. dobrych praktyk leśnych w połączeniu z działaniami monitoringu gatunków z populacji lęgowych może przynieść pozytywny efekt ekologiczny. W przypadkach newralgicznych, zastosowano dodatkowe ograniczenia, co jak wspomniano wcześniej powinno zniwelować negatywne oddziaływanie

Zapisy dokumentacji urzędzeniowej opierają się na zrównoważonej gospodarce leśnej zgodnie z dobrą praktyką polegającą na zwróceniu uwagi na wiele czynników. Usystematyzowanie gospodarki leśnej w dokumentach Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu, a także ich wyłożenie do publicznego wglądu umożliwia spełnienie funkcji informacyjnej wśród właścicieli lasów co zwiększa świadomość stosowania zaleceń zgodnych z dobrą praktyką, która sprzyja zachowaniu funkcji ekologicznych i ochrony przyrody.

Zgodnie z zapisami zawartymi w UPUL należy dążyć do pozostawienia martwego drewna, wydzielającego się naturalnie, ze względu na ochronę miejsc lęgowych ptaków, a także zapewnienie miejsc bytowania popielicowatych, nietoperzy oraz płazów i gadów.

Ze względu na ochronę miejsc lęgowych ptaków, w uzasadnionych przypadkach zaleca się pozostawianie drzew dziuplastych (martwych i żywych). Zgodnie z dobrymi praktykami zawartymi w Zasadach hodowli lasu, przy wykonaniu każdej formy rębni (przy powierzchni zrębu większej niż 1 ha) zaleca się projektowanie kęp ekologicznych w formie biogrup, stanowiących min. 5% powierzchni manipulacyjnej. Ponadto nie stosuje się wykonywania rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior, rzek. W tych miejscach wskazane jest pozostawienie (bez cięć) stref ochronnych, tzw. "ekotonów" o szerokości ok. 30m (jedna wysokość drzewostanu).

W celu należytego zachowania występujących na terenach leśnych chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów -zaleca się stosowanie dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, przejawiającej się m. in. przez:

~ Przeprowadzenie oględzin, przed przystąpieniem do prac leśnych w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych (uwzględnić należy gniazda, nory, dziuple, legowiska, tokowiska itp).

~ Prowadzenie prac z zakresu pozyskania drewna, w miarę możliwości, przy występowaniu pokrywy śnieżnej i zamarzniętej glebie.

Negatywne oddziaływanie na formy ochrony przyrody mogą wystąpić w przypadku nieprzestrzegania zapisów planów, gdy gospodarka leśna niepoparta będzie odpowiednią wiedzą.

Wpływ na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze a związane ze środowiskiem wodnym(wydra, gatunki ryb, płazów czy owadów) będzie neutralny. Stosowanie zapisów ujętych w rozdziale ochrona przyrody UPUL zapewni odpowiedni stan żerowisk oraz miejsc lęgowych dla grup zwierząt będących celem ochrony w ramach tego obszaru, np. poprzez realizowanie zapisu nie wykonywania rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior, rzek.

Wpływ zabiegów na populacje gatunków bytujących w obszarach związanych z siedliskami drzewostanowymi – nietoperze, bóbr, wilk, ryś – powinien pozostać neutralny w związku z brakiem w obrębie obszaru wydzieleń

stwierdzonego występowania tych gatunków. W przypadku dobrej praktyki leśnej stosowanej w dokumentacji urzędniowej nie stosuje się wykonywania rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior i rzek, pozostawiane są kępy starodrzewów oraz – co pozwoli na zachowanie obszarów bytowania gatunków związanych z terenami kompleksów leśnych w pobliżu rzek i cieków, które często stanowią korytarze komunikacyjne. Ponadto każdorazowo przed rozpoczęciem prac należy przeprowadzić lustrację terenu pod kątem obecności chronionych gatunków zwierząt. Z punktu widzenia ochrony terenu lęgów ptaków, prace na omawianym obszarze należy prowadzić w okresie zimowym, stosownie do zawartych w UPUL zapisów, w rozdziale ochrona przyrody. Zaobserwowane na omawianym terenie gniazda dużych drapieżników niezwłocznie zgłosić do odpowiednich służb, a teren wyłączyć z użytkowania.

Po przeanalizowaniu zaprojektowanych zabiegów gospodarczych w odniesieniu do celów oraz zadań ochronnych dla tego obszaru oraz rozkład planowanych zabiegów w czasie, a także średnią powierzchnię wydzielenia można uznać wpływ zabiegów jako neutralny.

Ponadto w UPUL nie zaplanowano zabiegów mogących naruszyć integralność obszarów Natura 2000. Prowadzenie zapisów dokumentacji nie zaburzy spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano obszary Natura 2000.

Usystematyzowanie gospodarki leśnej, ułatwić może kontrolowanie i nadzór nad lasami niepaństwowymi, zminimalizuje błędy w prowadzeniu gospodarki leśnej w obszarach chronionych oraz może zwiększyć świadomość użytkowników obszarów leśnych. Negatywne skutki może odnieść brak wykonania zapisów zawartych w dokumentacji urzędniowej.

Oddziaływanie na siedliska i gatunki w obszarze:

Tabela 29 Charakterystyka siedlisk cennych w Obszarach Natury 2000 oraz przewidywane oddziaływanie UPUL na siedliska będące celem ochrony

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego	Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego (na podstawie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzieleniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na stan zachowania siedliska oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w urządzanym obiekcie
NIELEŚNE SIEDLISKA					
1	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiskowymi	Suche wydmy śródlądowe w początkowych stadiach sukcesji porośnięte kępami niskich traw, głównie szczotliczy siwej <i>Corynephorus canescens</i> , turzycy piskowej <i>Carex arenaria</i> , i porostami z rodzajów chrobotek <i>Cladonia</i> i płucnica <i>Cetraria</i> . Charakteryzują się ubogą glebą, małą ilością wody i ekstremalnymi warunkami życia dla roślin. Roślinność muraw chroni wydmy przed degradującym wpływem wiatru. Wydmy śródlądowe mogą być wynikiem wpływu działalności człowieka na ekosystem, często są spotykane np. na poligonach. Ochrona tego siedliska polega na hamowaniu naturalnej sukcesji i powstrzymaniu odnawiania się na nim sosny i jałowca.	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko.
2	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i>	Naturalne jeziora i stałe niewielkie zbiorniki wodne oraz odcięte fragmenty koryt rzecznych z wolno płynącymi w toni wodnej makrofytami (<i>Potamion</i> częściowo <i>Nymphaeion</i>), makrofytami zakorzenionymi w dnie oraz o liściach pływających (część <i>Nymphaeion</i>), a także prymitywnymi skupieniami drobnych roślin pływających po powierzchni wody (<i>Lemnetea</i>).	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko.
3	6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	Niżowe murawy bliźniczkowe zajmują tereny po borach bagiennych, wilgotnych, świeżych i mieszanych, spotykane są w sąsiedztwie torfowisk wysokich i piaszczystych wniesień. Ich gleby charakteryzują się silnym zakwaszeniem i wyjąłowieniem, bywają podtapiane. Zagrożeniem dla nich są zmiany poziomu wód gruntowych, wzrost żyzności gleb i zarastanie.	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego	Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego (na podstawie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzielaniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na stan zachowania siedliska oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w urządzanym obiekcie
4	6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Bogate w gatunki, wilgotne lub okresowo suche łąki z udziałem trzęślicy modrej <i>Molinia caerulea</i> , rozwijające się na glebach organogenicznych i mineralnych, od silnie zakwaszonych do zasadowych i o zmiennym poziomie wody gruntowej. Łąki te są zróżnicowane florystycznie i należą do najcenniejszych półnaturalnych zbiorowisk Polski i Europy Środkowej, mających ważne znaczenie w zachowaniu bioróżnorodności. Szczególnie cenne są zbiorowiska rozwijające się na siedliskach węglanowych o odczynie obojętnym do zasadowego.	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko.
5	6430 ziolorośla górskie;	Okrajkowe zbiorowiska ziół i pnączy przy ciekach wodnych, jeziorach, stawach na niżu z eutroficznymi bylinami w sąsiedztwie łęgów, olsów i szuwarów, z dużym udziałem roślin nitrofilnych. Występują na glebach żyznych, także zalewanych. Tworzą wielowarstwowe zbiorowiska, jednak często zagrażają im rośliny ekspansywne i inwazyjne. Obserwuje się wycofywanie tego siedliska z terenów nadrzecznych, szkodzi im także intensywna produkcja rolna i regulacja koryt mniejszych rzek.	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko.
6	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Antropogeniczne, niżowe i górskie, wysokoproduktywne, bogate florystycznie łąki świeże, użytkowane kośnie. Ochrona tych siedlisk polega na: • zachowaniu różnorodności florystycznej łąk świeżych w wyniku stosowania dotychczasowych (ekstensywnych) form gospodarowania, • odtwarzaniu zniszczonych łąk poprzez powrót do tradycyjnych metod gospodarowania, • konserwacji zbiorowisk łąk świeżych polegającej na koszeniu i umiarkowanym ich nawożeniu.	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko.
7	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	Torfowiska wysokie w sensie ekologicznym należą do siedlisk skrajnych: cechuje je stałe wysokie uwilgocenie, silnie kwaśny odczyn (pH 3,5 – 4,5), wyjątkowo niska trofia. Siedlisko wybitnie wrażliwe na zmiany warunków wodnych, troficznych, deptanie, zalesianie, pozyskiwanie torfu.	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego	Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego (na podstawie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzielaniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na stan zachowania siedliska oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w urządzanym obiekcie
8	7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	Torfowiska wysokie w sensie ekologicznym należą do siedlisk skrajnych: cechuje je stałe wysokie uwilgocenie, silnie kwaśny odczyn (pH 3,5 – 4,5), wyjątkowo niska trofia. Siedlisko wybitnie wrażliwe na zmiany warunków wodnych, troficznych, deptanie, zalesianie, pozyskiwanie torfu. Na tego typu siedliskach nastąpiło zakłócenie naturalnej hydrologii złoza torfowego, prowadząc do powierzchniowego wysuszenia torfu oraz zmiany składu gatunkowego lub utraty gatunków. Hydrologiczne właściwości można przywrócić po zastosowaniu odpowiednich zabiegów. Regeneracja polega na ponownym wykształceniu się tej warstwy lub przywróceniu jej pełnego funkcjonowania. Poziom wody na takich torfowiskach jest obniżony w stosunku do naturalnego o około 20–50 cm, wykazuje większe amplitudy w cyklu rocznym, a zwierciadło wody układa się niezależnie w każdej z części złoza oddzielonej od reszty rowem odwadniającym. Taki wtórny układ hydrologiczny powoduje, że w granicach całego złoza torfowego, w zależności od głębokości i zagęszczenia rowów odwadniających, dawny, najczęściej koncentryczny układ roślinności na wierzchołkach kopuły, jej zboczach i okraju zostaje zaburzony, a powstaje nowy układ przestrzenny fitocenozy.	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko. Ochrona na podstawie innych zapisów i porozumień, brak powierzchni do zalesienia w UPUL.
9	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria/Caricetea)	Mają cechy pośrednie między typowymi torfowiskami niskimi a torfowiskami wysokimi. Rozwijają się wszędzie tam, gdzie wskutek zaawansowania procesu akumulacji torfu nastąpiła częściowa izolacja powierzchni torfowiska od wpływu wód minerotroficznych i w bilansie wodnym torfowiska istotne i coraz większe znaczenie mają wody pochodzenia atmosferycznego. Docierające jeszcze do powierzchni torfowiska wody minerotroficzne są słabo ruchliwe lub stagnują. Siedlisko wybitnie wrażliwe na zmiany stosunków wodnych i troficznych, zanieczyszczenia chemiczne, zmiany odczynu, wydeptywanie.	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko. Ochrona na podstawie innych zapisów i porozumień, brak powierzchni do zalesienia w UPUL.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego	Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego (na podstawie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzielaniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na stan zachowania siedliska oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w zarządzanym obiekcie
10	7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion	Siedlisko ma charakter naturalny lub półnaturalny i stanowi jeden z elementów kompleksu przestrzennego na torfowiska wysokich i wilgotnych wrzosowiska. Roślinność buduje bardzo niewielką liczbę gatunków, rosnących z reguły w niewielkim zwarcu, znaczna ich część jest słaba konkurencyjnie. Wymaga do rozwoju przestrzeni wolnej od innych roślin	brak	brak	Siedlisko nieleśne, nie podlega opracowaniu uproszczonych planów urządzenia lasu. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko. Ochrona na podstawie innych zapisów i porozumień, brak powierzchni do zalesienia w UPUL.
SIEDLISKA LEŚNE					
11	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio – Carpinetum</i> , <i>Tilio – Carpinetum</i>)	Lasy dębowo – grabowe charakterystyczne dla nizin środkowoeuropejskich, w regionach wschodnich z domieszka świerka. Sosna występuje tu w wyniku antropopresji. Siedlisko spotykane na glebach rdzawych, płowych, brunatnych a także glejowych. Ze względu na szeroką amplitudę środowiskową obserwuje się duże zróżnicowanie grądów, widoczna jest także aspektowość w ciągu sezonu wegetacyjnego. W wielowarstwowym drzewostanie dominuje grab i dąb, zdarzają się lokalnie domieszki klonu, lipy, wiązu, olszy czy buka. Pośród warstwy krzewów dominuje leszczyna, trzmielina, głóg, jarzab, dereń świda. Skład gatunkowy bogatego runa zależy od trofii i wilgotności zajmowanego obszaru. Zdarzają się w nim gatunki łąkowe czy też typowe dla borów i kwaśnych dąbrów. Niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna może prowadzić do degradacji siedliska, zwłaszcza zmiana składu gatunkowego. Przy braku ingerencji ludzkiej grądy ulegają samoistnemu unaturalnieniu, tworząc ostoje dla wielu rzadkich gatunków flory i fauny.	Brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego	Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego (na podstawie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzieleniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na stan zachowania siedliska oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w urządzanym obiekcie
12	91D0 Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino)	Bory i lasy bagienne występują w regionach o bardzo zróżnicowanym wieku i genezie krajobrazu, geologii i geomorfologii, w miejscach odmiennych pod względem topograficznym, a także reżimu wodnego i troficznego. Każdy z podtypów charakteryzuje swoisty zestaw cech środowiskowych. Brzezina bagienna występuje na wschodnich krańcach swego geograficznego zasięgu i ograniczona jest do północno-zachodniej części niżu. Wykształca się na dość płytkich, mezotroficznym, kwaśnych torfach przejściowych, w bezodpływowych nieckach gliniasto-piaszczystej moreny dennej. Zajmuje całą powierzchnię obniżeń lub stref obrzeży torfowisk wysokich. Siedlisko wrażliwe na zmianę reżimu wód oraz naruszenie warstwy powierzchniowej. Podstawą wszystkich działań ochronnych jest zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska. Zaleca się generalne wyłączenie najlepiej zachowanych fragmentów borów bagiennych z gospodarki leśnej i objęcie prawną ochroną.	Brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko. W obrębie gruntów objętych opracowaniem UPUL nie zlokalizowano siedliska.
13	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje nadrzeczne lasy: olszynki olszy szarej, olszowe, jesionowe, wierzby białej i kruchej oraz topoli białej i czarnej. Występują one w całej Polsce, przy czym miejscami są reprezentowane przez rozmaite podtypy. Wymienione lasy wykształcają się na glebach zalewanych wodami rzecznyymi, o wysokim poziomie wód gruntowych, głównie klasyfikowanych jako pobagienne lub napływowe aluwialne. Zgodnie z definicją należy tu kilka istotnie różniących się podtypów drzewostanów, a mianowicie od jesionowo- olszowych na obszarach źródlisk i związanych z nimi cieków, przez olszowe w dolinach szybko płynących rzek, olszyny nad wolno płynącymi strumieniami, Gorskie olszynki olszy szarej, po nadbrzeżne lasy wierzbowe i topolowe nad dużymi rzekami.	Brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na siedlisko w związku z zastosowanymi ograniczeniami gospodarki leśnej. Wprowadzono ograniczenia pozyskania i rodzajów zabiegów zgodnie z wytycznymi polecanymi dla siedliska, zachowania go w dobrej formie i odtwarzania do formy najbardziej naturalnej.
14	91T0 Śródładowy bór chrobotkowy	Bór chrobotkowy występuje na skrajnie ubogich i suchych siedliskach leśnych obszarów nizinnych i wyżynnych całej Polski. Zajmuje na ogół niewielkie powierzchnie. Cechą charakterystyczną jest gatunkowe ubóstwo drzewostanu, niska bonitacja i jakość techniczna. Pojedynczą domieszkę stanowi jedynie brzoza brodawkowata Betulapendula. W ubogiej warstwie krzewów występuje zwykle tylko podrost sosny oraz jałowiec pospolity, posiada obficie wykształconą warstwę porostowo-mszystą, nadającą mu szary kolor. Skuteczne metody ochrony nie zostały dotychczas opracowane.	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko. W obrębie gruntów objętych opracowaniem UPUL nie zlokalizowano siedliska.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego	Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego (na podstawie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzielaniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na stan zachowania siedliska oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w zarządzanym obiekcie
15	91F0 Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe	Dla siedliska łęgów dębowo – wiązowo – jesionowych charakterystyczne jest okresowe zalewanie przez rzeki i wody powierzchniowe. Wykształca się na glebach żyznych, preferuje mady rzeczne i czarne ziemie. W drzewostanie dominuje dąb z domieszką jesionu i wiązu. W runie spotykane są głównie gatunki lasowe, bez udziału bagiennych. Postępuje gładowanie runa łęgów i ekspansja grabu w podroście. Ze względu na specyficzne warunki występowania, nie są to lasy często widywane w krajobrazie. Zagrożeniem są dla nich postępujące melioracje, regulacje cieków wodnych i budowa wałów przeciwpowodziowych w korytach dużych rzek.. Zadania ochronne powinny uwzględniać zachowanie możliwości zalewania terenu z porośniętego łęgiem, jest to konieczne dla przetrwania tej formacji roślinnej.	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko. W obrębie gruntów objętych opracowaniem UPUL nie zlokalizowano siedliska.
16	91I0 Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti - petraeae)	Znane jako jedno z najbogatszych florystycznie siedlisk, ciepłolubne dąbrowy są spotykane w pasie centralnej Polski i na wschodzie. Są uznawane za ostoje bioróżnorodności. Zajmują one jednak niewielkie, w dodatku rozproszone powierzchnie. W podłożu dominują piaski z domieszką gliny, często na zboczach dolin gleby brunatne, płowe i rędziny z udziałem węgla wapnia. Luźny drzewostan tworzą dęby szypułkowy i bezszypułkowy, brzoza brodawkowata, lipa, topola, miejscami także sosna zwyczajna. Rzadko spotyka się warstwę krzewów. W bujnym i wyjątkowo bogatym runie można znaleźć gatunki z lasów mieszanych, łąk, czy muraw kserotermicznych. Głównym zagrożeniem dla świetlistych dąbrów jest wprowadzanie na ich miejsce sosny, gładowanie i zaprzestanie wypasu w lesie, co prowadzi do zacinienia runa i eliminacji gatunków światłolubnych – odnawianie się dąbrów jest procesem bardzo powolnym. Znana są także odmiana podgórska z jarzębem brekinia oraz odmiana z dębem omszonym.	Brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko. W obrębie gruntów objętych opracowaniem UPUL nie zlokalizowano siedliska.
17	91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	Siedlisko spotykane głównie w Górach Świętokrzyskich i na Podkarpaciu, ma charakter endemiczny. Dominuje w nim jodła z domieszkami świerka, sosny, buka, tworząc cieniste bory z kruszyną i jarzębiną w podszyści. Podłoże jest zazwyczaj dość wilgotnie, jednak ubogie w składniki pokarmowe. W runie można znaleźć gatunki borowe, buczynowe jak i grądowe; szczawik zajęczy, borówka, konwalijka dwulistna, widłak jałowcowaty. Charakterystyczna jest bogata warstwa mchów. Groźne dla zespołu boru jodłowego są gradacje szkodników jodli, zanieczyszczenie środowiska, susze i nadmierna eksploatacja. Należy unikać rozluźnienia drzewostanu, aby nie narażać go na szkody od wiatru i śniegu, co w przeszłości powodowało regresję tego siedliska. Odnowienie naturalne w większości przypadków zapewnia trwałość zespołu i jego dalszą ekspansję	Brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasu na siedlisko. W obrębie gruntów objętych opracowaniem UPUL nie zlokalizowano siedliska.

W trakcie prac terenowych nie odnotowano bytowania/ obecności gatunków chronionych.

Tabela 30 Charakterystyka gatunków roślin, ssaków, ryb i skorupiaków, płazów i owadów cennych w Obszarach oraz przewidywane oddziaływanie UPUL na gatunki w obszarach Natura 2000

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego	Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego (na podstawie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzieleniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na stan zachowania siedliska oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w urządzanym obiekcie
ROŚLINY					
1	1477 Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	W Polsce w stanie dzikim jest rzadka i jej ilość zmniejsza się w ostatnich latach. Występuje tylko na niżu i w pasie wyżyn, dawniej było kilka jej stanowisk w Pieninach i Rogożniku na Podhalu, ale wyginęła na tych stanowiskach.	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
BEZKRĘGOWCE					
2	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Motyl dzienny. Związany ze środowiskami wilgotnych łąk i torfowisk niskich oraz siedliskami okrajkowymi w dolinach rzek. Preferuje tereny nadwodne i obrzeża rowów melioracyjnych. W ostatnich latach coraz częściej obserwowany w środowiskach suchszych. Pewnym zagrożeniem może być melioracja i osuszanie wilgotnych łąk. 6430, 6410, 7230, 91E0	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL. Wpływ na gatunek powinien pozostać neutralny ze względu na zapisy UPUL dot. martwego drewna oraz cennych starodrzewów.
3	4038 Czerwończyk fioletek	Gatunek występuje na terenach podmokłych, najczęściej są to wilgotne łąki w dolinach rzek oraz torfowiska niskie. Niekiedy arealy występowania są bardzo małe i wynoszą kilkadziesiąt m ² . Zagrożeniem dla gatunku jest intensywne użytkowanie wilgotnych łąk, które eliminuje roślinę pokarmową, a także sukcesja roślinności krzewiastej, głównie zarośli wierzbowych z dominacją wierzby szarej. 6430	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
4	6177 modraszek telejus	Środowiskiem życia modraszka telejusa są przede wszystkim wilgotniejsze typy łąk trzęślicowych, w tym płaty łąk olszewnikowo. Gatunek zasiedla też często podobne do łąk trzęślicowych, rozwijające się w dolinach dużych rzek łąki selemicowe. Ponadto możliwe jest jego występowanie w ziółoroślach[50]. Występuje też na wilgotnych łąkach, w tym łąkach kaczeńcowych ze związku. Wymienione typy łąk, będące ostojami modraszka telejusa, zwykle położone są w pradolinach i dolinach rzecznych, na podłożu torfowym lub w sąsiedztwie torfowisk niskich czy nawet torfowisk węglanowych. Telejus może zajmować również suchsze środowiska, na przykład łąki świeże z rzędu, w tym ekstensywnie użytkowane płaty łąk rajgrasowych oraz górskie łąki konietlicowe.	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
5	1014 Poczwarówka zwężona	Występuje wśród roślinności trawiastej i mchów na pograniczu wilgotnych łąk. Zagrożony przez degradację zajmowanych siedlisk, zmiany warunków hydrologicznych siedliska, a zwłaszcza jego osuszaniem. Niebezpieczne są również zanieczyszczenia prowadzące do eutrofizacji terenów podmokłych, czego skutkiem może być zacienianie i zarastanie stanowiska. 3150, 6410, 7230, P24	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.

6	1016 Poczwarówka jajowata	Gatunek związany z rzadkimi siedliskami: podmokłymi łąkami, turzycowiskami, bagnami i torfowiskami. Zagrożenia to obniżenie poziomu wód, zarastanie terenów podmokłych. Nie występuje na terenach koszonych i intensywnie wypasanych. 3150, 3270, 7210, 7230, P24	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
7	1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Warunkiem koniecznym jest obecność starych, próchniejących drzew w otoczeniu lasu. Główne zagrożenia wynikają z nie pozostawiania starych, grubych, zamierających lub próchniejących drzew o charakterze drzew biocenotycznych. Brak takich drzew na większej przestrzeni doprowadzić może do izolacji i wyginięcia populacji. 9190, 91F0, 9110	Brak - Możliwe potencjalne występowanie	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL. Wpływ na gatunek powinien pozostać neutralny ze względu na zapisy UPUL dot. martwego drewna oraz cennych starodrzewów.
8	1086 Zgniotek cynobrowy	Gatunek leśny, występujący na nizinach i w niższych położeniach górskich. Rozwija się na stojących lub leżących drzewach albo ich fragmentach. Zasadlane drzewa muszą być martwe lub w ostatnim stadium rozkładu. Preferuje drzewa stare o grubej średnicy pnia. Zagrożenia to konkurencja ze strony <i>Dendrophagus crenatus</i> i <i>Hololepta plana</i> , usuwanie drzew martwych i zamierających w lesie. 91	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
9	4056 Zatoczek łąmliwy	Zamieszkuje drobne zbiorniki wody stojącej z czystą wodą i gęstą roślinnością – wypłycone stawy, zabagnienia, rowy melioracyjne i torfianki. Głównym zagrożeniem dla zatoczka wydaje się degradacja jego siedlisk. Drobne zbiorniki czy płyuczny większych akwenów to bardzo wrażliwe siedliska. Stawy ze stanowiskami zatoczka nie powinny być intensywnie czyszczone. Groźne jest również zanieczyszczenie nawozami i obniżenie poziomu wód gruntowych wokół zbiornika w którym zatoczek występuje. 3150, 7140, 7110, 7120, 7150	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
SSAKI					
10	1337 Bóbr europejski	W Polsce ssaki ziemnowodne, zarówno bóbr jak i wydra, mogą występować przy wszystkich śródleśnych rzekach. Obok rzek często zasiedlają jeziora. Wśród jezior preferują te, które łączą się z rzekami. Stwarza to bowiem tym ziemnowodnym zwierzętom odpowiednie warunki bezpieczeństwa i możliwość przetrwania okresu zimowego, a także przemieszczania się w celach zdobywania nowych łowisk.	brak - Możliwe potencjalne występowanie	brak	Negatywne oddziaływanie może wiązać się z krótkotrwałymi pracami leśnymi - płoszenie. Jednak gatunek stroni od człowieka i w związku z zapisami o konieczności przeprowadzenia oględzin przed wykonaniem prac oddziaływanie na gatunek powinno pozostać neutralne.
11	1355 Wydra	W Polsce ssaki ziemnowodne, zarówno bóbr jak i wydra, mogą występować przy wszystkich śródleśnych rzekach. Obok rzek często zasiedlają jeziora. Wśród jezior preferują te, które łączą się z rzekami. Stwarza to bowiem tym ziemnowodnym zwierzętom odpowiednie warunki bezpieczeństwa i możliwość przetrwania okresu zimowego, a także przemieszczania się w celach zdobywania nowych łowisk.	Gmina Jedlina Letnisko obręb ewidencyjny 00019, 0009, 0001, 0018	BZ, TP, IB	Zapisy dokumentacji wprowadzające brak rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior i rzek minimalizują negatywne oddziaływanie w przypadku potencjalnego występowania. Dodatkowo zapisy dokumentacji wprowadzają zalecenia pozostawienia bufora wokół brzegów rzek i jezior bez zabiegów w ogóle.

12	1324 Nocek duży	Żeruje głównie w lasach. Schronieniami kolonii rozrodczych są najczęściej duże strychy, sporadycznie jaskinie lub inne duże podziemia. Jeden z najliczniej występujących nietoperzy w Polsce. 25% nietoperzy chwytyanych przez sowy to Nocki duże. Schronienia letnie stanowią strychy dużych budynków. Zagrożeniem w czasie zimowej hibernacji jest odwiedzanie przez ludzi jaskiń. Kolejnym zagrożeniem jest wprowadzanie do środowiska leśnych monokultur w których baza pokarmowa w postaci owadów jest bardzo mała. 9110, 9130, 9150, 9160, 9170, 9190, 91F0, 9110-1, 91P0, 9140, 8310	brak - Możliwe potencjalne występowanie	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
13	1323 Nocek Bechsteina	W sezonie letnim jest gatunkiem typowo leśnym, preferującym lasy liściaste, zwłaszcza starsze. Żeruje najczęściej na przesiekach i drogach leśnych. Jako wodopój wykorzystuje małe zbiorniki wodne, rzadziej potoki. Kryjówkami dziennymi są dziuple drzew, położone do 5 m nad ziemią. Wykorzystują budki lęgowe dla ptaków i nietoperzy. Nocuje w jaskiniach, sztolniach i w starych fortyfikacjach. Jest wrażliwy na obecność człowieka. Zagrożeniem są przede wszystkim zabiegi hodowlane i odnowieniowe w drzewostanach starszych las wieku i usuwanie drzew dziuplastych. Silnie wrażliwy na stosowanie oprysków lotniczych. 8310, 9110, 9130, 9150, 9170	brak - Możliwe potencjalne występowanie	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
14	1308 Mopek	Jest gatunkiem w znacznym stopniu leśnym, żerującym głównie w lasach i zadrzewieniach. Zagrożeniem jest płoszenie osobników zimujących za drewnianymi okiennicami, niepokojenie, niszczenie siedzib kolonii w postaci likwidacji korytarzy kopalnianych i małych fortyfikacji militarnych oraz ich penetracja przez ludzi i zaśmiecanie. Niekorzystne dla osiedlania się Mopka w lasach są również prace gospodarcze polegające na usuwaniu obumierających drzew. 8310, 9110, 9130, 9150, 9160, 9170-1, 9190, 91D0, 91F0, 9110-1, 91P0, 9410-3	brak - Możliwe potencjalne występowanie	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
Gady					
15	1220 Żółw błotny	Typowym siedliskiem żółwia błotnego są płytkie, mocno zarośnięte zbiorniki wody stojącej lub wolno płynącej. Jaja składane w odległości kilkadziesiąt-kilkaset metrów od zbiornika wodnego w gnieździe. W chłodne lata brak sukcesu rozrodczego. Zimuje prawdopodobnie zagrzebany w mule. Aktywny najczęściej od połowy marca do początku września. Żeruje w wodzie, zjadając głównie pokarm pochodzenia zwierzęcego, prawdopodobnie również rośliny. Lubi wygrzewać się w pełnym słońcu na brzegach zbiorników wodnych. Zagrożeniami są zanieczyszczenie środowiska, kłusownictwo i niezbadana dokładnie wielkość populacji. Brak również danych na temat wymaganej minimalnej wielkości populacji. 3150, 3160, 7140, 2330	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
Płazy					
15	1166 Traszka grzebieniasta	Siedliskiem płaza są płytkie i ciepłe zbiorniki wodne (stawy, oczka wodne, śródpolne i śródleśne naturalne zagłębienia wypełnione wodą, zarośnięte stawy, sadzawki i bajora, zarówno w otwartej przestrzeni, jak i w lasach) (Pabijan 2010). Jest to gatunek ziemnowodny, do rozwoju potrzebuje zbiorników z wodą. Większą część roku spędza w wodzie. Na lądzie aktywna jest głównie nocą, a ciągu dnia ukrywa się pod kamieniami lub kawałkami drewna. 3150, 7110, 71120, 7140, 7150, 7210, 7230, 91D0, 91E0, 91F0	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.

17	1188 Kumak nizinny	Omawiany kumak jest gatunkiem nizinnym, preferującym ciepłe i płytkie zbiorniki wodne o bogatej roślinności: starorzecza, zalewane łąki, stawy rybne, małe jeziora i oczka wodne, glinianki, żwirownie, rowy melioracyjne. Unikają wody płynącej oraz zimnych i głębokich jezior. Główne zagrożenie to zanik miejsc odpowiednich do rozrodu: osuszanie mokradł, likwidacja starorzeczy i regulacja rzek, sypanie wałów ograniczających okresowe wylewy, zasypywanie małych przydomowych sadzawek. 3110, 3130, 3150, 3160, 3260, 6410, 6510-1, 6510-2, 7110, 7120	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL.
----	--------------------	--	------	------	---

Tabela 31 Charakterystyka ptaków cennych w Obszarach oraz przewidywane oddziaływanie UPUL na gatunki ptaków w obszarach Natura 2000

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego	Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego (na podstawie Poradnika ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzieleniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na stan zachowania siedliska oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w zarządzanym obiekcie
1	A030 Bocian czarny	Optymalnymi warunkami dla gatunku są oddalone od siedzib ludzkich tereny ze znacznym udziałem trudno dostępnych terenów podmokłych. Postępująca zabudowa, w tym także rozproszona, prowadzenie intensywnego użytkowania rolniczego oraz osuszanie terenów, zmiana stosunków wodnych może prowadzić do zagrożenia miejsc lęgowych. 3260, 3270, 6510, 9110, 9130, 9160, 9170, 9410, 91E0, 91F0	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi (np. użytkowanie kośne użytków zielonych), zawartymi w wytycznych dla gatunku. Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd, a także zalecenia wykonywania cięć poza okresem lęgowym ptaków.
2	A052 Cyraneczka Anas crecca	Gniazduje na oczkach wodnych, stawach, lagunach, wolno płynących ciekach, szczególnie w dolinach niewielkich, śródleśnych rzek. Podczas wędrówek i zimowania występuje na terenach otwartych, w zalewowych dolinach rzek, a na wybrzeżach mórz głównie na spokojniejszych wodach zatok i zalewów. Ochrona tego gatunku związana jest głównie z działaniami w hydrologii rzek i terenów podmokłych. 1150, 1330, 3140, 3150, 3160, 3270	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi ważnymi dla gatunku.

3	A224 Lelek Caprimulgus europaeus	Gatunek związany ze środowiskiem leśnym – kompleksy leśne z polanami i zrębami. Preferuje skraje borów mieszanych i suchych oraz bory bażynowe i świetliste dąbrowy. Zagrożeniem mogą być zalesienia terenów bytowania, zarastanie i niewłaściwa pielęgnacja drzewostanów. 4030, 6120, 91T0	Gmina Jastrzębia obręb ewidencyjny: 0006,0007, 0004 Gmina Gózd obręb ewidencyjny: 0003	BZ, TP, DRZEW	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi dla gatunku. Zrównoważona i rozłożona w czasie gospodarka, wpisana w dokumentację może się przyczynić do zachowania siedlisk gatunku w stanie optymalnym. Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd, a także zalecenia wykonywania cięć poza okresem lęgowym ptaków.
4	A231 Kraska Coracias garrulus	Związana z terenami nizinnymi. Zasiedla tereny o charakterze pustyń, półpustyń, lasostępu oraz inne suche tereny otwarte, z rzadka porośnięte drzewami. Jej siedliskami lęgowymi są znaczne powierzchnie słabych pastwisk, a także ugorów z kępami, alejami lub szpalerami starych, dziuplastych drzew. Nie boi się bliskości człowieka. Unika kompleksów leśnych. Zagrożenia związane głównie z rolnictwem: jego intensyfikacją, chemizacją, wprowadzaniem monokultur, przekształcaniem terenów na uprawy, likwidowaniem zadrzewień śródpolnych, usuwaniem drzew dziuplastych. 6120, 6510	brak - Możliwe potencjalne występowanie	-	Możliwe zagrożenia: wylesianie brzegów wód, które zwiększa ekspozycję miejsc lęgowych na czynniki abiotyczne - erozję, insolację, zmniejsza także stabilność gleby; usuwanie roślinności nadbrzeżnej zwiększa również możliwość niepokojenia ptaków
5	A238 Dzięcioł średni Dendrocopos medius	Zamieszkuje lasy liściaste z dominującym udziałem dębów, grądy oraz lasy łęgowe. Preferuje drzewa w starszym wieku o strukturze spękanej kory. Drzewa martwe oraz dziuplaste są użytkowane jako lokalizacja dziupli. Ciągłość drzewostanów obszaru wydaje się być niezagrożona, jednak może dochodzić do lokalnych, niekiedy gwałtownych i daleko idących, zmian w wieku i strukturze, mogących negatywnie oddziaływać na gatunek. Ponadto usuwanie martwych i zamierających drzew jest czynnikiem potencjalnie najsilniej wpływającym na gatunek, prowadzącym do spadku jakości siedlisk lęgowych. 9130, 9150, 9160, 9170, 91E0, 91F0	brak - Możliwe potencjalne występowanie	-	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi. W opisie ogólnym planu zawarto zapis o pozostawianiu martwego drewna, drzew dziuplastych oraz wyznaczaniu kęp w formie biogrup do naturalnego rozpadu. Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd, a także zalecenia wykonywania cięć poza okresem lęgowym ptaków.

6	A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	Zasiedla wszystkie kompleksy lasów w starszych klasach wieku, od wszelkich borów, poprzez buczyny karpackie, dąbrowe, grądy aż po lasy łęgowe. Unika niewielkich zadrzewień i drzewostanów w młodszych klasach wieku. W zajmowanym obrębie zaleca się obecność fragmentów starodrzewu. Do łęgów przystępuje od drugiej połowy kwietnia. 9110, 9130, 9140, 9150, 9160, 9170, 9180, 9190, 9410, 9420, 91D0, 91F0, 91T0	brak - Możliwe potencjalne występowanie	-	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi. W opisie ogólnym planu zawarto zapis o pozostawianiu martwego drewna, drzew dziuplastych oraz wyznaczaniu kęp w formie biogrup do naturalnego rozpadu. Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd, a także zalecenia wykonywania cięć poza okresem łęgowym ptaków.
7	A099 Kobuz <i>Falco subbuteo</i>	Skraje dużych kompleksów leśnych, głównie sosnowych, brzegi rozległych polan, a także mniejsze kępy lasu i zadrzewienia. Nie buduje samodzielnie gniazda, lecz zajmuje opuszczone gniazda innych ptaków, np. wron. Wyściela je gałązkami i trawami	Gmina Jedlina Letnisko obręby ewidencyjne 0018	TW	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi. W opisie ogólnym planu zawarto zapis o pozostawianiu martwego drewna, drzew dziuplastych oraz wyznaczaniu kęp w formie biogrup do naturalnego rozpadu. Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd, a także zalecenia wykonywania cięć poza okresem łęgowym ptaków.
8	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	Zasiedla wszystkie typy zbiorników, z pasami trzciny lub palki, zarówno naturalne jak i sztuczne, brzegi większych rzek. Ptakom nie przeszkadza sąsiedztwo zabudowanych terenów. Występowanie bączka uzależnione jest od poziomu wody zapewniającej bezpieczeństwo łęgów oraz odpowiednią bazę pokarmową. 1150, 3150, 7210, 91E0	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL. Brak wpływu UPUL na gatunek

9	A233 Krętogłów Jynx torquilla	Gatunek niewielkiego ptaka wędrownego z rodziny dzięciołowatych. Preferuje obrzeża lasów i zadrzewień różnego typu, także parki i ogrody ze starymi dziuplastymi drzewami	Gmina Jastrzębia obręb ewidencyjny: 0006 Gmina Jedlina Letnisko obręby ewidencyjne 0018	TP, IVD	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi. W opisie ogólnym planu zawarto zapis o pozostawianiu martwego drewna, drzew dziuplastych oraz wyznaczaniu kęp w formie biogrup do naturalnego rozpadu. Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd, a także zalecenia wykonywania cięć poza okresem lęgowym ptaków.
10	A340 Srokosz Lanius excubitor	Gatunek wyraźnie terytorialny, monogamiczny. Gniazdo zakłada na skraju lasu, na drzewach liściastych, czasem na iglastych, na wysokości 5-15 m, czasem budowane w krzewach jemioli. Zdarza się, że gniazda zakładane są w koloniach kwiczołów. Zasiedla tereny otwarte z wyspowym występowaniem kęp wysokich drzew. Unika obszarów silnie zalesionych. Zagrożenia to urbanizacja terenów wiejskich, zmiana użytkowania gruntów w dolinach rzecznych, likwidacja zadrzewień w dolinach rzecznych, intensywne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin i tworzenie monokultur połączone z likwidacją miedz i zadrzewień śródpolnych. 4030, 6120, 6510	Gmina Jastrzębia obręb ewidencyjny: 0010,0007,0004	IVD, TP	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi. W opisie ogólnym planu zawarto zapis o pozostawianiu martwego drewna, drzew dziuplastych oraz wyznaczaniu kęp w formie biogrup do naturalnego rozpadu.
11	A122 Derkacz	Derkacz zasiedla otwarte i półotwarte tereny z żyznymi, podmokłymi, ekstensywnie użytkowanymi łąkami oraz turzycowiska. Licznie występuje w dolinach rzecznych, okolicach strumieni, bagien, na obrzeżach wrzosowisk oraz łąk ze stagnującą wodą lub z niewielkimi oczkami wodnymi. Rzadziej zasiedla użytkiwnie, nieprzesuszone łąki, pastwiska oraz uprawy zbóż lub rzepaku. Derkacz jest gatunkiem zagrożonym w skali świata. W Polsce na niektórych obszarach występuje jeszcze dość licznie, jednakże szybkie przekształcenia użytków zielonych w grunty orne w krótkim czasie mogą spowodować znaczne zmniejszenie się krajowych zasobów tego gatunku. 6410, 6510, 6520, 7210	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL. Brak wpływu UPUL na gatunek
12	A246 Lerka Lullula arborea	Gatunek o dziennym trybie życia, terytorialny. Preferowanym siedliskiem są najczęściej obrzeża suchych borów i sosnowych zagajników o powierzchni przekraczającej 3ha, śródleśne polany, poręby, suche murawy, nadmorskie i śródleśne wydmy porośnięte skąpą roślinnością, rzadko zadrzewione wrzosowiska. Potencjalne zagrożenia dla gatunku to utrata siedlisk w wyniku zalesiania piaszczystych siedlisk, drapieżniki. 2130, 2330, 4030, 6120, 6230, 91T0	Gmina Jastrzębia obręb ewidencyjny: 0006,0007,0009 Gmina Jedlina Letnisko obręby ewidencyjne 0019,0003,0011	TP, CP, TW, IIA	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi ważnymi dla gatunku.
13	A119 Krociatka Porzana porzana	Tereny lęgowe krociatki to obszary zalewowe, starorzecza oraz tereny bagienne w dolinach rzek, jak również zabagnione obrzeża stawów i jezior. Optymalnym siedliskiem są torfowiska niskie z szuwarami turzycowymi wysokimi, z mrozga, manna, tatarakiem i skrzypami. Gatunkowi zagraża w Polsce utrata siedlisk gniazdowych w wyniku intensyfikacji gospodarki stawowej, połączonej z pogłębianiem stawów, niszczeniem roślinności wynurzonej i likwidacją wysp na stawach hodowlanych oraz utrata siedlisk gniazdowych w wyniku osuszania śródpolnych zbiorników wodnych. 3150, 6410	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL. Brak wpływu UPUL na gatunek

14	A307 Jarzębatka Sylvia nisoria	Zasiedla przede wszystkim krajobraz rolniczy i doliny rzeczne ze zróżnicowanymi strukturalnie wielowarstwowymi zadrzewieniami. Gniazduje w liściastych zaroślach, wzdłuż dróg polnych, nad drobnymi ciekami, zbiornikami wodnymi. W lasach gniazduje głównie na ich obrzeżach, często tam gdzie występują jeżyny oraz w iglastych młodnikach. 4030, 6510, 7110, 7120, 91E0	Gmina Jastrzębia obręb ewidencyjny: 0004, 0006, Gmina Jedlina Letnisko obręby ewidencyjne 0019	TP	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi dla gatunku. Zapisy dokumentacji o pozostawianiu martwego drewna oraz brak planowanych zalesień, a także oględziny przed wykonaniem minimalizują ryzyko znacznego negatywnego oddziaływania na gatunek. Stosowanie unormowanej gospodarki leśnej spowoduje zachowanie ciągłości drzewostanów w czasie, a tym samym zachowanie siedlisk. Zapisy dokumentacji wprowadzające brak rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior i rzek minimalizują negatywne oddziaływanie w przypadku potencjalnego występowania. Dodatkowo zapisy dokumentacji wprowadzają zalecenia pozostawienia bufora wokół brzegów rzek i jezior bez zabiegów w ogóle.
15	A156 Rycyk	Gniazdo w płytkim dolku wygrzebanym w darni, nierzadko pod osłoną wyższych traw. Gnieździ się na rozległych, podmokłych łąkach kośnych i pastwiskach w dolinach rzecznych. Unika sąsiedztwa lasu. Zagrożenia: Zmiana reżimu hydrologicznego rzek, deniwelacja powierzchni dolin rzecznych, ograniczenie powierzchni nadrzecznych pastwisk, odstępowanie od wolnego wypasu bydła, zaniechanie wykaszania łąk, zbyt intensywne wykaszanie łąk, wzrost intensywności ruchu turystycznego, drapieżniki skrzydlate i naziemne, dzika eksploatacja kruszyw, rozbudowana sieć utwardzonych dróg. 3270, 6210, 6230, 6410, 6510, 7120, 7140, 7210, 7230	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL. Brak wpływu UPUL na gatunek
16	A165 Samotnik Tringa ochropus	Siedliskiem lęgowym są podmokłe i zabagnione lasy olsowe oraz lęgowe w dolinach rzecznych i na terenach zalewowych ze starorzeczami, zabagnione brzegi jezior i stawów hodowlanych, a także śródleśne bagienka, torfowiska i wolno płynące strumienie w otoczeniu borów. W okresie wędrówek zatrzymuje się nad brzegami różnego typu siedlisk wodnych, m.in. na mokradłach, nad brzegami rzek i rowów. Zagrożenie stanowi obniżenie poziomu wód gruntowych oraz osuszanie śródleśnych cieków i zbiorników wodnych. 3270, 7140, 7230, 91D0	Gmina Jastrzębia obręb ewidencyjny: 0007	AGROT	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi ważnymi dla gatunku. Zapisy dokumentacji wprowadzające brak rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior i rzek minimalizują negatywne oddziaływanie w przypadku potencjalnego występowania. Dodatkowo zapisy dokumentacji wprowadzają zalecenia pozostawienia bufora wokół brzegów rzek i jezior bez zabiegów w ogóle.

17	A162 Krwawodziób (brodziec krwawodzioby)	Gniazdo jest płytkim dolkiem wygrzebanym w ziemi, niemal zawsze w kępce roślinności wyższej niż rosnąca w najbliższym otoczeniu. Zalewowe pastwiska w dolinach rzek, otwarte tereny podmokłe. Zagrożenia to m. in. Zmiany reżimu hydrologicznego rzek, deniwelacja powierzchni dolin rzecznych, wzmożenie ruchu turystycznego, drapieżniki skrzydlate i naziemne, dzika eksploatacja kruszyw, rozbudowana sieć dróg utwardzonych. 1130, 1150, 1210, 1330, 3150, 3270, 6120, 6230, 6410, 7210, 7230	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL. Brak wpływu UPUL na gatunek
18	A232 Dudek Upupa epops	Dudek jest związany z terenami ekstensywnego rolnictwa (mozaika pastwisk, muraw, łąk mineralnych) na słabych glebach, w pobliżu zadrzewień i kęp drzew dziuplastych. Może zasiedlać rozległe polany i zręby w głębi zwartych kompleksów leśnych, jednak preferuje brzegowe strefy lasów oraz ich skraje. W niektórych rejonach chętniej od borów zasiedla lasy mieszane i liściaste, jakkolwiek niezbyt wilgotne. Unika podmokłych dolin rzek z wysoką roślinnością łąkową, natomiast chętniej zasiedla doliny dużych rzek z suchymi glebami mineralnymi. Potencjalne zagrożenie może stanowić zalesienia terenów otwartych, intensyfikacja rolnictwa, monotypizacja krajobrazu i usuwanie zadrzewień. Negatywny wpływ może mieć także prowadzenie prac leśnych w sezonie lęgowym (trwa od końca kwietnia do lipca) w pobliżu miejsc gniazdowania. 4030, 6120	Gmina Jedlina Letnisko obręby ewidencyjne 0018	TP	Możliwe zagrożenia: wylesianie brzegów wód, które zwiększa ekspozycję miejsc lęgowych na czynniki abiotyczne - erozję, insolację, zmniejsza także stabilność gleby; usuwanie roślinności nadbrzeżnej zwiększa również możliwość niepokojenia ptaków. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi ważnymi dla gatunku
	A197 Rybitwa czarna	W okresie lęgowym rybitwa czarna zamieszkuje głównie doliny rzeczne i inne obszary bagniste. W okresie pozalęgowym i przelotów spotykana jest przeważnie na stawach rybnych, zbiornikach zaporowych oraz wzdłuż wybrzeża morskiego, rzadziej nad większymi rzekami. 1130, 1150, 2110, 3150	brak	brak	Miejsce występowania gatunku znajduje się poza zakresem opracowania UPUL. Brak wpływu UPUL na gatunek
20	A229 Zimorodek	Zimorodek jest ściśle związany z wodą. Zasiedla głównie zadrzewione odcinki linii brzegowej czystych rzek, strumieni, jezior i stawów rybnych obfitujących w niewielkich rozmiarów ryby. Do budowy gniazd wymaga urwistych brzegów, o podłożu piaszkowym lub piaskowo-gliniastym. Zdecydowaną większość stanowisk lęgowych spotyka się w zalesionej linii brzegowej; w Borach Tucholskich odsetek ten wyniósł ponad 97%. Ochrona wiąże się z utrzymaniem reżimu wodnego i czystości rzek, stawów itp. oraz niedopuszczeniem do osuwania się nadbrzeżnych skarp (m.in. w wyniku wylesiania nadbrzeży). 1130, 3140, 3150, 3260, 3270	brak - Możliwe potencjalne występowanie	-	Możliwe zagrożenia: wylesianie brzegów wód, które zwiększa ekspozycję miejsc lęgowych na czynniki abiotyczne - erozję, insolację, zmniejsza także stabilność gleby; usuwanie roślinności nadbrzeżnej zwiększa również możliwość niepokojenia ptaków

21	A338 Gąsiorek	Zasiedla szeroki wachlarz siedlisk. Preferuje przede wszystkim w otwarty. Krajobraz rolniczy o zróżnicowanej strukturze. Zasiedla pola z rozrzuconymi kępami drzew i krzewów, na miedzach, nad rowami i wzdłuż dróg, nieużytki, ugory, uprawy i młodniki. Siedlisko gąsiorka powinno zawierać trzy elementy: otwarty teren porośnięty trawami – miejsce zdobywania pokarmu, gęste zarośla krzewów – miejsce gniazdowania oraz drzewa lub wysokie krzewy – miejsce czatowania. 4030, 6120, 6510, 7110, 91E0	Gmina Jastrzębia obręb ewidencyjny: 0011,0004,0006 Gmina Jedlnia Letnisko obręb ewidencyjny: 0001, 0018, 0003	TW, CP, TP, IVD	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi dla gatunku. Zapisy dokumentacji o pozostawianiu martwego drewna oraz brak planowanych zalesień, a także oględziny przed wykonaniem minimalizują ryzyko znacznego negatywnego oddziaływania na gatunek. Stosowanie unormowanej gospodarki leśnej spowoduje zachowanie ciągłości drzewostanów w czasie, a tym samym zachowanie siedlisk. Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd, a także zalecenia wykonywania cięć poza okresem lęgowym ptaków.
----	---------------	--	--	--------------------	--

22	A142 Czajka	Czajka gnieździ się na terenach otwartych, porośniętych krótką roślinnością, w pobliżu płytkiej wody. Podstawowym siedliskiem lęgowym są podmokłe łąki i pastwiska. Unika fragmentów zarośniętych wyższą roślinnością zielną i przylegających do ściany lasu lub szpaleru drzew. Kolonizuje również pola uprawne. Zagrożenia wynikają ze zmniejszającego się areалу siedlisk lęgowych w wyniku wykaszania, zaniechania wypasu bydła, zarastania dolin rzecznych oraz zmiany reżimu hydrologicznego rzek. 1330, 2330, 3270, 4010, 4030, 6120, 6210, 6230, 6410, 6510, 7110, 7120, 7140, 7210, 7230	Gmina Jastrzębia obręby ewidencyjne 0011	TP	Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd, a także zalecenia wykonywania cięć poza okresem lęgowym ptaków. Zapisy dokumentacji o pozostawianiu martwego drewna oraz brak planowanych zalesień, a także oględziny przed wykonaniem minimalizują ryzyko znacznego negatywnego oddziaływania na gatunek. Stosowanie unormowanej gospodarki leśnej spowoduje zachowanie ciągłości drzewostanów w czasie, a tym samym zachowanie siedlisk. Zapisy dokumentacji wprowadzające brak rębni zupełnych w okolicach źródeł, jezior i rzek minimalizują negatywne oddziaływanie w przypadku potencjalnego występowania. Dodatkowo zapisy dokumentacji wprowadzają zalecenia pozostawienia bufora wokół brzegów rzek i jezior bez zabiegów w ogóle.
23	Drzemlik (Falco columbarius)	Zamieszkuje tereny otwarte, porośnięte niewysoką roślinnością, zarówno wyżynne, jak i nadbrzeżne tereny na wybrzeżach morskich, np. wydmy, nadmorskie mokradła. Preferuje siedliska łąkowe 3270, 4010, 4030, 6120, 6210, 6230, 6410, 6510	Gmina Jedlina Letnisko obręby ewidencyjne 0019	IVD	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi ważnymi dla gatunku.
24	Poklaskwa	Preferuje Otwarte, wilgotne tereny, preferuje podmokłe łąki z wysepkami krzewiastych zarośli, tereny bagienne i torfowiskowe w dolinach rzecznych. Zamieszkuje również łąki górskie i wysokogórskie do wysokości 1400 m n.p.m. Niekiedy występuje też na trawiastych wrzosowiskach. Gniazda tworzy na ziemi w płytkim dołku wśród gęstej roślinności, często na skarpie; zbudowane z liści, łądyg i traw	Gmina Jedlina Letnisko obręby ewidencyjne 0018	TP	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi ważnymi dla gatunku.

25	A429 Dzięcioł białoszy	Gatunek związany z lasami łęgowymi w dolinie Wisły, szczególnie z obecnością starszych drzew w których wykuwa dziuple. Zagrożeniem jest wycinanie starych drzew i prowadzenie silnych zabiegów w lasach łęgowych zasiedlonych przez gatunek.	Gmina Jedlina Letnisko obręby ewidencyjne 0011	TP	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi dla gatunku. Zrównoważona i rozłożona w czasie gospodarka, wpisana w dokumentację może się przyczynić do zachowania siedlisk gatunku w stanie optymalnym. Zapisy dokumentacji dotyczące zalecanych terminów cięć oraz pozostawiania drzew nietypowych, a także przewidziane powierzchnie starodrzewu przy wykonaniu rębni zupełnych powinny zminimalizować ewentualne negatywne oddziaływanie. Możliwe oddziaływanie będzie niwelowane przez dodatkową obserwację kompleksów leśnych przed wykonaniem zabiegów w celu ochrony ewentualnych gniazd. W opisie ogólnym planu zawarto zapis o pozostawianiu martwego drewna, drzew dziuplastych oraz wyznaczaniu kęp w formie biogrup do naturalnego rozpadu.
26	A379 Ortolan	Gniazdo umieszcza na ziemi we wgłębieniu wśród niewysokiej i luźnej roślinności, najczęściej w zbożach, na miedzy lub skarpie rowu. Zamieszkuje otwarty krajobraz rolniczy, z łanami zbóż. Unika zwartych kompleksów leśnych. Zagrożenia to mniejsza mozaikowość upraw rolniczych, urbanizacja i porzucanie upraw rolniczych, zalesienia gruntów ornych, zmiana gruntów ornych na pastwiska i łąki, utrata siedlisk w wyniku intensyfikacji ruchu samochodowego na terenach łęgowych (rowy przydrożne), zubożenie bazy pokarmowej w wyniku stosowania środków ochrony roślin.	Gmina Gózd obręby ewidencyjne 0003	TP	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunek. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z wymaganiami ochronnymi ważnymi dla gatunku.

Tabela 32 Macierz przewidywanego wpływu UPUL na siedliska stanowiące przedmiot ochrony w obszarach Natury 2000

Lp	Nazwa i kod siedliska	Wskaźniki zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywany wpływ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddz. UPUL na siedliska przyrodn.	Uzasadnienie do oceny oddziaływania
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1	3150 Staroezecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheion, Potamion	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL.
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
2	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiskowymi	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL.
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
3	6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
4	6430 ziołorośla górskie	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
5	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
6	7230 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
7	7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	

Lp	Nazwa i kod siedliska	Wskaźniki zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywany wpływ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddz. UPUL na siedliska przyrodn.	Uzasadnienie do oceny oddziaływania
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
8	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
9	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
10	7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	0	0	0	0	
11	91F0 Łęgowe lasy dębowo – wiązowe - jesionowe	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	(-1)/(+3)	(-1)	(-1)	0	
12	91I0 Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti - petraeae)	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	(-1)/(+3)	(-1)	(-1)	0	
13	91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Siedlisko nieleśne, poza zakresem opracowania UPUL
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	0	0	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	(-1)/(+3)	(-1)	(-1)	0	
14	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Poza zasięgiem UPUL. Oddziaływanie neutralne. Zaproponowane zapisy minimalizują ewentualne negatywne oddziaływanie na siedlisko.
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	(+3)	0	(-)	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	(+3)	(-1)	(-1)	0	

Lp	Nazwa i kod siedliska	Wskaźniki zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywany wpływ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddz. UPUL na siedliska przyrodn.	Uzasadnienie do oceny oddziaływania
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
15	91D0 Bory i lasy bagienne	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Poza zasięgiem UPUL. Oddziaływanie neutralne
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	(+3)	(-1)	(-1)/(-3)	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	(+3)	(-1)	(-1)/(-3)	0	
16	9170 Grad środkowoeuropejski i subkontynentalny	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Oddziaływanie neutralne. Zaproponowane zapisy minimalizują ewentualne negatywne oddziaływanie na siedlisko.
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	(+)	0/(+3)	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	(+2/+3)	(-1)/(+3)	0	0	
17	91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetumi chrobotkowa postać Peucedano-Pinetum)	Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska	brak	0	0	0	0	0	Oddziaływanie neutralne. Zaproponowane zapisy minimalizują ewentualne negatywne oddziaływanie na siedlisko.
		Struktura drzewostanów i funkcja	brak	0	(+)	0/(+3)	0	0	
		Stan ochrony typowych gatunków	brak	0	(-1)/(+3)	(-1)	(-1)	0	

Tabela 33 Macierz przewidywanego wpływu UPUL na zwierzęta i rośliny stanowiące przedmiot ochrony w obszarach

Lp.	Nazwa i kod gatunku	Kryteria zachowania stanu ochrony gatunków	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich znaczące przewidywane oddziaływanie na zachowanie stanu ochrony gatunku					Łączna ocena uproszczonego o planu urządzania lasu na stan ochrony gatunków
			Zal.	Odn.	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	
1.	Ssaki: 1337 Bóbr europejski; 1324 Nocek duży; 1323 Nocek Bechsteina; 1335 Wydra; 1308 Mopek	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	(-1)	(-1)	
2	Rośliny: 1477 Sasanka otwarta	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	(-1)	(-1)	
3	Gady: 1220 Żółw błotny Płazy: 1188 Kumak nizinny - 1166 Traszka grzebieniasta	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	(-1)	
4	Bezkręgowce: 1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar; 4038 Czerwończyk fioletek; 6177	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	

Lp.	Nazwa i kod gatunku	Kryteria zachowania stanu ochrony gatunków	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich znaczące przewidywane oddziaływanie na zachowanie stanu ochrony gatunku					Łączna ocena uproszczonego planu urządzania lasu na stan ochrony gatunków
			Zal.	Odn.	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	
	modraszek telejus; 1014 Poczwarówka zwężona; 1016 Poczwarówka jajowata; 1084 Pachnica dębowa; 1086 Zgniotek cynobrowy; 4056 Zatoczek łamliwy	Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	(-1)	

Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ pozytywny, (+) warunkowo pozytywny, 0 wpływ obojętny, (-) warunkowo negatywny, - negatywny; brak - gdy brak danej czynności w planie.

1- oddziaływanie krótkoterminowe, 2- oddziaływanie średnioterminowe, 3- oddziaływanie długoterminowe

Kryteria zachowania stanu ochrony gatunków:

Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsz się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-)

Tabela 34 Macierz przewidywanego wpływu UPUL na ptaki stanowiące przedmiot ochrony w obszarach

Lp.	Nazwa i kod gatunku	Kryteria zachowania stanu ochrony gatunków	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich znaczące przewidywane oddziaływanie na zachowanie stanu ochrony gatunku					Łączna ocena uproszczonego planu urządzania lasu na stan ochrony gatunków
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	
1	A030 Bocian czarny	Liczebność populacji	brak	0	0	0	(-1)	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(+1)/(+3)	(-1)	(-1)	
2	A224 Lelek Caprimulgus europaeus	Liczebność populacji	brak	0	0	0	(-1)	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(+1)/(+3)	(-1)	(-1)	
3	A052 Cyraneczka Anas crecca	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	
4	A197 Rybitwa czarna Chlidonias nigier	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	
5	A231 Kraska Coracias garrulus	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	
6	A238 Dzięcioł średni Dendrocopos medius	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0)	0	
7	A236 Dzięcioł czarny Dryocopus	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0

Lp.	Nazwa i kod gatunku	Kryteria zachowania stanu ochrony gatunków	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich znaczące przewidywane oddziaływanie na zachowanie stanu ochrony gatunku					Łączna ocena uproszczonego planu urządzania lasu na stan ochrony gatunków
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	
	martius	Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	(-)	(-)	
8	A119 Kropiatka	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	(+1)/(+3)	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(+1)/(+3)	(-1)	(-1)	
9	A099 Kobuz Falco subbuteo	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	(+1)/(+3)	0	(-1)	(+1)/(+3)	
10	A022 Bączek Ixobrychus minutus	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	
11	A122 Derkacz	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(+)	(+3)	(-1)	
12	A233 Krętogłów Jynx torquilla	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(-1)/(+3)	(-1)	(-1)/(+3)	
13	A246 Lerka Lullula arborea	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(+1)/(+3)	0	(-1)	
14	A307 Jarzębka Sylvia nisoria	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(-1)/(+3)	(-1)	(-1)/(+3)	
15	A156 Rycyk	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	(-1)	
16	A165 Samotnik Tringa ochropus	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	(-1)	(-1)	
17	A162 Krwawodziób (brodziec krwawodzioby)	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(+1)/(+3)	(+1)/(+3)	(+1)/(+3)	
18	A232 Dudek Upupa epops	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	(-1)	
19		Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	
20	A338 Gąsiorek	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	

Lp.	Nazwa i kod gatunku	Kryteria zachowania stanu ochrony gatunków	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich znaczące przewidywane oddziaływanie na zachowanie stanu ochrony gatunku					Łączna ocena uproszczonego planu urządzania lasu na stan ochrony gatunków
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	
21	A229 Zimorodek	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	
22	Drzemlik (Falco columbarius) Pokląskwa	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(+3)	0	0	
23	A429 Dzięcioł białoszyi	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	(-1)/(+3)	(-1)	(-1)/(+3)	
25	A142 Czajka towarzyska	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	
26	A340 Srokosz	Liczebność populacji	brak	0	0	0	0	0
		Naturalny zasięg	brak	0	0	0	0	
		Powierzchnia siedlisk	brak	0	0	0	0	

Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ pozytywny, (+) warunkowo pozytywny, 0 wpływ obojętny, (-) warunkowo negatywny, - negatywny; brak - gdy brak danej czynności w planie.

1- oddziaływanie krótkoterminowe, 2- oddziaływanie średnioterminowe, 3- oddziaływanie długoterminowe

Kryteria zachowania stanu ochrony gatunków:

Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-)

Możliwy wpływ na gatunki bytujące w lasach, ze względu na bazę pokarmową lub lęgową, powinien, przy zachowaniu zapisów planu pozostać neutralny. Należy zachować zasady wykonywania zabiegów w drzewostanach poza okresem lęgowym ptaków, w celu minimalizacji wpływu na gatunki bytujące w lasach. Zastosowanie dobrej praktyki leśnej pod postacią wykonywania oględzin przed rozpoczęciem prac również odniesie pozytywny skutek dla bezpieczeństwa nie tylko ptaków ale i pozostałych zwierząt mogących przebywać w kompleksach leśnych należących do osób prywatnych. Dodatkowo rozproszenie własnościowe oraz zróżnicowanie wiekowe sąsiednich powierzchni manipulacyjnych, powodują rozłożenie oddziaływań w czasie i przestrzeni, ze względu na wykonywanie zabiegów w różnym czasie przez różnych właścicieli.

4.4 Przewidywane oddziaływanie UPUL na siedliska leśne, potencjalne siedliska przyrodnicze

Wskazania gospodarcze zaprojektowane w uproszczonych planach urządzenia lasu uwzględniają warunki siedliskowe i są dostosowane do potrzeb hodowlanych poszczególnych drzewostanów. Proponowane rębnie stopniowe i/lub przerębne umożliwią preferowanie odnowienia naturalnego. W drzewostanach uszkodzonych i z niewłaściwym siedliskowo składem gatunkowym zalecono przebudowę z odnowieniem drzewostanów.

Obecny trwale zrównoważony model gospodarki leśnej dąży do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z biotopem, w sposób możliwie pełny wzoruje się na zjawiskach oraz procesach przyrodniczych, zachodzących w ekosystemach leśnych, funkcjonujących praktycznie bez ingerencji człowieka.

Na terenach objętych opracowaniem UPUL przyjęty docelowy zestaw gatunków dla danego typu siedliskowego lasu stanowi kompromis pomiędzy składami optymalnymi ze środowiskowego punktu widzenia a potrzebami gospodarczymi. Docelowe składy gatunkowe w Uproszczonych Planach Urządzenia Lasu dla poszczególnych obrębów ewidencyjnych, przyjęto na podstawie obowiązujących Zasad Hodowli Lasu (2012) oraz na opracowania „Regionalnych optymalnych składów gatunkowych drzewostanów w typach siedliskowych lasów i zespołach leśnych” wg J. M. Matuszkiewicza w uzgodnieniu z Nadleśnictwami:

Tabela 35 Typy siedliskowe lasu wraz z przyjętymi TD na terenie lasów własności prywatnej w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Zwierzyniec

TSL	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład upraw
Bs	So	So 90, Brz 10
Bśw	So	So 80, Brz i in. 20
Bw	So	So 80, Św i in. 20
Bb	So	So 80-90, Brz i in. 10-20
BMśw	So	So 70, Bk 10, Db i in. 20
BMw	So	So 70, Db 10, Św 10, Brz i in. 10
BMb	So	So 80, Brz i in. 20
LMśw	Db Bk So	So 40, Bk 30, Db 20, Md i in. 10
LMw	So Db	Db 50, So 30, Św i in. 20
LMb	OI	OI 70, Brz i in. 30
Lśw	Bk Db	Db 50, Bk 30, Md i in. 20

TSL	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład upraw
Lw	Js Db	Db 70, Js 20, Św i in, 10
OL	OI	OI 90, Js i in. 10

Powyższe składy gatunkowe należy traktować **ramowo** i przy odnowieniach uwzględnić warunki mikrosiedliskowe. Składy zakładanych upraw mogą różnić się o 20% od wymienionych w tabeli.

Projektowane w UPUL zapisy, głównie dotyczące zabiegów pielęgnacyjnych przyczyniają się do stopniowej eliminacji gatunków niepożądanych, a także gatunków obcych geograficznie. Odnowienia umożliwią już na pierwszym etapie wzrostu drzewostanu kontrolę właściwego, docelowego na danym siedlisku składu drzewostanu oraz trwałości siedliska w przypadku dobrego składu siedliskowego.

Zaplanowane w UPUL docelowe składy gatunkowe wpływać będą w przyszłości na zróżnicowanie bogactwa gatunkowego drzewostanów, co z kolei przyczyniać się będzie do zwiększenia bioróżnorodności w lasach. Składy gatunkowe zbliżone do tych występujących w naturalnych zbiorowiskach leśnych mogą także wpłynąć korzystnie na regenerację na terenach objętych opracowaniem potencjalnych siedlisk przyrodniczych. Ponadto, zaplanowane zabiegi korzystnie wpływać będą na kształtowanie przyszłego składu gatunkowego oraz struktury drzewostanów.

4.5 Przewidywane oddziaływanie na integralność obszarów Natura 2000

Integralność obszaru to stan gwarantujący zrównoważone trwanie populacji tych gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000. Obszar Natura 2000 pozostanie integralny, kiedy będzie realizował właściwy sobie potencjał, zgodny z celami ochrony obszaru, zachowa zdolność regeneracji i odnawiania w dynamicznych warunkach, a także będzie wymagał jedynie minimalnego wsparcia z zewnątrz.

W UPUL nie zaplanowano zabiegów mogących naruszyć integralność obszarów Natura 2000. Realizacja zapisów UPUL nie wpłynie negatywnie na siedliska, rośliny i zwierzęta występujące na obszarach Natura 2000, nie zaburzy również spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano obszary Natura 2000.

4.6 Przewidywane skumulowane oddziaływanie UPUL na środowisko

Analiza oddziaływań skumulowanych powinna obejmować wszystkie oddziaływania generowane przez omawiany dokument w połączeniu z oddziaływaniami tego samego typu, pochodzącymi od wszystkich sąsiadujących z nim przedsięwzięć. Prognozując oddziaływania skumulowane należy brać pod uwagę potencjalne oddziaływanie zarówno planów w trakcie realizacji jak i planów w fazie projektu.

W przypadku analizowanych Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu, potencjalnie oddziaływanie skumulowane może mieć miejsce w połączeniu z oddziaływaniami wynikającymi z realizacji Planu Urządzenia Lasu sąsiednich Nadleśnictw.

Oddziaływanie związane z realizacją powyższych planów związane są przede wszystkim z realizacją zadań z zakresu gospodarki leśnej, takich jak:

- zalesienia i odnowienia powierzchni leśnych,
- zabiegi agrotechniczne,
- pielęgnowanie gleby i drzewostanu,

- użytkowanie rębne (rębnie zupełne, częściowe, gniazdowe, stopniowe),
- użytkowanie przedrębne.

Już na etapie projektowania planów z zakresu urządzenia lasów, zarówno państwowych jak i prywatnych, analizuje się i wybiera warianty alternatywne tak, by w efekcie otrzymać zapisy, których realizacja zapewni wypełnienie założonych celów z jednoczesną minimalizacją ich negatywnych skutków.

Zadania zawarte w planach sprecyzowane zostały tak, aby oparta o nie wielofunkcyjna i trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty. Działalność kształtująca i wykorzystująca lasy ma zatem przebiegać w taki sposób i w takim tempie, by zachować ich bogactwo, różnorodność biologiczną, żywotność, potencjał regeneracyjny, wysoką produktywność, przy jednoczesnym wypełnianiu wszystkich funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomach: lokalnym, narodowym i globalnym. Ostateczna wersja planów ma uwzględnić w optymalny sposób wymogi różnych grup społecznych, jak również środowiska i gospodarczych funkcji lasu.

Proces tworzenia UPUL jest procesem łączącym w sobie działania formalnoprawne i oczekiwania społeczne. Wszystkie zabiegi ujęte w projekcie UPUL zaprojektowane zostały zgodnie z obowiązującą instrukcją sporządzania uproszczonych planów urządzenia lasów oraz Zasadami Hodowli Lasu. Projekty UPUL uwzględniają także postulaty zachowania trwałości lasów oraz prowadzenia gospodarki leśnej na zasadach ekologicznych w poszanowaniu zachodzących procesów naturalnych w myśl prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (ustawa o lasach). Z tego też powodu nie proponuje się zmian zapisów w części planistycznej projektów UPUL, jedynie wskazuje się pewne działania minimalizujące ewentualny negatywny wpływ zaprojektowanych zadań gospodarczych w stosunku do niektórych obszarów i gatunkowych chronionych.

Postępowanie zgodnie ze sztuką prowadzenia prac leśnych powinno zapewnić należyłą ochronę wszystkich elementów środowiska, w tym cennych gatunków chronionych roślin lub zwierząt. Jednakże rosnące wymagania związane z ochroną przyrody w całym kraju sprawiają, że realizacja projektów planów wymaga uszczegółowienia i wskazania działań i kierunków minimalizujących negatywny wpływ zaplanowanych zabiegów gospodarczych. Kompozycję tych działań zawiera rozdział opisanie ogólnego dotyczący ochrony, stanowiący dobrą praktykę prowadzenia prac gospodarczych w lasach. Starosta pełniąc nadzór nad przedmiotowymi lasami poprzez powołaną służbę leśną starostwa realizującą zapisy projektów planów (część planistyczna i wspomniana część opisowa), spełnia potrzeby, jakie stawiają przed nami przepisy związane z ochroną przyrody, np. pozostawianie w drzewostanie pewnej ilości drzew spróchniałych i dziuplastych, celem zapewnienia miejsc bytowania dla ptaków oraz entomofauny. Dodatkowo w kolejnym urządzaniu lasu (sporządzanie planów na kolejne dziesięciolecie) zostaną skonfrontowane dane inwentaryzacji lasu i na ich podstawie będzie można z dużą szczegółowością określić skutki realizacji przedmiotowych projektów planów na środowisko.

Bazując na powyższych przesłankach można stwierdzić, iż zaprojektowane w przedmiotowych Uproszczonych Planach Urządzenia Lasu, zabiegi nie wpłyną znacząco negatywnie na stan zachowania środowiska i walorów przyrodniczych na terenie objętym opracowaniem. Stosowane dotąd, oraz zalecane obecnie metody działań we właściwy sposób zabezpieczają ustanowione prawnie powierzchniowe formy ochrony przyrody, a różnorodność siedlisk i gatunków, w tym również gatunków chronionych na terenach leśnych pozostanie zachowana głównie dzięki prowadzeniu racjonalnej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w myśl zasad przyjętych w planie upul. Tym samym, analizowane potencjalne oddziaływanie skumulowane wynikające z realizacji działań zawartych we wszystkich leśnych dokumentach urządzeniowych powiązanych z UPUL będzie znikome i pomijalne dla środowiska.

4.7 Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań UPUL na środowisko

Uproszczone Plany Urządzenia Lasu nie zawierają zapisów, których realizacja mogłaby mieć znacząco negatywny wpływ na środowisko (zgodnie z Ustawą OOS). Zapisy zawarte w projektowanym planie nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, nie ingerują w sposób wykorzystania terenu lub jego przekształcenie.

Tabela 36 Zestawienie propozycji minimalizacji wystąpienia negatywnych oddziaływań wynikających z zapisów **Uproszczonego planu urządzenia lasu**

Obszar negatywnego wpływu	Potencjalne negatywne oddziaływanie realizacji zapisów UPUL	Zapisy Prognozy ograniczające potencjalne negatywne oddziaływanie	UWAGI
Stanowiska chronionych gatunków roślin leśnych	Zniszczenie stanowisk przy prowadzeniu prac leśnych z zakresu cięć pielęgnacyjnych i zupełnych	Zalecenia wykonywania zabiegów pod koniec okresu wegetacyjnego lub całkowicie poza okresem wegetacyjnym, tj. zimą	Na terenie objętym opracowaniem nie wyróżniono chronionych gatunków roślin. Zalecane w UPUL terminy wykonywania zabiegów potencjalnie negatywnie wpływających na płaty roślinności zielonej wynikają z ogólnie przyjętych zasad hodowli lasu.
Gatunki ptaków leśnych, w szczególności gatunki rzadkie i chronione	Niszczenie miejsc bytowania i rozrodu ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych z zakresu cięć rębnych	Pozostawianie kęp starodrzewów i przestojów na zrębach, wykonywanie prac leśnych z zakresu cięć rębnych i trzebieży poza okresem lęgowym ptaków.	Na terenie objętych opracowaniem nie wyróżniono miejsc gniazdowania ptaków drapieżnych. Zalecane w upul terminy wykonywania zabiegów, potencjalnie negatywnie wpływających na miejsca bytowania i rozrodu dla ptaków, zgodne są z terminami wynikającymi z ogólnie przyjętych zasad hodowli lasu
Różnorodność biologiczna	Zmniejszenie różnorodności na poziomie genetycznym, gatunkowym, krajobrazowym	Pozostawianie drzew nietypowych (kształt, cechy wzrostowe), popieranie odnowienia naturalnego	Zalecenia w UPUL zgodne są z zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, na której opierają się również zapisy UPUL
Powierzchnia ziemi	Zniekształcenie pokrywy gleby przy pracach z użyciem ciężkiego sprzętu	Pozyskiwanie drewna w okresie zimowym, wykorzystywanie szlaków zrywkowych	Zalecane terminy zawarte w Prognozie zgodne są z ogólnie przyjętymi zasadami pozyskania drewna
Krajobraz	Niewłaściwe kształtowanie środowiska leśnego prowadzące do zniekształcenia fizjonomii krajobrazu	Pozostawianie kęp starodrzewu na powierzchniach z planowanymi rębiami. Stosowanie rębni przerębowych i/lub stopniowych.	Zalecenia w UPUL zgodne są z zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
Zasoby naturalne	Zaplanowanie użytkowania które mogłoby w znaczący sposób naruszyć zasoby oraz ich trwałość	Określenie etatu użytkowania w sposób który zapewni nie przekroczenie użytkowania przyrostu bieżącego w lasach objętych opracowaniem	Przyjęty w UPUL etat cięć w drzewostanach rębnych wynika z potrzeb hodowlanych, natomiast przyjęty etat cięć przedrębnych jest zgodny z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji lasu
Siedliska przyrodnicze	Nieodpowiedni skład gatunkowy upraw Prowadzenie użytkowania w sposób nieodpowiedni i na zbyt dużej powierzchni	Dostosowanie składu gatunkowego uprawy oraz TD do możliwości siedliska, w ramach siedlisk wymienionych z I Załączniku DS. projektowanie składu zgodnego z naturalnym składem gatunkowym na danym siedlisku.	Na terenach objętych opracowaniem UPUL przyjęty docelowy zestaw gatunków dla danego typu siedliskowego lasu stanowi kompromis pomiędzy składami optymalnymi ze środowiskowego punktu widzenia a potrzebami gospodarczymi. Przyjęte w UPUL docelowe składy gatunkowe są zgodne z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu (2012).

Obszar negatywnego wpływu	Potencjalne negatywne oddziaływanie realizacji zapisów UPUL	Zapisy Prognozy ograniczające potencjalne negatywne oddziaływanie	UWAGI
Korytarze ekologiczne	Niewłaściwe kształtowanie środowiska leśnego prowadzące do zaburzenia możliwości migracyjnych	Rozdrobnienie powierzchni oraz zróżnicowanie zabiegów na sąsiadujących powierzchniach a także rozkład w czasie niwelują wielkopowierzchniowe przekształcenie środowiska leśnego w formie wielkopowierzchniowej, która mogłaby zaburzyć przepustowość korytarzy ekologicznych.	Na terenie objętym opracowaniem zalecane w UPUL terminy wykonywania zabiegów oraz ich rodzaje wynikają z ogólnie przyjętych zasad hodowli lasu, są zgodne z zasadami dobrej praktyki leśnej.

4.8 Metody analizy skutków realizacji postanowień UPUL oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji postanowień projektu planu powinna być przeprowadzana w wyniku kompleksowej kontroli w cyklu 10-cio letnim, a jej wyniki przesłane do RDOŚ. Kontrola kompleksowa powinna dotyczyć prawidłowości wykonywania zapisów Planu, obejmować jak najszerszy zakres, między innymi:

- analizę wykonanych zadań gospodarczych, w tym na terenie obszaru Natura 2000, w wymiarze powierzchniowym,
- analizę składów gatunkowych zapisanych w UPUL w odniesieniu do gatunków drzew wprowadzanych w odnowieniach,
- kontrolę terminu zabiegów zapisanych w UPUL lub Prognozie w odniesieniu do wykonania ich w konkretnym drzewostanie,
- zmiany powierzchni lasów według pełnionych funkcji i kategorii użytkowania,
- zestawienia pozyskania drewna w wymiarze powierzchniowym według sposobu zagospodarowania,

Oprócz analizy działań z zakresu gospodarki leśnej, ocena powinna zawierać również informacje o ewaluacji środowiska przyrodniczego obszarów leśnych.

4.9 Rozwiązania alternatywne do zadań ujętych w UPUL

Już na etapie tworzenia UPUL analizuje się i wybiera warianty alternatywne tak, by w efekcie otrzymać zapisy, których realizacja zapewni wypełnienie złożonych celów z jednoczesną minimalizacją ich negatywnych skutków. Zadania zawarte w UPUL sprecyzowane zostały tak, aby oparta o nie wielofunkcyjna i trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty. Działalność kształtująca i wykorzystująca lasy ma przebiegać w taki sposób i w takim tempie, by zachować ich bogactwo, różnorodność biologiczną, żywotność, potencjał regeneracyjny, wysoką produktywność, przy jednoczesnym wypełnianiu wszystkich funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomach: lokalnym, narodowym i globalnym.

Wariantowanie w sporządzaniu UPUL zaczyna się już na etapie definiowania wytycznych do wykonania prac urzędowych. Sprowadza się to do wyboru dla ustalonych typów lasu: sposobu zagospodarowania, składu gatunkowego uprawy, gospodarczego typu drzewostanu. Następnym etapem to przebiegającym w kilku częściach ustalanie rozmiaru cięć.

Zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy o lasach projekt uproszczonego planu urządzenia lasu wyklada się na okres 60 dni do publicznego wglądu. Zainteresowani właściciele lasów mogą się z nim zapoznać oraz składać zastrzeżenia i wnioski. W przypadku, gdy starosta uzna złożone zastrzeżenia i wnioski, projekt planu podlega weryfikacji w tym zakresie. Następnie projekt UPUL jest opiniowany przez właściwego nadleśniczego.

Ostateczna wersja Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu ma uwzględnić w optymalny sposób wymogi różnych grup społecznych, jak również środowiska, gospodarczych funkcji lasu i celów UPUL.

Można zatem stwierdzić, iż zaprojektowane w Uproszczonych Planach Urządzenia Lasu zabiegi nie wpłyną znacząco negatywnie na stan zachowania środowiska i walorów przyrodniczych. Stosowane dotąd, oraz zalecane obecnie metody działań we właściwy sposób zabezpieczają ustanowione prawnie powierzchniowe formy ochrony przyrody, a różnorodność siedlisk i gatunków, w tym również gatunków chronionych na terenach leśnych pozostanie zachowana głównie dzięki prowadzeniu racjonalnej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w myśl zasad przyjętych w Uproszczonych Planach Urządzenia Lasu. Z powyższych względów, dla UPUL, który został poddany analizie i ocenie w Prognozie nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych.

5 Spis tabel i wykresów

RYSUNKI

Rys. 1 Położenie opracowywanych gmin na tle województwa mazowieckiego oraz powiatu radomskiego (www.osp.org.pl).....	16
--	----

TABELE

Tabela 1 Regionalizacja przyrodniczo-leśna w poszczególnych gminach objętych opracowaniem	17
Tabela 2 Zestawienie powierzchni objętych opracowaniem w poszczególnych gminach	17
Tabela 3 Zastawienie uszkodzeń drzewostanów po silnych powiewach wiatru w powiecie Radomskim	24
Tabela 4 Zastawienie uszkodzeń od okiści na terenie gminy Gózd.....	25
Tabela 5 Zastawienie uszkodzeń owadzych na terenie gminy Gózd.....	26
Tabela 6 Zastawienie uszkodzeń owadzych na terenie gmin Jedlina Letnisko.....	26
Tabela 7 Zastawienie występowania posuszu na terenie powiecie Radomskim	27
Tabela 8 Zastawienie występowania poników przyrody na analizowanym terenie	31
Tabela 9 Zabytki nieruchome znajdujące się na opracowanych wydzieleniach w UPUL.	40
Tabela 10 Przewidywane oddziaływanie UPUL na środowisko.....	41
Tabela 11 Powierzchnie graniczące z opracowanymi wydzieleniami w UPUL.	42
Tabela 12 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Kozienickiego Parku Krajobrazowego w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Gózd.....	43
Tabela 13 Szczegółowe zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Kozienickiego Parku Krajobrazowego w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Letnisko:.....	43
Tabela 14 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach otuliny Kozienickiego Parku Krajobrazowego w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jastrzębia	44
Tabela 15 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach otuliny Kozienickiego Parku Krajobrazowego w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Letnisko.....	44
Tabela 16 Pomniki przyrody znajdujące się na opracowanych wydzieleniach w UPUL w Gminie Gózd.....	46
Tabela 17 Zestawienie użytków ekologicznych znajdujących się w gminach objętych analizą (na podstawie danych www.crforp.gdos.gov.pl)	47

<i>Tabela 18 Siedliska nieleśne zidentyfikowane dla obszaru wg PZO</i>	<i>48</i>
<i>Tabela 19 Siedliska leśne zidentyfikowane dla obszaru wg PZO.....</i>	<i>49</i>
<i>Tabela 20 Zestawienie powierzchniowe siedliska wydry oraz zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 21 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLH140035 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Letnisko.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 22 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLH140035 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jastrzębia.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 23 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLH140035 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Gózd.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabela 24 Gatunkami zidentyfikowane dla obszaru wg PZO</i>	<i>52</i>
<i>Tabela 25 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w ranicach Natury 2000 PLB140013 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Letnisko</i>	<i>53</i>
<i>Tabela 26 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLB140013 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Jedlina Jastrzębia.....</i>	<i>53</i>
<i>Tabela 27 Zestawienie powierzchniowe zaplanowanych zabiegów związanych z gospodarką leśną w granicach Natury 2000 PLB140013 w obrębach objętych dokumentacją w Gminie Gózd.....</i>	<i>53</i>
<i>Tabela 28 Stanowska gatunków ptaków występujących w analizowanych wydzieleniach.....</i>	<i>54</i>
<i>Tabela 29 Charakterystyka siedlisk cennych w Obszarach Natury 2000 oraz przewidywane oddziaływanie UPUL na siedliska będące celem ochrony.....</i>	<i>59</i>
<i>Tabela 30 Charakterystyka gatunków roślin, ssaków, ryb i skorupiaków, płazów i owadów cennych w Obszarach oraz przewidywane oddziaływanie UPUL na gatunki w obszarach Natura 2000</i>	<i>65</i>
<i>Tabela 31 Charakterystyka ptaków cennych w Obszarach oraz przewidywane oddziaływanie UPUL na gatunki ptaków w obszarach Natura 2000.....</i>	<i>68</i>
<i>Tabela 32 Macierz przewidywanego wpływu UPUL na siedliska stanowiące przedmiot ochrony w obszarach Natury 2000.....</i>	<i>77</i>
<i>Tabela 33 Macierz przewidywanego wpływu UPUL na zwierzęta i rośliny stanowiące przedmiot ochrony w obszarach</i>	<i>79</i>
<i>Tabela 34 Macierz przewidywanego wpływu UPUL na ptaki stanowiące przedmiot ochrony w obszarach.....</i>	<i>80</i>
<i>Tabela 35 Typy siedliskowe lasu wraz z przyjętymi TD na terenie lasów własności prywatnej w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Zwierzyniec.....</i>	<i>83</i>
<i>Tabela 36 Zestawienie propozycji minimalizacji wystąpienia negatywnych oddziaływań wynikających z zapisów Uproszczonego planu urządzenia lasu</i>	<i>86</i>

WYKRESY

<i>Wykres 1</i> Udział procentowy powierzchni gruntów leśnych w poszczególnych podklasach wieku dla drzewostanów objętych opracowaniem UPUL	19
<i>Wykres 2</i> Udział typów siedliskowych lasów na obszarze analizowanych obrębów	19
<i>Wykres 3</i> Udział procentowy gatunków drzew panujących w lasach objętych opracowaniem UPUL	20
<i>Wykres 4</i> Powierzchnia drzewostanów wg bogactwa gatunkowego i wieku dla obszaru analizowanej gminy. 20	
<i>Wykres 5</i> Zestawienie przewidywanego procentowego udziału powierzchniowego klas wieku na początku i pod koniec obowiązywania UPUL	39
<i>Wykres 6</i> Powierzchnia drzewostanów wg bogactwa gatunkowego i wieku pod koniec okresu obowiązywania UPUL	40

6 Literatura

- Biuletyn Monitoringu Przyrody; Monitoring Ptaków Polski w latach 2015 – 2016, IOŚ 2016
- Instrukcja Urządzania Lasu, 2012. CILP, Warszawa.
- Kondracki J., 2009. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
- Kondracki J., 1994. Geografia Polski, Mezoregiony fizyczno-geograficzne, PWN. Warszawa.
- Karta SDF dla PLB140013, PLH140035
- Matuszkiewicz J. M. 2008. Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe. PWN. Warszawa.
- Matuszkiewicz J.M. (red), 2007. Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski. PAN IGiPZ, Warszawa.
- Matuszkiewicz W., 2007. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN, Warszawa.
- Monitoring ptaków z uwzględnieniem obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 lata 2015-2018
- Pawlaczyk P. (red.), 2009. Natura 2000 - Niezbędnik leśnika. Wydawnictwo Klubu Przyrodników. Świebodzin.
- Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny T. 5. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023, Lublin 2016;
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Radomskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025
- Raportu o stanie środowiska w województwa Mazowieckiego w 2016 roku - BMŚ Warszawa 2017,
- Raport o stanie powiatu Radomskiego w 2018 r.
- Siedliskowe Podstawy Hodowli Lasu, 2004. Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy Lasów Państwowych w Bedoniu.
- Sposoby zagospodarowania, odnawianie lasu, przebudowa i przemiana drzewostanów, Hodowla Lasu I – Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Andrzej Jaworski, Warszawa 2011
- Strategia rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Lublin 2014;
- TAXUS UL, 2017/2018. Uproszczone Plany Urządzenia Lasu dla obrębów ewidencyjnych Miasta Węgrów oraz Gminy Stoczek na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2028r., Warszawa 2018;
- Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035 oraz zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035.
- Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie Posiada Plan zadań ochronnych Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB140013.

Strony internetowe:

<http://www.parki.mazowieckie.pl/>

<http://monitoringptakow.gios.gov.pl/baza-danych>

<http://www.encyklopedia.laspolskie.pl/>

<http://natura2000.gdos.gov.pl/>

Kierownik projektu: Maciej Lewandowski

Autor: Marta Sekrecka, Magda Wasilewska